

Severozápadní Čechy – z periferie státu, centrum Evropy?

Kostel Nanebevzetí Panny Marie v Mostě

Autor: Jaroslav Haušild

TEMA

technika | ekonomika | marketing | aktuality

1/2025

Čtvrtletník
Okresní
hospodářské
komory Most

ROČNÍK 20 / 107. VYDÁNÍ / BŘEZEN

Region Severozápadních Čech má bohatou a rozmanitou historii...

Rozhovor s europoslancem Jaroslavem Bžochem
Str. 6–9

Jaro ve zkušenostech našich předků...

Pranostiky očima Václava Větvičky
Str. 44–45

Skličující stav dnešního školství a co s tím?

Smutné zamyšlení Ivo Strejčka
z Institutu Václava Klause
Str. 50–51

Jaroslav Bžoch

Váš partner v oceli již od roku 1990

www.posmayspol.cz, +420 775 906 889, +420 476 44 24 34, info@posmayspol.cz

Společnost Posmayspol s. r. o. byla založena v roce 2005 v Mostě panem Güntherem Mayerem. Navázala tak na činnost a know how firmy Günther Mayer – POSMAYSPOL působící od roku 1990 v oblasti zámečnické činnosti, konstrukcí a svařečských prací. Díky neustálé technické modernizaci disponujeme nejmodernějšími technologiemi k uspokojení nejvyšších potřeb našich zákazníků.

Dbáme na kvalitu výrobků a služeb, přesnost a pružnost dodávek.

Zabýváme se laserovým pálením, CNC ohraňováním, frézováním, svařováním a práškovým lakováním v oblasti automotive a non-automotive výroby. Vyrábíme pro český i zahraniční trh. Specializujeme se na zpracování oceli, kde kvalita představuje klíčový prvek naší filozofie. Disponujeme rozsáhlou řadou certifikátů, což podtrhuje naše závazky k vysokým standardům a excelentním výsledkům. S pečlivostí a odborným přístupem zajišťujeme nejen kvalitní produkty, ale i spolehlivé služby pro naše zákazníky.

Proč si vybrat právě nás?

Věříme, že každý projekt je unikátní, a proto k němu přistupujeme s kreativitou a inovacemi. Naše řešení nejsou jen esteticky příjemná, ale také efektivní a udržitelná.

Od návrhu až po realizaci.

Naše profesionální týmy odborníků jsou připraveny poskytnout vám kvalitní návrhy a konzultace pro váš projekt. S důkladným porozuměním vašim potřebám a cílům, společně vypracujeme plán, který vám pomůže dosáhnout optimálních výsledků. Nenechte svůj projekt náhodě. Spolehněte se na nás od počátečního návrhu až po konečnou realizaci.

Specializace

Jsme specialisté na zámečnickou výrobu a montáž ocelových konstrukcí

Práce v týmu

Věříme v sílu týmové spolupráce, podporujeme absolventy z našeho kraje v jejich rozvoji

Modernizace

Disponujeme moderními technologiemi pro uspokojení nejvyšších požadavků našich zákazníků

Česká výroba

Jsme rodinná, ryze česká společnost s pevným zázemím a cílíme na stoprocentní kvalitu

Motto:

„Není moudrý ten, kdo ví mnoho, ale ten, kdo ví, co je třeba.“

Ezop

A dodávám, že jen ten je užitečný.

RJ

Ing. Rudolf Jung

i „tvářopolibků“ od přítomných snad jen dam. Lze jen doufat, že takovéto projevy slabosti nevyšlou světu signál o směšnosti, zranitelnosti a snadné kořisti našeho starého kontinentu.

Rychlost, jakou dnešní Spojené státy vysílají i spojencům signály s okamžitou realizací, by měla Evropu minimálně probudit ze svých idealistických snů o spásce planety a nápravě světového řádu a pořádku. Místo mistrování vlivného světa (který by nás v dohledné době nemusel brát vážně), bychom se měli starat o vlastní bezpečnost a zejména ekonomickou sílu a prosperitu, což jsou v podstatě jediné silné argumenty, kterým každý rozumí a respektuje je. Ovšem v obecné situaci filosofie vládnoucího Zeleného údělu, což by se dalo charakterizovat bonmotem vyjadřující zoufalou sebezníčující filosofii některých „zpyvaných“ současných evropských elit – „Evropský Green Deal je stále živý, protože stále mnohé dobře žijí, ovšem kdo všechny uživí – tak to se neví!“ Lze jen doufat, že se v dohledné době nedočkáme od novodobého mesiáše (ky) analogie slov z legendárního projevu Winstona Churchilla z 13. 5. 1940 – „Nemohu vám slíbit nic než krev, dřinu, pot a slzy.“ V té souvislosti je alarmující a smutné, že současná Evropská unie není fakticky a systémově schopna vygenerovat a nominovat nějakého silného, vzdělaného a charismatického lídra pro možné jednání se světem, a dnes např. USA a Ruskem, a to nejen o míru na Ukrajině. Europarlamentem instalovaná „nejvyšší“ úřednice jako předsedkyně Evropské komise, by jistě tuto úlohu ráda a ochotně hrála, ale min. Trumpova administrativa ji okázala a asi v logice věci přehlídí. Pak je každá „rána“ drahá a že drahá je, o tom se přesvědčujeme denně.

Říká se, což je pravda, že řetěz je tak silný, jak je silný jeho nejslabší článek. A v duchu tohoto tvrzení se dostáváme k hlavnímu motto tohoto čísla. Ano, regiony Severozápadních Čech jsou tím nejslabším článkem pomyslného řetězu ČR a bylo by dobré s tím něco dělat. Tedy místo verbálních projevů „soustrasti a slibů“, skutečně dělat – racionálně, věcně a rychle.

Na toto téma, ale i řadu dalších, jsem v dnešním hlavním rozhovoru diskutoval s europoslancem Jaroslavem Bžochem a myslím, že jsme se dotkli opravdu ožehavých témat – stojí to za vaši pozornost. Zajímavý je pohled na dané téma od bývalého hejtmana Oldřicha Bubeníčka a v naší otázce na závěr i od stávajícího hejtmana Richarda Brabce. O „dekarbonizaci“ a jejího vlivu na chemický průmysl, který patří k důležitým odvětvím v našem kraji, otevřeně píše pan Ivan Souček. Náš květnatý jazyk nám nabídl další novotvar, a to „mařiče“ všeho možného a jen o „mařičích“ energií píše v souvislostech Jan Pokorný. Jak to o plynu s trochou černého humoru vidí pan Stanislav Mikeska, stojí také za zvýšenou pozornost. Názorů na hlavní téma, a i k aktualitám je v tomto vydání mnohem více a jsou podle mého názoru jako vždy velmi zajímavé a inspirativní.

Jsem velmi potěšen, že i letos pan Václav Větvíčka přislíbil podělit se s námi o svoji životní moudrost, tentokrát o našich pranostikách a v dnešním rozpolceném světě jsou jeho laskavá slova doslova balzám na duši. Na dalších stránkách najdete i naše pravidelné rubriky, včetně vložených témat mimo hlavní zaměření tohoto čísla. A otravný Drzý smajlík je opět ve vyhledávání podivností pro vaše pobavení stále aktivní.

Přeji krásné jarní dny.

S úctou

Ing. Rudolf Jung
předseda OHK Most

Vážení lidé, čtoucí tento časopis, tištěné médium má jednu nevýhodu, že v době psaní textů se popisované skutečnosti a signály do doby vydání mohou výrazně lišit, takže tento text píše 10. března.

Nicméně jsou signály (které tak rád vysílá i náš pan premiér), které nestárnou a svým obsahem jsou věčné, mnohdy i nebezpečné. Svět v únoru jeden takový signál zaznamenal. Šéf Mnichovské bezpečnostní konference Christoph Heusgen, byvší zaskočen americkými postoji, se v neděli 16. 2. při svém závěrečném projevu rozplakal. Evropští zástupci přítom na konferenci většinou volali po vojenském i geopolitickém posílení starého kontinentu, ale uffiukané závěrečné okamžiky do světa takový signál nevyslaly, kdy navíc místo pískotu a bušení do lavic, se dojatému pánovi dostalo vřelého objetí od řady účastníků, a jak je neblahou zvyklostí v horních patrech EU

JO-JO

Jedna otázka – jedna odpověď

Mgr. Jan Mraček

K dnešní otázce v této rubrice jsme pozvali předsedu „Sekce životního prostředí HK ČR“, pana Mgr. Jana Mračka.

Pane předsedo, vítáme Vás na stránkách TEMA a doufáme, že se zde budeme potkávat častěji, protože problematika životního prostředí, zejména v dnešních dnech, kdy se vášnivě diskutuje o dalším osudu, a zdá se, že již jen „Evropského Zeleného údělu“, je velmi citlivá a životně aktuální. Ukázalo se, že tato problematika má i zásadní vliv na prosperitu té země a neuvážené, zejména legislativní kroky oslabují ve svých důsledcích ekonomiku a paradoxně se poté nevytváří prostředky nutné právě k realizaci kroků k ochraně životní prostředí. Tato problematika je velmi citlivým tématem zejména v regionu Severozápadních Čech, což je mimochodem hlavním tématem tohoto vydání TEMA:

„Pane předsedo, jak Vy a ve svých kompetencích i HK ČR vidíte komplexní problematiku reálné a realizovatelné ochrany životního prostředí obecně, a zejména v tvorbě různých norem a předpisů, v čemž rozhodně za EU nezaostáváme?“ Redakce TEMA

Vážená redakce časopisu TEMA, vážené čtenářky a čtenáři, vážené kolegyně podnikatelky a kolegové podnikatelé, děkuji Vám za oslovení a možnost vyjádřit se k tématu legislativní ochrany životního prostředí a její tvorby, což je téma, kterým se jako člen představenstva HK a sekční šéf životního prostředí zabývám nejvíce. Navíc jsem místopředsedou Krajské hospodářské komory Karlovarského kraje, takže jsme nejen sousedé, ale také spolu sdílíme velice podobný osud z hlediska devastace životního prostředí v našich krajích v minulosti a jeho postupné nápravy až po současnost.

Příspěvek pro Váš časopis píše i ekonomicky velice zajímavých časech, kdy se Spojené státy vydávají k významnému škrtání administrativní zátěže v rámci výkonu státní moci, na druhou stranu ale hodlají vytvořit řadu celních bariér ve světové ekonomice. *Dokončení na straně 5.*

OBSAH

TEMA

technika | ekonomika | marketing | aktuality

vydává: Okresní hospodářská komora Most,
tř. Budovatelů 2531, 434 01 Most (budova VÚHU, a.s.),
mob.: 777 627 838, email: imp@ohk-most.cz,
www.ohk-most.cz

IČ: 48290661

Redakční rada:

vedoucí redakce: Petr Matoušek
předseda redakční rady: Ing. Jiřina Pečnerová
členové: Mgr. František Bína,
Ing. Petr Heger, Monika Rosová
sazba a tisk: TISKÁRNA K&B s. r. o., čtvrtletník
náklad: 2 500 výtisků, povolení MK ČR E 16676
Distribuci zajišťuje MailFinish a.s.
Neoznačené fotografie: úřad OHK Most

Celé znění redakčně zkrácených článků
naleznete na webových stránkách OHK Most
– www.ohk-most.cz

Jung – Editorial	3
Mraček – JO-JO	3
Jung – Postskriptum	4–5
Bžoch – Hlavní rozhovor	6–9
Hrvol – Rozvoj Mostecka	10
Bláhová – Investice jako podmínka rozvoje regionu	11
Sixta – Můj kraj – srdce Evropy nebo periferie Česka?	12–13
Richter – Severozápadní Čechy – Z periferie státu centrum Evropy?	14–15
Zahradník – Periferie státu, centrum Evropy?	16
Bubeníček – Ústecký kraj, náš kraj	17
Aster – „Žumpa“ na Severozápadě?	18–20
Štátná – Jak ženy mohou změnit Severozápadní Čechy	21
Marek – Jak šel čas	22–24
Nuckolls – Z MOSTECKÉHO DIVADLA se na téma „TEMA“ dívá jeho ředitel	25
Radová – Péče o stavební památky v praxi	26–27
Veleba – Na rovinu, aneb jak to skutečně je!	28–29
Jochman – Hloupé dotace nepomohou, pomůže jen rozumný systém	32–34
Soukup – Factum est factum	33
KHK ÚK – Krátké ohlédnutí za rokem 2024	34
Pommer – Mistrovské zkoušky opět MPO poslalo do „meziřesortu“	36
Souček – Je uhlíková neutralita chemického průmyslu ČR dosažitelná?	38–39
Volprecht – Bezpečnostní situace na Mostecku v roce 2024	40–41
Bína – Okénko do Saska	42
IHK Halle-Dessau zpracovala návrhy pro konkurenceschopnost Německa	43
Větvička – Jaro	44–45
Pokorný – „Maříče“ energie, ale i klimatu	46
Smutný – Cesta do pekel může vést i na lopatkách větrných elektráren	48–49
Strejček – Skličující stav dnešního školství a co s tím?	50–51
Fousek – Alegorická pohádka	52–53
Mikeska – Kudy naše cestička s plynem?	54–55
Pečnerová – SOKRATES 2	56
Drzý smajlík	57
Brabec – Otázka na závěr	58

OHK Most neručí za obsah článků. Pokud není příspěvek označen jako stanovisko OHK Most, vydaný článek není stanoviskem HK ČR.

POSTSKRIPTUM...

K AKTUÁLNÍMU DĚNÍ, BEZ ZÁRUKY A S PŘIMĚŘENOU NADSÁZKOU

Motto:

„Společnost, která neuznává alternativu své víry a své ideologie, která nepřipouští debatu z obav, že by přišla o svůj myšlenkový monopol, skončí nakonec v bludném kruhu náboženských či ideologických dogmat.“
Erich von Däniken

Vážené čtenářky, vážení čtenáři,
v duchu racionální filosofie nově zvoleného amerického prezidenta a k mé velké radosti, by toto „dvouhavlňaví“ oslovení mělo stačit i u nás, ale uvidíme. A mimochodem, z jeho prezidentských projevů a záměrů jsem já našel odpověď na stále více se mi vtírající otázku, kam to vlastně emigroval ten náš „zdravý selský rozum“. Nyní je mi to jasné, a to Američani ani clo platit nemuseli. Teď jde o to, aby Trumpova aplikace zdravého rozumu, jako jakási speciální „pandemie“ nakonec zasáhla i Evropu. Ale pokud budeme od „první dámy Evropy“ mj. nadále slyšet slova, že „Pařížská dohoda je i nadále největší nadějí celého lidstva...atd.“ – pak už lze jen očekávat popotávku na též speciální „antivirotika“, aby probůh ten zdravý rozum naše plány nezhatil.

Ale to jen tak na okraj a v duchu této rubriky s nadsázkou. Nově zvolený americký prezident ohromil celý svět tím, že začal plnit své předvolební sliby a zahltl svět čísly, kterými svá verbální vyjádření zkonkretizoval. Právě ona prostá a srozumitelná čísla zalarmovala prakticky celý svět. Prostá čísla, která se mimochodem v Evropě

upřednostňováním ideálů a vizí jaksi nenosí, jsou tím, co nás dnes provází a ovlivňují celý život.

A právě čísla jsou tím pravým, co bychom měli vzít třeba i za plentou do úvahy, kdy jedno kilo oliva vypadá jinak než jedno kilo peří. Takto jednoduché to sice pro světaspásné úvahy není a snad jen suchá statistika, která se mimochodem musí umět číst, by nás mohla někam dovést. Přelom roku je v ekonomice vždy poznamenán záplavou ohnutých i neohnutých čísel, jak rok dopadl, co jsme zaplatili, co nezaplatili, co budeme platit, co kdo kam ulil, aby to vyšlo, o kolik jsme cokoliv valorizovali, co je dražší, nebo levnější atd.

Zkrátka čísla matoucí i nematoucí byla a jsou nedílnou součástí našeho života, ale i životů našich předků. Tak není divu, že když už si jaksi nevěděli rady, tak se objevila také numerologie.

Na Wikipedii se dočteme, že: „Numerologie (z lat. numerus, číslo) je nauka o číslech. Je prastará a po staletí zůstávala tajemstvím úzkého kroužku vyvolených. Podle tradice se vznik numerologie spojuje se zasvěcení z Egypta a s Hermem Trismegistem, řečeným „Třikrát velký“. Ať tak či onak,

numerologii v jejích podobách – popisné, jasnovidcké a věštecké – najdeme u všech národů, jež po sobě zanechaly písemné památky, ať už to byli Číňané, Chaldejci, Indové, Řekové nebo Římané.“

Tak si pojďme v duchu našeho současného dění i zde s čísly tak trochu věcně, ale i numerologicky pohrát a zkusme si už sami z jejich výkladů nalézat paralelu našeho současného společenského, ale i osobního údělu.

Z numerologické literatury můžeme vyčíst, že:

Rok 2025 je rokem čísla devět. Proč se jedná právě o toto číslo? K tomu stačí jednoduchá numerologická matematika: sečtete všechny číslice letopočtu 2025, a dojdete k jednocifernému číslu: 2+0+2+5=9.

Mimochodem i naše současná, letos končící 18členná vláda, má numerologické číslo 9, tedy: 18... 1+8=9. Stejně je na tom náš Senát, ale to je epizoda sama o sobě – tak jen pro úplnost.

A na internetu se dočteme, že: „Devítka uzavírá jeden numerologický cyklus a přináší období završování, bilančování a příprav na nové začátky. Číslo 9 je na začátku nového cyklu. Je číslem moudrosti, pravdy a zodpovědnosti. Také

JO-JO

Jedna otázka – jedna odpověď

Pokračování ze 3. strany.

Nechci se pouštět do politických soudů těchto kroků, nicméně jedno je nadmíru jasné – čas Evropské unie a České republiky jako jejího plnohodnotného člena přeshlapovat na místě i pod tlakem vnějších okolností definitivně uplynul a musíme začít racionálně řešit ekonomické, bezpečnostní a ekologické problémy v kontextu světového dění.

Tím se dostávám zpátky k Vaší otázce a hned na úvod vynáším osobní soud – posledních deset let jsou ekonomické procesy v Evropě v zajištění ideologického přístupu k politice ochrany životního prostředí a jejího zneužívání, které již zcela viditelně ohrožuje samou podstatu fungování evropského průmyslu i zemědělství. Iracionální stanovování nesmyslných cílů do závazných předpisů EU, které výrazně přesahují cíle našich globálních konkurentů, činí z našich českých a evropských firem zcela nekonkurenceschopné ve světové ekonomice a ohrožují sociální a ekonomickou stabilitu na kontinentu.

V současnosti Evropská komise pod vlivem nelichotivé ekonomické situace v EU připravuje reformu Green Dealu a já si zrovna pročítám jeden z údajně reformních aktů – Dohodu pro čistý průmysl. Podle něj má být základem konkurenceschopnosti snížení cen energií, protože v Evropě platíme za energie třikrát i čtyřikrát víc než v USA. Mimo jiné chce Brusel snížit ceny energií skrze snížení DPH a regulovaných poplatků i omezení

závislosti na dovozu fosilních paliv. Můj názor je, že tato opatření jsou pouze obecná a nepovedou k žádnému zlepšení situace pro evropský průmysl. Pro naše dva uhelné kraje, které se staly otloukánky z důvodu ukončování těžby uhlí, je to neradostná zpráva.

Nicméně abych nebyl při legislativní ochraně životního prostředí kritický jen na orgány Evropské unie, v radě nesmyslných regulací si Česká republika prostřednictvím Ministerstva životního prostředí (MŽP) vystačí bohužel sama. Uvedu dva konkrétní příklady, kde Hospodářská komora ČR vrátila či vrací racionalitu do nesmyslných regulací na národní úrovni, kterou ministerští úředníci považují za prospěšnou. V zájmu koho, ale? První příklad byla novela zákona o vyněti ze zemědělského půdního fondu, která v původním znění z pera MŽP by v podstatě zablokovala výstavbu průmyslových hal na logistiku a skladování po celé zemi. HK argumentovala, že je přece jasné, že není veřejným zájmem stavět na úrodné zemědělské půdě průmyslové areály, ale striktní plošný zákaz podle bonity půdy, u níž státní orgány vycházejí z ocenění ze 60.–70. let!!! minulého století, může být u okolí řady měst ekonomickou katastrofou. Nakonec se HK podařilo po více než roční práci přesvědčit členky a členy Poslanecké sněmovny, že vznosný cíl MŽP může mít velice negativní dopady a přijatá právní norma není tak striktní (ale ne zdaleka ideální). Jako druhý příklad považuji dlouho připravovaný návrh zákona o zálohování PET lahví a plechovek z dílny MŽP. Ačkoliv nelze MŽP upřít, že na začátku vedla otevřenou debatu o cílech této úpravy, na druhou stranu zatím nám zůstává více otázek než odpovědí. Uvedu některé. Opravdu je zapotřebí zavádět povinný systém zálohování, když český systém třídění pomocí barevných kontejnerů je v podstatě neefektivnější v celé Evropě (cca osm PET lahví z deseti je tímto způsobem vytrženo)? Nebude změna systému matoucí pro občany,

kterí si zvykli na dnes funkční systém a rozšíření stání pro třídění je v ČR na velmi vysoké úrovni? Je v současné nelehké ekonomické situaci rozumné zdražovat výrobky o cenu – byť vratně – zálohy? Nenabourá rozpad současného systému sběru plastových lahví plnění dalších odpadových cílů, k jejichž splnění je Česká republika vázána evropskými pravidly? Nepovede vznik nového operátora systému k monopolizaci PET materiálu jen pro nápojářský sektor a neznevyhodní např. auto motive či textilní průmysl?

Čtenáře může oprávněně napadnout, že když kritizují, jestli mám také nějak konstruktivní návrhy. Ano, mám. Na úrovni EU by měli zástupci ČR: 1) usilovat o zastavení přijímání veškerých dalších ekologických cílů, které se skrývají v různých právních aktech pod všeobjímajícím Green Dealem a 2) žádat o revizi všech předpisů části Green Dealu, tzv. Fit for 55 od roku 2019, které neprojdou testem skutečně seriózních dopadových studií.

Na národní úrovni by měla vláda ČR jako nejvyšší exekutivní orgán naříditi svým úředníkům (jedná se o legální postup v rámci subordinatione) na ministerstvech do odvolání při jejich jednáních na evropské úrovni nepodporovat žádné nové závazky s negativním dopadem na český a evropský průmysl, a naopak podporovat jejich revokaci. Už teď slyším reptání o tom, že je to nereálné, šílené atd. Ok, já opravdu nejsem radikál, ale jaká je alternativa? Jen další zaostávání ČR a celého evropského hospodářského prostoru. Myslím si, že nikdo z nás nechce odevzdat našim dětem evropský kontinent v ekonomickém, sociálním a politickém rozvalu, ale k tomu bude zapotřebí i silný hlas podnikatelů, kteří se na rozdíl od úředníků umí zkušenostmi ze svého života vypořádat s těžkostmi i bez zavádění dalších regulací.

Mgr. Jan Mraček
předseda „Sekce životního prostředí“ HK ČR

analýzy, rekapitulace, dozrávání, uzavírání, transformace, ukončování, retrospekce. A takový prý bude rok 2025, rokem globálního uzavření a dokončení. Před začátkem roku 2026, který má číslo 1 a začne nový devítiletý cyklus, kdy musíme vyčistit to, co již nefunguje. V roce 2025 nás tedy čekají výzvy spojené s odpuštěním, uzdravováním a hledáním vyššího smyslu. Rok s číslem devět bývá též považován za čas završení, bilanování a uvolňování starého, aby mohlo vzniknout něco nového, ať už jde o staré zvyky, nefunkční vztahy nebo překonané cíle.“

Ovšem zajímavá je implementace i pro naši ČR, která se jako samostatný stát „narodila“ 1. 1. 1993, tedy 1+1+1+9+9+3=24 a dále 2+4=6.

A opět internet, kde význam čísla 6, které je mimo chodem graficky obrácené číslo roku 2025, tedy 9, je podle numerologie takový, že: „šestka působí šarmantně a sebejistě, je to však pouze zástěrka její nejistoty. Rozhodování je pro šestky složité, jejich nejistota jim často přináší zmatek a ztrátu iluzí. Je pověstná svým smyslem pro spravedlnost, narazí-li na bezpráví, pak neváhá věnovat úsilí tomu, aby bylo odstraněno. U některých lidí však může narazit, ne každý o její pomoc totiž stojí. To by si měla šestka uvědomit, její dobrosrdečnost se jí totiž mnohdy nevyplatí. Ne nadarmo se říká, že cesta do pekla bývá dlážděna dobrými úmysly. Spousta vychytralců dokáže její vstřícnosti a dobroty nekale využít.“

Není na tom něco k hlubokému zamýšlení?

A že na té numerologii něco může být (a kdoví čím se inspirovuje ministr financí), kdy numerologická čísla, která jsou pro letošní rok zásadní, svědčí následující podobnost čistě náhodná (?):

Celkové výdaje státního rozpočtu se stanoví částkou 2 327 082 985 466 Kč, tedy schodek státního rozpočtu ve výši 241 000 000 000 Kč a zvýšení stavu na účtech státních finančních aktiv o 7 391 990 186 Kč budou pokryty změnou stavu státního dluhu o 248 391 990 186 Kč a z toho vychází také číslo 6.

(2+4+8+3+9+1+9+9+0+1+8+6=60... 6+0=6)

Tolik šestka, ale v numerologickém výkladu jsou zajímavé i **celkové příjmy státního rozpočtu** České republiky na rok 2025, které se nám prezentují celkovou částkou 2 086 082 985 466 Kč, z čehož vychází numerologické číslo 1. (2 + 0 + 8 + 6 + 0 + 8 + 2 + 9 + 8 + 5 + 4 + 6 + 6 = 64... 6+4=10... 1+0=1)

„V numerologii přisuzujeme číslu jedna mužskou energii (ministra financí? 😊) a pozitivní pojmy jako jsou cílevědomost, síla, houževnatost, vůle, vize, originalita, vůdcovství, dokonalost, tvořivost, pokrokovost, přímost, hrdoost, komunikativnost, touha po prvenství a pokroku. Mohou se s ní ovšem vázat i negativní pojmy. Mezi takové patří vlastnosti jako sobeckost, egoismus, utlačování, jednání z pozice síly, neústupnost, neschopnost přiznat omyl či změnit názor,

potlačování citů, tvrdohlavost, problémy se spoluprací či panovačností. Jedná se o velice mocné číslo a jeho vliv může být životodárný, ale i zničující. To ostatně vidíme na výčtu negativ výše.“

Dále už to vážení nechávám k posouzení reality vaší fantazii a internetu, kde je vše. 😊

A mimochodem, kam vás osud, coby jedinice, následující měsíce zavede? To vám prozradí vaše osobní životní číslo! Sečtěte všechny číslice dne, měsíce a roku svého data narození a pak znovu tak, aby vyšel jednociferný výsledek. Pokud jste se narodili například 25. 2. 1985, výpočet probíhá takto: 2+5+2+1+9+8+5=32 a dále 3+2=5. Vaše osudové číslo je v tomto případě číslo 5.

To jen tak pro úplnost a internet je k dumání váš.

Vážené čtenářky a čtenáři, pokusil jsem se v duchu této rozverně rubriky a na prahu jara odvést vaši pozornost od nelichotivých čísel, které nás v současné době provázejí, a to do světa fikce a nadsázky, abyste si sami mohli pro pouštění a potěšení nalézt a porovnat, co říká numerologie na to, co nás trápí nebo těší, v reálném životě malého národa ve středu Evropy. Přeji krásné jarní dny.

S úctou a pardon
Ing. Rudolf Jung

Hlavní rozhovor s europoslancem Jaroslavem Bžochem

Motto:
*„Větev uříznutá od ostatních větví je nutně uříznuta i od celého stromu.
 Tak i člověk, rozejde-li se s druhými, odpadá tím od celé společnosti.“*
 Marcus Aurelius

K hlavnímu diskusnímu rozhovoru do tohoto čísla TEMA, které jsme věnovali zejména regionu Severozápadních Čech, tedy regionu, který v novodobé historii prošel mnohdy těžkými zkouškami, jsme pozvali europoslance právě z našeho regionu, Teplického rodáka Jaroslava Bžocha. Diskusním partnerem na dané téma, ale i řadu dalších aktuálních témat, je tradičně předseda OHK Most, Rudolf Jung. Redakce TEMA

Kdo je Mgr. Jaroslav Bžoch?

Jaroslav Bžoch (* 30. listopadu 1983 Teplice) je český politik, obchodní manažer a také amatérský hráč rugby league, od července 2024 poslanec Evropského parlamentu. V letech 2017 až 2024 poslanec Poslanecké sněmovny PČR, v letech 2016 až 2018 zastupitel Ústeckého kraje, v letech 2014 až 2018 a znovu krátce v roce 2022 zastupitel města Teplice.

Absolvoval obor mechanik – operátor sklářských strojů na Střední škole AGC v Teplicích (tehdy ještě Glaverbel). Mezi roky 2006 a 2009 vystudoval ekonomii na Univerzitě Jana Evangelisty Purkyně v Ústí nad Labem (získal titul Bc.). Následně mezi roky 2019 a 2021 vystudoval obor Mezinárodní vztahy a evropská studia na Metropolitní univerzitě v Praze (získal titul Mgr.).

Pracoval v oboru logistiky a námořních a leteckých přeprav, má i roční zkušenost z Nového Zélandu. V letech 2015 až 2017 pracoval jako obchodní manažer ve firmě Damco Czech Republic, následně se stal zaměstnancem společnosti Maersk Line, kde zastával pozici manažera pro klíčové zákazníky.

Je dlouholetým českým reprezentantem v rugby league. Působí v týmu RLC Dragons Krupka. V minulosti hrál i v zahraničí. V letech 2016, 2017 a 2021 získal s týmem RLC Dragons Krupka titul v nejvyšší české soutěži v tomto sportu.

Jung: Pane europoslance, toto vydání TEMA jsme zaměřili zejména k úvahám o našem regionu, tedy regionu Severozápadních Čech. Tento náš region byl v novodobé historii, tedy po druhé světové válce, ovlivněn jednak značnou výměnou obyvatel po ukončení války, ale zejména tím, že se celkem logicky stal se svými zásobami hnědého uhlí energetickou základnou celé republiky, a to se všemi negativními dopady na životní prostředí. Tyto dopady byly zaviněny jednak tehdejší technickou úrovní těžby a výroby elektrické energie, ale příznějme si to, i velkou neúctou k přírodě a životnímu prostředí. Tento stav byl příčinou, že se „vysávaný“ region dostal na periferii státu se všemi důsledky z toho vyplývajícími, o kterých už není třeba polemizovat – jsou dostatečně známé. Zlom nastal koncem minulého století a tlakem na životní prostředí se náš region začal radikálně měnit, a to k lepšímu, kdy zejména naše rekultivační škola (a zde bych připomněl nestora české rekultivační školy pana Stanislava Štýse), se stala světově uznávanou. A protože jsme se stali součástí nově se formující Evropy, nastal i paradox, že jsme se min. zeměpisně dostali z periferie našeho státu do centra Evropy, což je i motivační heslo dnešního vydání. A protože je společensky všeobecně zažitá snaha si své centrum považovat a zvelebovat, je nasnadě do úvodu našeho diskusního rozhovoru otázka. Jak Vy, jako rodilý Tepličan a tím i Severočech, vidíte současný stav našeho regionu a jeho šance stát se opravdu výstavním centrem Evropy? Co pro to děláme, či neděláme?

Bžoch: Máte pravdu, region Severozápadních Čech má bohatou a rozmanitou historii, která se promítá do jeho specifického rázu. Osobně si myslím, že v Čechách těžko nalezneme kraj s tolika různými tvářemi. Na jedné straně se jedná o region se svými specifickými potřebami, které jsou dané, jak jste správně zmínil, průmyslovou historií, která je spojená zejména s těžbou uhlí a výrobou elektrické energie. Zároveň se však jedná o kraj s bohatým kulturním dědictvím a krásnou přírodou.

Zejména v posledních letech se však daří měnit ráz našeho kraje, stejně tak jako jeho vnímání nejen uvnitř naší republiky. Myslím si, že si všichni uvědomujeme, že náš kraj nyní stojí na křižovatce a jsem velice rád, že si současné vedení zvolilo cestu, která náš kraj posouvá dále, reflektuje jeho potřeby a soustředí se na aktuální výzvy.

A pokud se ptáte, jestli má náš region šanci stát se výstavním centrem Evropy, tak z mého osobního pohledu určitě ano. Ústecký kraj může hrát významnou roli v energetické transformaci naší republiky a stát se centrem moderních technologií. Proto bych byl velice rád, kdyby se z našeho regionu stal ukázkový model toho, jak lze zvládnout transformaci určitého území se zachováním jeho vlastní identity.

Pojďme se posunout na vyšší úroveň – tedy náš stát. Současný stav převedený do reálných čísel ve srovnání min. s našimi sousedy moc dobře nevypadá, i když slyšíme, jak je vše skvělé. Naskýtají se vtíravé otázky. Zda je rozumný a užitečný, pro 10milionový stát, systém poměrného zastoupení plodící od počátku vlády nepřilíhající stabilitu a v poslední době slušným počtem ministrů i přesahující počet vymezených křesel

v PS? Jestli potřebujeme v organizaci správy státu dvě komory parlamentu, 14 krajů, přes 6000 obcí, přes stovku vysokých škol a mohl bych pokračovat. I zrušení povinného členství v Hospodářské a Agrární komoře ČR

byl počin diskutabilní. Nechci příliš rozvádět své názory na nastíněná témata, ale velmi bych stál o Vaše hodnocení současného stavu našeho státu v centru Evropy.

Česká republika má na to se stát významným hráčem na evropském poli. Je k tomu ale zapotřebí vláda, která nejen že se dokáže postavit za české zájmy v rámci Evropské Unie a dokáže tyto zájmy prosadit, ale také vláda, která zvládne úspěšně provést Českou republiku všemi výzvami, které nás v Evropě, či v globálu čekají.

S tím je samozřejmě spojené i pružné a efektivní fungování našeho státu a státní správy. Co se týče Vaší zmínky o poměrném zastoupení, máte pravdu, že v jeho důsledku často dochází k vytváření všemožných koalic, které jsou nesourodé a tyto vlády pak často končí předčasně. Mně osobně je tak mnohem sympatičtější většinový model vládnutí, ve kterém vítěz vládne sám a jeho úspěchy, případně neúspěchy, jsou sečteny v následujících volbách. Stejně tak si myslím, že je v našem prostředí zbytečný dvoukomorový

parlament. Z mého pohledu totiž druhá komora – Senát, dlouhodobě zpomaluje a komplikuje legislativní proces a jeho role v současném politickém systému je diskutabilní. Všechny tyto případné změny by z mého pohledu zjednodušily vládnutí v naší republice, umožnily nám lépe reagovat na specifické situace a rovněž ušetřily spoustu peněz do státní pokladny. Dalo by se pokračovat i přes zrušení okresních úřadů a zavedení krajů. To podle mého názoru byl jeden z dalších špatných kroků, se kterým se vypořádáváme dodnes, protože nám do řízení vstoupil další prvek, který hospodaří s penězi, a ne vždy je využívá podle představ měst a obcí. Musíme se ale soustředit na to, abychom již zavedenou strukturu využívali co nejlépe a snažili se mít na těch místech profesionály, kteří pomohou posouvat nejen náš kraj, ale i celou ČR, potažmo EU.

EU byla v počátcích vynikající projekt a vcelku i námi Čechy byl v referendu kladně přijat. Nicméně nějak se to zvrtilo. Eurozóna, ale i celá Evropa, je zadlužená, ztrácí na celosvětovém významu a svojí energetickou a environmentální politikou, vč. pseudohumanistických snah o lepší svět, ztrácí i svými regulacemi všeho možného popularitu u rostoucího počtu Evropanů,

zejména podnikatelů. Asi není na místě volat po zrušení EU, pokud se nerozpadne sama, ale ozývají se hlasy o její reformu a návratu „ke kořenům“. Jak Vy, z pozice českého europoslance, vidíte současnou Evropu a co by se podle Vás mělo změnit?

Evropská unie je za mě stále nejlepší projekt, který se nám podařilo na našem kontinentu zrealizovat. Máte ale pravdu, že se současná podoba EU výrazně odklonila od svých základních hodnot. Je proto určitě namístě diskutovat o její reformě. Evropa v současném světě zaostává na mnoha úrovních, a pokud chceme nadále zastávat roli významného globálního hráče, musí dojít ke změně. Evropská unie bude natolik silná, nakolik budou silné její

členské státy. Je proto zcela mylné myslet si, že současnou politikou, plnou regulací, omezení a nařízení pomůžeme našim členským státům v jejich růstu. Je potřeba podívat se pravdě do očí a opustit náš spasitelský komplex. Evropa musí začít prosazovat pragmatickou politiku, která reflektuje současnou realitu. Jen tak dosáhneme toho, že Evropa bude opět prosperovat.

Evropou kdysi obcházelo „Marxovo strašidlo“ a víme co z toho nakonec bylo. Nicméně dnes tu samou a nepoučenou Evropu obchází strašidlo, a to strašidlo „Zeleného údělu“, který se zatím zdál být, jako jiná náboženství, slepý a hluchý k racionálním názorům, ať to stojí cokoliv. Omlouvám se za možná nepatřičné srovnání, ale ve výsledku se Evropa ekonomicky propadá se všemi doprovodnými jevy, jako kdysi „východní blok“, a to by racionálně

uvažující lidi nemělo nechat klidnými. K tomuto tématu jste se vyjádřil v minulém čísle TEMA, ale já se k němu vrátím ještě jednou, protože rádoby světově uznávaná filosofie Green Dealu dostala jaksi ránu po zvolení nového amerického prezidenta. Jak byste situaci ohodnotil dnes, a to zejména po zarpulité snaze pokračovat v nastoupené cestě – tedy podle předsedkyně evropské komise? Jaká je nálada v Bruselu?

Myslím si, že nikdo z nás nezpochybňuje potřebu ochrany životního prostředí. Tato ochrana však nemůže být na úkor kvality života našich obyvatel, a to se dnes bohužel děje. Současná evropská politika dostatečně nereflektuje potřeby jednotlivých členských států, což má za důsledek zvyšování životních nákladů obyvatel EU ve jménu „Green Dealu“. Představa některých vysokých představitelů EU o tom, že Evropa musí být v tomto případě vysoce ambiciózní a stát se jakýmsi vzorem, který je hodný následování, je v realitě naprosto mimo. Důkazem pak jsou například první kroky nově zvoleného amerického prezidenta Trumpa, který ihned po nástupu do funkce znovu

odstoupil od tzv. „Pařížské dohody o klimatu“. Naštěstí i v Evropské unii si čím dál více lidí uvědomuje, že je potřeba upravit naše politiky tak, aby odrážely dnešní realitu a braly v potaz různé možnosti členských států. Není možné prosazovat návrhy, které sice vypadají hezky na papíře, ale v realitě ničí konkurenceschopnost a rozvoj EU. Proto jsem rád, že jsem v Evropském parlamentu součástí frakce, která k tomuto tématu přistupuje velice zodpovědně. S kolegy se tak snažíme do Bruselu navrátit „zdravý rozum“ a prosazovat takové návrhy, které zajistí prosperitu našeho kontinentu.

V poslední době jsou velmi frekventované výrazy z našeho, ale i evropského politického prostředí, jako např. podpora vzdělanosti, inovací, rozvoje, jaderná energetika a konkurenceschopnost, včetně rozvoje umělé inteligence. Mělo by to sice být samozřejmostí rozvinuté společnosti, ale budiž – něco jsme v honbě za spásu světa zanedbali a je třeba něco dělat, a to od základu. Kam tím mířím? Pro to, o čem mluvím, je nezbytné a zásadní mít vzdělané, ambiciózní a zejména technicky vzdělané lidi. Toto musí zajistit vzdělávací systém, který dokáže vyprodukovat potřebné profese na žádoucí úrovni a z nich to malé procento elit. Ale jaká je realita?

Každý ministr, na kterého jaksi „zbylo“ Ministerstvo školství ČR (zlí jazykové říkají spíš „školnictví“), přichází s nějakými velmi diskutabilními reformami

(maturity na učiliště, rozvoj soukromých škol se státním příspěvkem, inkluze apod.). Není tomu jinak ani dnes, kdy stávající ministr představuje „novátorskou“ vizi našeho školství. O co jde, je vidno z krátké informace, kterou pro informaci cituji: *Parlamentní listy*, 29. 01. 2025:

„Vize nového školství je tady. Bez hodnocení a známek, bez učebnic. Kolektivní maturity, aby nikdo nepropadl. Důraz na gender, klimatický alarmismus, multi kultu. Dveře otevřené neziskovkám v čele s Člověkem v tísní. Zrušení řady předmětů, osekání dějepisu. Z něj se vybere jen něco, ideálně například postavení žen ve středověku. Žádný národ či dokonce vlastenectví. Děti se mají ptát a formulovat hypotézy, vytvářet projekty, samozřejmě, že kolektivně. Tolerance, inkluze, diverzita, to jsou nosná témata. Taková geometrie je vlastně k smíchu.“

To zaznělo m. j. na plzeňské besedě o školské reformě, kde se šokovaní pedagogičtí pracovníci nad tímto „paskvilem“ útrpně smáli i nadávali.

Pane europoslanče, jak Vy vidíte problematiku naší vzdělanosti, a to zejména technické? Nestavíme si vzdušné zámky, které se rozplynou právě

Určitě se shodneme na tom, že vzdělání lidí jsou základem úspěšné společnosti. Proto je důležité, aby se vzdělávání našich dětí přizpůsobilo aktuálním trendům a výzvám. Dle mého názoru je potřeba změnit samotný pohled na vzdělávání a s tím spojený i přístup ve výchově. Díky nástupu moderních technologií v čele s umělou inteligencí je u mladé generace kladen čím dál větší důraz na rozvoj specifických dovedností. Základem všeho je z mého pohledu prohloubení kritického myšlení u dnešních dětí, které se každý den setkávají s ohromným množstvím informací, které musí správně zanalyzovat a vyhodnotit. Z mého pohledu je podstatné, aby stát určil linku, kterou se má české vzdělávání vydat a zajistit kontinuitu mezi jednotlivými stupni vzdělávání. Souhlasím s Vámi, že v současné době je zapotřebí větší podpora technického učení, a to již na sekundárním stupni vzdělávání tak, aby byli žáci schopni obstát ve světě plném jedniček a nul.

Je však také potřeba i změna samotné mentality rodičů, kteří často své děti tlačí do maturitních oborů a posílají na vysokou školu. To vše s vidinou zajištění materiální budoucnosti svých dětí a získání určitého společenského statusu. Žáci a studenti jsou tak často pod tlakem okolí a volí obory, které je samotné nenaplňují, a jejich uplatnění na trhu práce je posléze také diskutabilní.

Smutným tématem dnešního světa jsou válečné konflikty, které vyvolávají mimo jiné i snahu o posílení obranyschopnosti toho kterého státu. Politici se předhánějí v tom, kdo se jakým procentem HDP bude podílet na vyzbrojování své země, či svazku. Asi je to v pořádku, nicméně ďábel je ukryt v detailu a vedle diskusí o tom, co, kde, jak a za kolik koupit, se poněkud zapomíná na ten detail, kdo vlastně bude v maskáčích válčit. Dnešní dospívající generace, která je z pohodlné, trpící nadváhou, mizernou kondicí a bojující jen v mobilu a počítačových hrách? Cesta najímání žoldáků z třetích zemí asi také není to pravé, a tak se oslím můstkem dostávám k meritům věci v tomto tématu.

Sport je pro mě opravdu srdeční záležitostí, byl jsem k němu veden od mala a je trvalou součástí mého života. Nejde však pouze o samotnou fyzickou kondici, ale také o psychickou pohodu. Právě tento aspekt bych rád zdůraznil, jelikož je v dnešní hektické době velice důležitý. Myslím si, že zdravý přístup ke svému tělu by měl být součástí každé vyspělé společnosti. Určitě s Vámi souhlasím, že větší systematická podpora sportu u mladé generace je potřeba, a to na všech úrovních. Nejenže díky tomu budeme mít kondičně schopnou a odolnou generaci, pro mě osobně jsou ale důležitá i další pozitiva, která s sebou sport přináší. Sport totiž u člověka posiluje vlastnosti, které jsou v životě potřeba, ať už se jedná o vytrvalost, smysl pro fair-play,

Pane europoslanče, asi není daleko od skutečnosti, že naše Evropa je v ohrožení z řady důvodů, a o některých jsme i zde hovořili. Pomineme-li teď onu hlavní pomyslnou „zelenou“ smyčku, která dusí evropskou ekonomiku a generuje rostoucí dluhy, velmi vážným ohrožením je bezesporu migrace. Zvykli jsme si hovořit o migraci legální a nelegální, aniž bychom si všeobecnou definici stanovili, v čem je rozdíl a jak se to v těch člunech na moři pozná. Zkuste to pro veřejnost Vy.

Nicméně množství lidí, kteří k nám přicházejí, a to většinou z destinací s jiným náboženstvím, jinou kulturou a zvyky, představuje ohrožení Evropy jako kontinentu s rozmanitostí a historií zde existujících národů a států. Je smutným výsledkem evropského snažení o nápravu světa, že z pohodlné Evropa,

ono to není tak složité, jak to vypadá. Legální a nelegální migrace se dá od sebe velmi dobře odlišit. Pokud k nám, nebo do EU jako takové, dorazí

pro problémy ve vzdělávacím systému, a tudíž nedostatku kvalifikovaných lidí? (Mimoходом, v celosvětovém pořadí univerzit a VŠ je naše Univerzita Karlova na 246. místě, Masarykova univerzita v Brně je na 408. místě, ČVUT má skvělé 420. místo, kdy ostatní jsou až za hranicí 600.)

Přitom ne nadarmo se říká, že „řemeslo má zlaté dno“ a v dnešní době bych si dovolil tvrdit, že to platí dvojnásob. Je proto potřeba apelovat i na samotné rodiče, aby dobře zvážili schopnosti svých dětí a nebáli se je přihlásit na odborná učiliště, která minimálně v našem kraji mají dobrou pověst, vysokou úroveň a jsou často napojena na místní podnikatelské prostředí.

Co se týče našich vysokých škol a univerzit, myslím si, že jich máme příliš mnoho, a to zejména těch soukromých. Tím se také dostáváme k problematice financování veřejných vysokých škol, které jsou bohužel podfinancované. Je proto potřeba přistoupit k systematické změně financování vysokého školství. Dle mého názoru by si vláda také měla určit strategickou koncepci tématické podpory vysokých škol, na základě jejich zaměření. Pokud se totiž stát rozhodne, že chce více vysokoškolsky vzdělaných lidí v určitém oboru, je k tomu potřeba přistoupit systematicky. Zároveň je však potřeba říci, že i v těchto neideálních podmínkách produkují české vysoké školy kvalitní absolventy, kteří se v evropském ani světovém poli neztratí. Například v roce 2024 obdržela Česká republika deset prestižních grantů od Evropské výzkumné rady, přičemž pět z nich získala Univerzita Karlova. Stejně tak máme velice schopné absolventy technických univerzit.

Z Vašeho představení je zřejmé, že máte ke sportu velmi blízko, a tak se asi shodneme, že strategickou cestou, a nejen v tom, o čem se zmiňuji (ono i zdravotnictví ví své), musí být posílení kondice nastupujících generací, tedy že podpora masového sportu nejen ve školách, by měla být strategickou záležitostí. Ovšem „skutek utek“ a výsledky podle statistik, ale i pouhým pohledem, příliš přesvědčivé nejsou. Nechci to dále rozvádět, ale jak Vy vidíte tento problém ve všech souvislostech, pokud ho i Vy jako problém k zamýšlení a konání vidíte?

posouvání vlastních hranic, či překonávání překážek. Vše ale opět začíná u rodiny a u vzorů, které děti vnímají od nejtělejšího věku. Stejně jako mě vedli rodiče, tak i já své děti vedu k pozitivnímu přístupu k pohybu. Nejde totiž o to, zda budou určitý sport dělat na profesionální úrovni, ale o to, aby ze samotného výkonu měly radost, jen tak totiž u sportu vydrží. Dle mého názoru jde o velice kvalitně strávený volný čas, který pozitivně ovlivňuje i další oblasti lidského života.

Zdraví a fyzická zdatnost má také vliv na produktivitu, a tudíž i ekonomiku. Důležitá je také z hlediska obranyschopnosti státu, ale to už by bylo na delší povídání.

dobře žijící zatím z prosperity a práce minulých generací, se paradoxně stává závislou minimálně na „migrantech“ pro výkon prací a činností, které se mnohdy namyšleným Evropanům eklují, a nemluvě o šibalech jdoucími za sociálními vymoženostmi dnes rádobí bohatého kontinentu, kterých je drtivá většina.

Asi je nadbytečné se podrobněji zabývat zatím jen relativně „drobnými“ teroristickými útoky, i když jsou alarmující a ve svých důsledcích bez ohledu na relativně „malý“ počet obětí nehodně bagatelizace, ovšem i tak vedoucí k návodům pro zradikalizované, zatím, jedince.

Jak Vy se díváte na tuto problematiku a co bychom měli, nebo spíše musíme udělat?

někdo, kdo má platné dlouhodobé vízum, nebo třeba pracovní povolení, tak vstupuje na naše území legálně. Ti, co se k nám ale snaží dostat přes ploty,

na lodích, nebo zjednodušeně přes zelenou hranici, tak vstupují na území nelegálně, a tak by s nimi mělo být také zacházeno. Důležité je ale rozlišovat, zda jde o nelegálního, často ekonomického migranta, nebo uprchlíka např. před válkou. Na ty se vztahují jiná pravidla a úmluvy. Vráťím se ale k nelegální migraci, která nás trápí nejvíce, respektive pro nás představuje ty největší hrozby. Vše, co zmiňujete, je totiž pravda. Většina nelegálních migrantů, kteří přicházejí do EU, sem jde z ekonomických důvodů. Donedávna tomu bylo hlavně z důvodu štedrých sociálních dávek např. v Německu. Ve většině případů se jedná o mladé muže, kteří ale nepřicházejí proto, aby se u nás integrovali a šli pracovat. To způsobuje v celé EU řadu socioekonomických problémů. V některých zemích EU dnes máme tzv. No Go Zóny, kam už pomalu nejedí ani policie. Roste počet teroristických útoků a často také vidíme, jak se radikální islamisté chovají a snaží se ukazovat svou sílu a moc. Tohle nám opravdu s demografickou křivkou nepomůže a ani to

nevyřeší zaměstnanost. A ti co tvrdí opak, tak jsou zaslepení progresivní woke ideologií. EU sice přijala migrační pakt, ale ten nic neřeší. EU musí postupovat mnohem tvrději ke třetím zemím, odkud k nám migranti přicházejí, ale zároveň se musí tvrdě postavit i k zemím, přes které se migranti dostanou na půdu EU. Jsou to země jako Alžírsko, Maroko a další. Pokud nezačneme nekompromisně vymáhat to, že nelegální migranti, odsouzení migranti, nebo ti, kterým byl zamítnut azyl, budou ihned vyhoštěni, tak se nic nezmění. Za poslední roky se pohybujeme pouze kolem 20–25 % řádně vyhoštěných, a to je základní kámen úrazu. Lídři EU byli poslední roky velmi slabí a dokázali používat, jak se lidově říká, pouze cukr, ale žádný bič. Není potom divu, že se nám ty země vysmívají. Tohle je téma, na kterém v Evropském parlamentu s kolegy usilovně pracuji a co nejdříve představíme náš návrh řešení, který bude funkční. Nelegální migrace je pro naši vnitřní bezpečnost největší hrozba.

Pane europoslanče, jsme u závěru našeho rozhovoru a proto bych si dovilil položit jakousi shrnující otázku:

Evropa momentálně nikam bohužel nekráčí. Narazila do zdi a evropští lídři nejsou schopni na situaci reagovat. Jak jsme již během rozhovoru několikrát zmínili, nelze EU rozhýbat tím, že budeme více a více regulovat a vymýšlet nová a nová opatření. Neuklidní mě ani sliby velkých dotací a podpor pro různá odvětví, protože to už tu za poslední roky také bylo. Ale abych to

„Quo vadis“, naše stará Evropo?

zakončil pozitivně, tak je nutno dodat, že i EU se mění. Pokud se podíváme na to, jaké výsledky nám přináší volby napříč EU, tak je jasné, že lidé toho mají dost a chtějí změnu. To beru jako pozitivní výhled na další roky. Věřím, že vláda ideologů je u konce, a že nastoupí pragmatická politika, která posune náš kontinent opět správným směrem.

Děkujeme za rozhovor.
Redakce

AKTUÁLNÍ TÉMA

OD MOSTECKÉHO PRIMÁTORA

MOST

ROZVOJ MOSTECKA

Zaměření prvního letošního vydání TEMA ve vybraných tématech úzce navazuje na loňské třetí číslo, které bylo věnované životnímu prostředí, jeho ochraně a souvisejícím dopadům na území Mostecka. Popisoval jsem tehdy příležitosti i rizika vyvolaných změn v oblasti velmi rychlého přechodu k obnovitelným zdrojům energie a dekarbonizace průmyslu. Ve svém dnešním příspěvku se věnuji možnostem rozvoje transformujícího se Mostecka a jeho externí podpoře včetně dotačních zdrojů.

Základní myšlenkou tohoto tématu je vnímání Mostecka jako našeho domova, jako místa kvalitního života jeho obyvatel. Je to bezpochyby cíl a priorita nejen primátora a vedení města Mostu. S uvážení historických souvislostí poválečné výměny téměř veškerého obyvatelstva a následnými ne vždy citlivými průmyslovými zásahy do krajiny i ovzduší Mostecka tento cíl rozhodně jednoduchý není. I současnost klade na Mostecko vysoké, nelehké požadavky. Ukončit těžbu uhlí a vyřešit socioekonomické dopady.

Jaké jsou možnosti a jaké jsou úspěchy jednotlivých transformačních kroků, oblastí a podpor dalšího rozvoje:

Pro zachování počtu pracovních míst znamená odchod od uhlí v zásadě dvě možnosti. Posílení dalších tradičních oborů v regionu, hlavně chemie, energetiky a navazujícího strojírenství a stavebnictví, nebo podpora vzniku nových podnikatelských a pracovních příležitostí, např. v oblasti služeb, digitální a cirkulární ekonomice, moderních technologií. Nezbytnou součástí tohoto cíle je změna vzdělanostní struktury, spuštění programů rekvalifikace pro pracovníky z uhlénoho průmyslu a dalších odvětví, které jsou útlumem těžby postiženy. Cílem je vybavit je novými dovednostmi potřebnými pro uplatnění na trhu práce v nových oborech.

Mezi úspěšné projekty na území Mostecka, které jsou již dokončeny nebo jsou ve fázi realizace, lze jednoznačně zařadit investice do dopravy a veřejné infrastruktury. Modernizace a rekonstrukce tramvajové trati v Mostě, Litvínově a v meziměstské oblasti, rozvoj cyklo dopravy formou výstavby cyklostezek nebo zavedení služby sdílených kol na území města Mostu, přispívá ke snížení emisí a zlepšení mobility. Největší investicí do veřejné infrastruktury je probíhající celková rekonstrukce kulturně vzdělávacího centra Repre, z oblasti sportovišť a sportovně rekreačních areálů jsou to jezero Most, areály Matylda, Benedikt, Funpark a každý rok se rozšiřující počet městských dětských hřišť.

Tradičně a dlouhodobě úspěšné jsou projekty v oblasti vzdělávání a sociální infrastruktury, hlavně modernizace škol a jejich odborných učeben, rozvoj sociálních služeb a dostupnosti sociálního bydlení.

Pro oblast podpory podnikání, inovací a výzkumu je nezbytné hledat další cesty rozvoje spolupráce nejen s velkými zaměstnavateli mosteckého regionu, rozšiřovat tak nabídku atraktivních pracovních míst a oslovit tímto jak kvalifikované zaměstnance, tak i perspektivní studenty a absolventy odborných škol.

Stěžejním prvkem procesu transformace a dalšího udržitelného rozvoje regionu Mostecka je financování všech druhů rozvojových projektů, které bez dotačních prostředků v podstatě není možné realizovat. Jsou tyto zdroje ale efektivně využívány a jsou dostupné v dostatečném rozsahu pro implementaci kohezní politiky v ČR? Z historie čerpání prostředků z dotačních fondů se ukazuje, že celorepublikové Operační programy dostatečně necílí na potřeby znevýhodněných regionů, např. obnovu území po těžbě žádný takovýto Operační

Ing. Marek Hrvol

program neřeší. Jediným zdrojem dotačních prostředků, který zohledňuje tuto jedinečnost a dokáže řešit socioekonomické dopady odchodu od uhlí daného území, zůstává Operační program spravedlivá transformace (OPST). To je na jednu stranu přínosné, z druhého pohledu je ale často vnímán jako náhrada všech ostatních Operačních programů a znesnadňuje přístup k dalším prostředkům, které mají řešit problém strukturální zátěže znevýhodněné oblasti. Protože současná alokace prostředků OPST je vázána do roku 2027, je nezbytné pro následující období vytvořit další podobný specifický operační program.

Úspěch transformace a dalšího rozvoje Mostecka bude záviset nejen na efektivním využití dotačních prostředků a externí podpoře ze strany Evropské unie a vlády ČR, ale hlavně na spolupráci mezi místní samosprávou, podnikateli, výzkumnými institucemi a občanskou společností, a na aktivním zapojení obyvatel.

Ing. Marek Hrvol
primátor Statutárního města Mostu

Pohled na město Most.

AKTUÁLNÍ TÉMA

OD LITVÍNOVSKÉ STAROSTKY

INVESTICE JAKO PODMÍNKA ROZVOJE REGIONU

Vážení čtenáři,

v tomto čísle bych Vás ráda informovala o několika důležitých investičních akcích, které ve spolupráci s našimi partnery – statutárním městem Most, Dopravním podnikem měst Mostu a Litvínova, a. s. a Ústeckým krajem, připravujeme. Jedná se o integrovaná řešení v dopravě na Mostecku, od nichž si slibujeme zvýšení životní úrovně, zlepšení kvality života místních obyvatel a ochranu životního prostředí. Nejprve se ale podíváme na to, co se již povedlo.

V nedávné minulosti se úspěšně podařilo zmodernizovat tramvajovou trať v úseku otočka Záluží, nádraží v Litvínově, kde také proběhla celková rekonstrukce a šedivé nádraží se proměnilo v moderní dopravní terminál, došlo k optimalizaci přestupů pro různé druhy dopravy – železniční, tramvajovou, autobusovou, automobilovou i cyklistickou. Celkové investiční náklady za tyto dvě investice dosáhly cca 500 mil. Kč s tím, že na financování se podílely fondy Evropské unie, dopravní podnik, Ústecký kraj, Ministerstvo pro místní rozvoj ČR a město Litvínov. Do celé mozaiky modernizace dopravy také zapadají dvě významné investiční akce Správy železnic, spočívající v elektrifikaci železniční trati z Litvínova do Oldřichova a rekonstrukce nádražní budovy, která tím získala zcela nový, moderní vzhled.

V oblasti dopravy v okrese Most nás ale ještě čeká mnoho práce. Návazné etapy by měly začít v letošním roce a budou probíhat dvě stavební sezony, proto bude potřeba se obrnit trpělivostí, neboť v průběhu rekonstrukce je nutné počítat s náhradní autobusovou dopravou. Financování je zajištěno prostřednictvím integrovaných územních investic (EU), obou měst, dopravního podniku, Ústeckého kraje a příp. dalších partnerů. V Litvínově se bude rekonstruovat tramvajová trať v úseku nádraží – poliklinika v celkové délce cca 1,2 km s náklady kolem 500 mil. Kč. Dojde k optimalizaci trati včetně zastávek, bude provedena kompletní přestavba dvou vytižených křižovatek s průjezdem tramvajové dopravy včetně dynamické světelné signalizace, dojde k vyřešení přestupního uzlu na poliklinice a vznikne nový přestupní uzel u obchodního domu Elko. Samozřejmě nebude chybět optimalizace navazujících veřejného prostranství.

Dalším úsekem, který letos a příští rok projde modernizací, je meziměstská tramvajová trať od Záluží do Mostu (zastávka Chomutovská). Bude zrekonstruován úsek v celkové délce cca 6 km a celkové investiční náklady by měly dosáhnout výše 1,2 mld. Kč. Opět dojde k optimalizaci trati, zvýšení bezpečnosti na přejezdech, zkrácení jízdních dob a modernizaci zastávek včetně pěších

přestupů. Současně s tím proběhne v Mostě modernizace tramvajové trati v úseku od zimního stadionu k dopravnímu podniku. Délka řešeného úseku se bude pohybovat kolem 2,5 km s celkovými náklady, které dosáhnou cca 600 mil. Kč. Cíl této investiční akce je podobný jako v ostatních etapách – optimalizace trati včetně zastávek, řešení křižovatek, modernizace přestupních uzlů. V dalším programovém období budeme usilovat o získání finančních prostředků na rekonstrukci tramvajové tratě v úseku od polikliniky v Litvínově po otočku u Citadely. Jedná se o poslední úsek v délce cca 1,3 km a odhadované náklady jsou na úrovni 500 mil. Kč. Kromě modernizace infrastruktury však ještě dopravní podnik pořizuje nové nízkopodlažní klimatizované tramvaje a nový odbavovací systém. Současně s tím i ve spolupráci s akcionáři vede debatu o budoucím využití elektromobility.

Mezi další uvažované zlepšení dopravy patří také transformační projekt, který se věnuje propojení cyklistické dopravy mezi městy Most a Litvínov v podobě vybudování nové cyklostezky. Ta bude sloužit k bezpečnému přesunu cyklistů do zaměstnání, do školy a také k turistickému propojení jezera Most, obslužení zóny CHEM-PARK a Podkrušnohorského technického muzea. V rámci tohoto záměru dojde k propojení obcí Louka u Litvínova a Mariánské Radčice a k napojení na mezinárodní cyklotrasy a okruhy.

V souvislosti s revitalizací našeho regionu po těžbě uhlí bych ještě ráda zmínila další významný záměr v dopravě, na kterém se podílí mnoho akterů. Jedná se o zvažovanou výstavbu lanovky, která by měla vést z nádraží v Louce u Litvínova přes mezistanici v Litvínově u Koldomu do Dlouhé Louky. Cílem tohoto projektu je zajistit bezpečnou a ekologickou dopravu, zejména pro turisty směřující do Krušných hor, které v zimním období čelí značnému dopravnímu zatížení. Zvolená trasa nabízí výhodné napojení na železniční dopravu v Louce, kde se kříží dvě železniční tratě. To umožní přímé spojení se statutárními městy, jako jsou Děčín, Ústí nad Labem, Teplice, Most a v budoucnu i Chomutov. Je však ale potřeba

Mgr. Kamila Bláhová

připustit, že tento záměr odhaluje také některé slabiny, například nedostatečnou infrastrukturu na horských vrších.

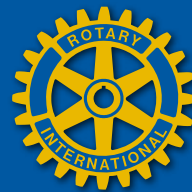
Jsmo potěšeni, že náš okres přispívá velmi intenzivně k regionálnímu rozvoji celého kraje. V rámci integrovaných územních investic jsme s partnery přivedli do území nemalé finanční zdroje, které se počítají v miliardách. Současně se snažíme získat další externí zdroje, které by pokryly část městské spoluúčasti na těchto projektech. Postupná rekultivace a transformace Ústeckého kraje zlepší image celého regionu. Dotace jsou pro nás zatím klíčovým zdrojem spolufinancování, ale uvědomujeme si, že taková situace nebude trvat dlouho. Proto bychom uvítali úpravu zákona o rozpočtovém určení daní, která by pomohla snížit naši závislost na dotacích a posílit finanční stabilitu měst.

Děkuji Vám za pozornost a přeji si, aby celková proměna proběhla tak, jak si přejeme.

Hodně úspěchů a zdaru

Mgr. Kamila Bláhová
starostka města Litvínova
poslankyně Parlamentu České republiky

Můj kraj – srdce Evropy nebo periferie Česka?

Nejsem sice potomek hrdého národa „Krušnohorců“, jak říkával Josef Alois Náhlavský, do Teplic se přistěhovali až moji prarodiče z úrodného Kolínska. Zde pod horami se ale narodil můj otec i já a mé děti. Většinu svého profesního života jsem bydlel v Mostě a pracoval vlastně v celém kraji – nejprve dvacet let jako pracovník rekultivací SHD, později jako krajský úředník. Měl jsem tak možnost nejen vidět, ale i zažít změny, které můj kraj prožil v posledních skoro sedmdesáti letech. Sedmdesát let pro člověka je dost dlouhá doba, vlastně pro mnohé je to víc než jeden lidský život, ale pro kraj? To je chvílička. Co se s ním za tu chvíličku stalo?

Ing. Jan Sixta, CSC.

Tento kraj v minulosti slul různými přívlastky. Většinou byl považován za bohatý, nejprve rozmanitou přírodou lesů, vodních ploch i savan, s množstvím zvěře, ryb i jedlých plodů a semen, které lákaly naše předky, aby se zde usazovali a kraj zemědělsky kultivovali. Později k bohatosti kraje přispěly i nálezy drahých kovů v podzemí, které přivedly do kraje nejen horníky, ale i obchodníky a řemeslníky. Kraj tak bohatl zejména prací a péčí svých hospodářů. Průmyslová revoluce využívající další z nerostných bohatství kraje – uhlí, vedla k tomu, že se kraj stal bohatým centrem nejmodernějších způsobů hospodaření. Stal se průmyslovým centrem nejen Rakouskouherského mocnářství, ale minimálně celé střední Evropy. Toto centrum převzala i nově vzniklá Československá republika, a i díky našemu kraji patřila k nejprůmyslovějším a nejbohatším státům tehdejší Evropy.

Bohatství nevzniká jen z přírodních zdrojů. Tím hlavním, co bohatství kraje dále zvětšuje, jsou lidé, jejich práce, jejich hospodaření. Člověk – hospodář, ve všech smyslech tohoto slova, je tím

pravým bohatstvím každého kraje. Někdy je za hospodáře považován jen „statkář“. To je asi prvotní význam slova hospodář. Hospodařil, tedy staral se o své stavení, svoji půdu, svá zvířata a ctil zásadu, že dobrý hospodář předá svůj grunt svému synovi v lepším stavu, než jej dostal od svého otce. Takovíto hospodáři postupně z našeho kraje plného hustých hvozdů, mělkých jezer a bažin, který znali „lovci mamutů“, vytvořili zemědělskou krajinu, které se vžilo v poslední době říkat krajina barokní. Tedy zemědělsky a lesnický využívaná krajina bohatých statků a panských usedlostí, zámků i měst, plných obchodníků i řemeslníků. V 19. století přišla první velká změna hodnot určujících bohatství kraje. Rozvoj průmyslu vyvolal rozvoj hornictví, energetiky i tehdy nového oboru chemie. Bohatství se kumulovalo do užší skupiny vlastníků dolů, továren a na ně navázaných služeb. I tito hospodáři se snažili své majetky, své bohatství dále rozvíjet, a i oni ctili tu prvotní myšlenku hospodářů připravit svým dětem lepší podmínky, než měli sami. Ve společnosti až do doby první světové války jednoznačně převažovalo vědomí, že majetek má přecházet z otce na syna a každý je povinen se starat o jeho rozvoj. Povinnost starat se o rozhojnění majetku byla vždy nadřazena právu tento majetek využívat jen ke své kratochvíli, ke svému osobnímu blahu. Samozřejmě i tehdy byly bankroty, i tehdy byli špatní hospodáři, ale úpadek byl symbolem selhání, které společnost neodpouštěla. Ne jako dnes, kdy je možné, aby člověk, který třikrát zbankrotoval, klidně založil další firmu jen s odůvodněním, že na to má právo, a ještě je za celebrity. Bohatství kraje ale nelákalo jen úspěšné a šikovné lidi, podnikatele a obchodníky. Přitahovalo i množství dělníků a pracujících obecně, jejichž životní podmínky nedosahovaly výšin a lesku „uhlobaronů“. Sociální rozdíly vyhotily ještě dopady obou světových válek, a to jak následná obměna obyvatelstva, tak zejména zpřetrhání vazeb mezi majetkem a jeho vlastníky. Němečtí starousedlíci odešli a náhradou přišli Češi nepřipravení na podmínky sice bohatého, ale zcela jiného kraje, než který znali z vnitrozemí. Vlastníky polí, statků, průmyslových i obchodních společností nahradili správci, kteří občas ani netušili, co vlastně mají spravovat. Stát, vedoucí strana, která se dostala

k moci, chápala, že bohatství kraje nemůže nechat napospas, že jej může a musí využívat k prospěchu celého svého majetku, za který považovala celé Československo. Proto se zde začalo intenzivně stavět, proto zde vznikaly moderní továrny, elektrárny, zcela nová města, do kterých se stěhovaly stovky a tisíce nových mladých lidí, bez vazby na minulost, bez vazby ke svému novému bydlišti, ke svému kraji.

Kraj se rozvíjel, byly zde nadprůměrné výdělky, snazší bydlení, lepší silnice, nejrůznější výhody, prémiové poukazy na rekreaci. Výroba, těžba, produkce elektřiny, vše rostlo, bohatlo... Ale s nově přichozími přicházeli i lidé, kteří chápali tyto výhody kraje jen jako výťah k moci, výťah k rychlému zisku, který když se nedostavil (což bylo daleko častěji), tak rezignovali a stali se jen uživateli, spotřebiteli, kteří spoléhali jen na to, že otevřená ruka státu se o ně přece vždy postará. Stali se spokojeným obyvatelstvem, kterému ke štěstí stačil pocit, že se mají o něco lépe než jinde v zemi. Neviděli nebo nechtěli vidět, že za to platí nejkratší délkou života, vysokou nemocností, zničenou přírodou. Zvykli si být většinou lidmi bez potřeby, ale i vůle starat se sami o sebe.

A do tohoto latentně mrtvolného stavu přišla revoluce, které dodnes říkáme sametová, ač vůči našemu kraji moc sametová nebyla. Jako mávnutí kouzelným proutkem se bohatství kraje stalo jeho prokletím. O zemědělskou půdu nebyl zájem, o uhlí zájem rychle uvadal, elektrárny se staly symbolem ničení přírody stejně jako chemičky. Naděje, že opětovná privatizace společného (ne) vlastnictví všeho naváže tam, kde to II. světová válka zpřetrhala, se rychle ukázala být velmi naivní. Čtyřicet let je příliš dlouhá doba na to, aby se ve společnosti zachovalo povědomí o povinnostech vlastníků nemovitostí, podniků nebo služeb spravovat je tak, aby až je budou předávat svému nástupci, byly v lepší kondici, než je převzali sami. Daleko lépe se zapamatovalo právo využívat bohatství ke svému osobnímu prospěchu. Někteří to pochopili jako výzvu, jako šanci pod heslem „urví, co můžeš, na vše máš právo“. I proto se tolik privatizovaných podniků „obratem ruky“ prodalo tomu, kdo dal víc a získaný profit se „projedl, prohýřil“, či využil jinak než k rozvoji svého podnikání. Novodobí hospodáři

získávali majetek „za hubičku“, a tak se k němu jako k vlastně bezcennému i stavěli. Těch, kteří dodnes udrželi tehdy nabyté majetky v rodině, kteří se starají, aby bohatství kraje zase vzkvětal a rozvíjelo se, těch je minimum. Jsou, ale jsou vzácní a potřebují ochranu.

Navíc ani okolní „kapitál“ v té části světa, která nepoznala socialistickou utopii, nezahálel a využil příležitost a rychle obsadil trhy, které privatizované podniky uvolnily. Když v roce 1948 převzali komunisté fungující kapitalistické společnosti a podniky, tak s jejich zkušenými dělníky a dnešní terminologií řečeno know-how, převzali i jejich trhy a zakázky. Navíc se v uzavřené ekonomice „východního“ bloku díky tradici a zkušenosti prosazovali i na nových trzích, kam západní kapitalismus nesměl nebo měl minimálně obtížný přístup. Trvalo tak čtyřicet let, než tyto zděděné výhody přestaly stačit a došlo ke krachu. Východ přestal ekonomicky stačit západu. Počátkem 90. let jsme se naivně domnívali, že bude daleko jednodušší vrátit se k něčemu, co už v minulosti dobře fungovalo, ale chyběla nám ta zkušenost, tradice a know-how a navíc jsme „hujersky“ opustili i ty nové trhy z posledních 40 let. Naše sázka, že nám staří konkurenti, kterým jsme v padesátých letech otevřeli šance obsadit naše předválečné pozice, pomohou a dobrovolně nás pustí zpět mezi sebe, nevyšla. Není nepochopitelné, že jsme v nadšení ze sametové revoluce byli takto naivní v prvních deseti letech (i proto se jim dodnes říká „divoké devadesátky“), daleko znepokojivější je, že se takto naivně chováme dosud.

Místo, abychom spoléhali na sice pomalý a trpělivost vyžadující postupný růst domácí ekonomiky,

stále spoléháme na „pomoc“ konkurence nebo dotační „netrh“ Evropské unie. Je ekonomickou vědou prokázáno, že zahraniční investice i rostoucí mezinárodní konkurence je prospěšná. Ano, ale jen, když přichází do fungující ekonomiky nebo když opravdu zafunguje jako výstřel ze startovací pistole. Příkladem může být současné postavení Číny v automobilovém průmyslu. Před třiceti lety, když kupoval koncern VW naši Škodovku, tak současně investoval do zaostalých nekonkurenceschopných výroben „neprodejných“ aut v Číně. Jenže zatímco Česká republika prodala celou společnost Škoda ve dvou splátkách koncernu VW, tak v Číně mohl VW investovat jen do společných podniků s čínskými státními podniky. A výsledek? Škoda Auto je sice v Česku průmyslovou jedničkou tvořící více než 5 % HDP a druhým největším plátcem korporátních daní, ale výzkum a podstatná část vývoje a inovací se odehrává v Německu, stejně jako se zde realizuje největší část zisku. Zatímco Číňané se díky společným podnikům naučili vyrábět moderní auta a dnes jimi postupně zaplavují celý svět. Zde tedy zahraniční investice zafungovaly přesně podle ekonomické teorie.

Co se tedy s „mým krajem“ stalo v uplynulých 70 letech? Zůstal bohatým krajem s krásnou přírodou, bohatými přírodními zdroji a snad stále ještě i zkušenými a pracovitými lidmi. Okolnosti ekonomického a politického vývoje z něj ale postupně nejprve ve druhé polovině 20. století udělalo vnitřní kolonii Československa a 21. století opomíjenou periferii Česka, kam řada okolních regionů „odkládá“ své nechtěné, nepřizpůsobivé či jakkoli jinak nevítané obyvatelé, profese, činnosti. A tak

se z „mého“ bohatého kraje stává v posledních letech opuštěná periferie těch nových mocných, bohatých hospodářů, kteří většinou v kraji ani nežijí. Je pro ně zdrojem bohatství, stejně jako kolonie byly zdrojem bohatství koloniálních velmocí. Poslední dobou je módou omlouvat se za historické přešlapy, Anglie a Francie se omlouvají africkým i asijským státům za koloniální útlak, Amerika svým Indiánům a Afroameričanům za rasismus, za okradení o půdu, o život ve své domovině, za „vyhnání z ráje“. Možná se naši potomci dožijí, že se „Pražáci“ budou omlouvat za vykořisťování „Mostečanů“ či „Ostraváků“. Jen musíme doufat, že mezitím nedopadneme, jako ti indiáni.

Pokud bychom se inspirovali jak v historii kraje, tak světa, máme všechny předpoklady stát se opět pulsujícím srdcem Evropy. Jen bychom se měli shodnout na vizi, čím vlastně chceme, aby se stal náš kraj. Zeleným skanzenem nikde jinde v Evropě neexistující předprůmyslové krajiny s obyvateli odkázanými na dotace, nebo opět ekonomicky aktivním krajem inovativních společností tvořících zisk z místních zdrojů? Nebude to jednoduchá ani krátká cesta přesvědčit lidi, že ta druhá cesta má smysl. Začít se bude muset už ve školách výchovou dětí opět k vůli převzít odpovědnost sami za sebe, využívat to, co má náš kraj a nemá nikdo jiný. Navázat na průmyslovou tradici a zkušenosti těch starších, dokud mezi námi žijí. Najít a zvolit si do vedení lidi, kteří takovou vizi budou ochotni a schopni prosazovat, bude ale asi dnes tím nejsložitějším úkolem.

Ing. Jan Sixta, CSc.
Rotary klub Most

Pohled na mosteckou krajinu z hradu Hněvín.

Severozápadní Čechy – Z periferie státu centrum Evropy?

Ing. Miroslav Richter, Ph.D., EUR ING

1. Úvod

Je vhodné zdůraznit, že území pod Krušnými horami, dnešních krajů Karlovarského a Ústeckého, prošlo řadou proměn zejména v průběhu 20. století. S rozvojem nejdříve hlubinné a později povrchové těžby hnědého uhlí byly tyto kraje významnou energetickou základnou Československa, později České republiky. Výstavba elektráren a tepláren spalujících hnědé uhlí zajistila výrobu elektřiny a tepla jak pro místní průmysl, tak pro centrální zásobování teplem měst. Na síť rozvodu elektřiny a tepla se napojil průmysl chemický, sklářský, keramický a další průmyslová odvětví včetně strojírenství a služeb. Do 90. let zde byla v uvedeném území významná produkce svítivplynu pro celou republiku v podnicích Vřesová, Záluží u Mostu a Ústí n. L.- Užíně. Ta byla později nahrazena nákupem zemního plynu z Ruska, později i z Norska. Proběhl přechod produkce motorových paliv v Záluží u Mostu z uhlí (katalytické hydrogenace dehtů) na ropu zprovozněním ropovodu Družba v 60. letech z tehdejšího SSSR. Zároveň umožnil zásadní rozvoj produkce polymerů (PE, PP) aj. sloučenin na bázi ropy. Výstavbou ropovodu Ingolstadt – Kralupy – Litvínov v 90. letech a zvýšením jeho kapacity v současnosti byla zajištěna diverzifikací zdrojů ropy. Všechna výše uvedená průmyslová odvětví saturovala nejen tuzemské potřeby klíčových komodit národního hospodářství, ale významně přispívala vývozem části produkce k pozitivní platební bilanci zahraničního obchodu. Že průmyslový rozvoj uvedených krajů měl zásadní význam

na vývoj zaměstnanosti, návazně byl podpořen rozvojem středního a učňovského školství, bytové výstavby, služeb, kulturního, sportovního a společenského využití je nábledni. Na druhé straně zde byly nemalé vlivy negativní – plynné a tuhé emise z energetických zdrojů do atmosféry vážně poškodily lesní ekosystémy. Značné bylo znečištění povrchových i podzemních vod a kontaminace půdy. To vše mělo nemalé dopady do zdravotního stavu obyvatelstva...

2. Další vývoj

Zásadní změny nastaly po roce 1990 otevřením trhu Československa tvrdé zahraniční konkurenci a legislativně chabě připravené privatizaci. Postupně se podařilo řešit environmentální problémy. Podkrušnohorský průmysl byl stabilizován změnami sortimentu a zavedením nových výrob souběžně s rozvojem nových průmyslových zón. Předcházelo se tak i nezaměstnanosti. Ale přišel další šok... Politicky motivované a ekonomicky nepodložené enormní tlaky EU na dekarbonizaci průmyslu (sledování uhlíkové stopy), kdy za jedinou příčinu globálního oteplování je považován oxid uhličitý. Další zátěží energetiky byly rostoucí ceny všech energetických surovin a emisních povolenek, rychlé a neuvážené odstavení některých jaderných i uhelných elektráren v zemích EU. Naproti tomu odčerpání investičních prostředků masivními dotacemi a nekritickým důrazem na investice do obnovitelných zdrojů energií. To vše v rámci drahých a časově nevládnutelných horizontů „Green Dealu“. Je nejvyšší čas si uvědomit několik zásadních skutečností:

- Přípravy a výstavby jaderných elektráren v ČR, ale i EU jsou nyní pozděny minimálně o 10 let.
- Malé modulární jaderné reaktory (SMR), na něž se velmi spoléhá, jsou ve stádiu vývoje, proto jejich certifikace ani nezačala. Praktické využití lze očekávat cca za 10 let po získání prvních zkušeností z provozu a referencí.
- Nikde v EU neprobíhá intenzivní výstavba velkých a stabilních zdrojů výroby elektřiny a tepla, včetně např. paroplynových elektráren.
- Možnosti výstavby vodních elektráren v ČR i EU jsou velmi omezené pro omezenou bilanci zdrojů vody a zdoluhavé schvalovací řízení.
- Obnovitelné zdroje energií (OZE – hlavně větrné a fotovoltaické elektrárny) jsou významným doplňkovým, ale nikoliv rozhodujícím energetickým zdrojem.
- Možnosti akumulace elektřiny a tepla jsou kapacitně i časově omezené, investičně a provozně drahé.
- Bez oceli, litiny, barevných kovů a jakýchkoliv forem plastů a materiálů na bázi ropy (nátěrové hmoty, pohonné hmoty, maziva aj.) se moderní

průmyslová výroba neobejde, stejně tak návazná odvětví – strojírenství, stavebnictví, doprava, skladování, balení, zdravotnictví, textilní a obuvnický průmysl aj.

3. Výhled

Máme-li v oblasti Podkrušnohoří dlouhodobě a koncepčně řešit problémy právě nastávajících období, pak je nezbytné:

- Zpomalit odstavení uhelných dolů, elektráren a tepláren. V Evropě je nedostatek energetických surovin a zdrojů, dovoz je stále dražší, ale přitom je předpokládán trvalý růst spotřeby všech forem energií.
- Bude-li ČR z vývoze elektřiny dovozcem, nebude od koho nakupovat, otázkou budou vždy ceny, zejména v energetických špičkách, a také čím budeme platit!
- Připravit a realizovat stavby přečerpávacích elektráren u Ohře a Labe i zatopených uhelných lomů.
- Omezit vývoz energeticky náročných výrobků s malou přidanou hodnotou, např. stavebních hmot, granulátů plastů, hutních výrobků.
- Cílem investic do průmyslu musí být přepracování výchozích surovin do finálních, dobře prodejných výrobků. Těmto požadavkům přizpůsobit výzkum a vývoj nových výrob nebo jejich transformaci.
- Nemalé úsilí musí být zaměřeno na výchovu odborníků v technických oborech, pokud možno přímo v Podkrušnohoří. Již nyní je kritický nedostatek projektantů, konstruktérů a technologů! Tomuto požadavku musí být podřízeny studijní obory především na místních středních a vysokých školách.
- Připravit a realizovat environmentálně schůdné těžby polymetalických rud v Krušnohoří i jinde v ČR (včetně sloučenin lithia) s jejich přepracováním do obchodně lukrativních komodit. V Krušných horách jsou těžitelné nerosty, kterých je trvale v Evropě nedostatek – viz přílohy. Cílem musí být zpracování nerostných surovin do finálních výrobků v ČR!
- Nevýhodou polymetalických rud a jiných nerostných surovin vyskytujících se v ČR bývá nízká koncentrace žádané složky. Tlak na jejich využívání v Evropě a jinde povede k růstu cen a tím žádané efektivitě přepracování. Cílem musí být komplexní využití původní nerostné suroviny, tj. všech složek v ní obsažených!
- Vytipovat v Podkrušnohoří lokality pro výstavbu SMR jako náhrady postupně odstavených uhelných elektráren a tepláren. Nejlépe k tomuto účelu využít areály stávajících energetických provozů. Tam je zajištěno zásobování vodou a vazby na inženýrské sítě, hlavně rozvody elektřiny a tepla.

1 Managementy průmyslových firem se musí věnovat úrovni platů tvůrčích pracovníků. Ti rozhodují o kvalitě a efektivitě výrob v následujících obdobích! Studium obtížných oborů na technických VŠ nemá nyní ani podporu v rodinách absolventů středních škol.

Přehled strategických surovin

1	2	3	4
P.č.	Surovina	EU 2017	UV 713/2017
1	Antimon	+	+
2	Baryt	+	+
3	Berylium	+	+
4	Bismut	+	+
5	Boráty	+	+
6	Fluorit	+	+
7	Fosfátová hornina	+	+
8	Fosfor	+	+
9	Gallium	+	+
10	Germanium	+	+
11	Grafit přírodní	+	+
12	Hafnium	+	+
13	Helium	+	+
14	Horčík	+	+
15	Indium	+	+
16	Kobalt	+	+
17	Křemík kov	+	+
18	Niob	+	+
19	Platinové kovy	+	+
20	Skandium	+	+
21	Tantal	+	+
22	Uhlí koksovateľné	+	+
23	Vanad	+	+
24	Vzácné zeminy	+	+
25	Wolfrám	+	+
26	Lithium		+
27	Titan		+
28	Uran		+
29	Zirkonium		+
30	Zlato		+

Sloupec 3 - kritické suroviny EU (13.9.2017)

Sloupec 4 - strategické suroviny ČR = kritické suroviny EU, rozšířené o ložiska Li, Ti, U, Zr a Au (dle UV 713/2017)

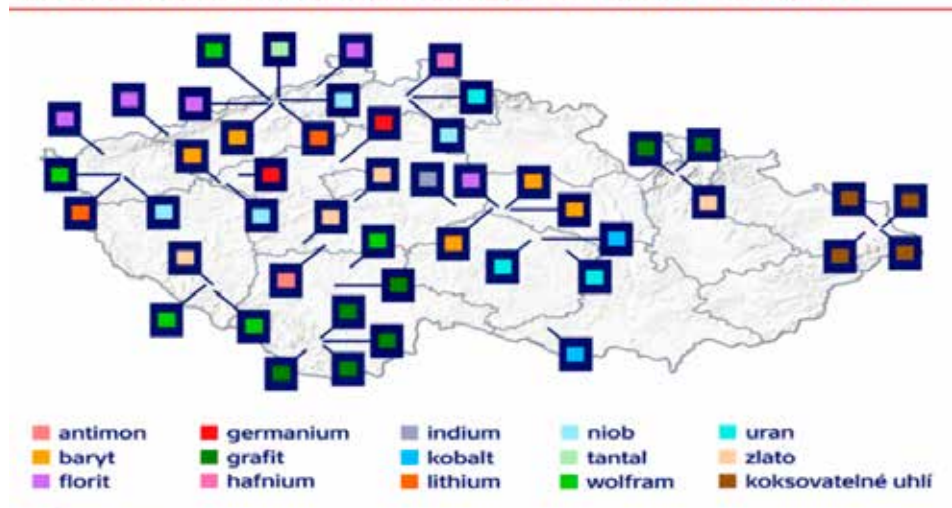
27.3.2018

Z materiálů DIAMO, s. p. Stráž pod Ralskem a České geologické služby Praha

4. Závěry

Z výše uvedeného textu je patrné, že Podkrusnohoří má nemalý potenciál pro další průmyslový rozvoj tradičních i nových výroby. Nepochybně bude významná produkce elektřiny a tepla.

Ložiska potenciálních zdrojů kritických nerostných surovin EU

Zdroj: Česká geologická služba

Restrukturalizace průmyslu musí intenzivně pokračovat s nutným růstem kvalifikace zaměstnanců! Příkladem perspektivních výroby mohou být baterie na bázi lithia, výroba surovin či polotovarů pro výrobu průmyslových a textilních vláken, houževnatých plastů pro automobilový a spotřební průmysl. Řada z níže uvedených strategických materiálů má rozhodující význam pro výrobu elektronických součástek, ale i speciálních materiálů pro potřeby strojírenství, zejména obrábění kovů aj. Bez elektronických součástek se neobejde výpočetní, sdělovací, regulační a automatizační technika s dosahem do dalších klíčových průmyslových výroby. Rozhodně se jedná o dlouhodobý proces vyžadující spolupráci managementů firem s podporou státní správy formou dotací pro start inovací, aktivní licenční

politiku a využívání grantových projektů např. z ministerstva průmyslu. Zásadní význam proto má spolupráce se zahraničními firmami, zejména již etablovanými v ČR.

Ing. Miroslav Richter, Ph.D., EUR ING
emeritní děkan FŽP UJEP v Ústí nad Labem

PS: V SRN sice běží „Energie Wende“ jako součást Green Dealu s masivními dotacemi investiční výstavby OZE a rozvodných sítí elektřiny. V případě nevhodných povětrnostních podmínek ale nakupují Němci elektřinu od kohokoliv, kdo může prodávat bez ohledu na zdroje a jejich environmentální kvalitu (Francie, ČR, Polsko, UK, Norsko), nemluvě o cenách! To ve skutečnosti SRN významně zkruskuje dosažené výsledky.

Krusnohoří – pohled na Velký Špičák, Fichtelberg a Klínovec z Jelení hory u Přísečnice, autor: de:Benutzer:ch ivk, wikipedia.

Periferie státu, centrum Evropy?

Už sám výraz periferie nevyvolává při svém vyslovení úplně pozitivní konotace. Intuitivně se jím rozumí cosi na okraji, co není centrem či hybatelem dění systému nebo území, nýbrž něco, co se vyskytuje kdesi na jeho okraji, není pro funkci systému příliš důležité a, nedej bože, z klíčových charakteristik systému jaksi tyje. Přestože i při této interpretaci periferie lze mít oprávněné námitky, její pravdivost je podmíněna statickým pohledem na daný systém; je odrazem stávající skutečnosti. Když tento pohled obohatíme dynamikou, tedy zodpovíme si korektně a pravdivě, jak je možné, že se dnešní periferie touto periferií vlastně stala, můžeme dospět k velmi rozmanitým variantám odpovědí. Jedna z nich může být i ta, že dnešní periferie byla kdysi centrem a hybatelem dění, ale v čase vyčerpala všechny dostupné (přírodní, lidské, finanční a další) zdroje a o pozici centra či hybatele přišla. Postavení periferií je proměnlivé. V naznačeném pojetí se dané území periferií „nerodí“, ale určitým společenským vývojem se periferií stává. Jelikož periferie je z definice součástí určitého území (města, kraje, státu), zodpovědní za rozvoj území by měli mít zájem na tom, aby periferie přestaly být periferiemi v onom negativním vnímání, a zůstaly jen periferiemi z přirozených, geografických důvodů (jak je například obvyklé v severských zemích, u nichž je z důvodu obrovských vzdáleností od metropolí jasné, že tato území vždy zůstanou periferiemi, ale takovými, nad nimiž metropole neláme hůl, ale zajišťuje jim a nabízí podporu, která jim umožňuje růst a rozvíjet se i ve vzdálených a klimaticky náročných podmínkách). Severské země se tak bedlivě a odpovědně řídí heslem, že systém je tak silný, jak silný je jeho nejslabší článek.

Toto pravidlo je však velmi ignorováno v České republice; a není-li ignorováno, tak podpora rozvoje periferií je neúčinná a nevede k tomu, aby se socio-ekonomicky vracely zpět do hlavního proudu. Jaké typy periferií existují v České republice a co je pro ně charakteristické? Za prvé existují periferie na úrovni větších územních oblastí, řekněme krajů (aktuálně sem vedle

Ústeckého kraje spadá i jeho karlovarský soused); periferie jsou sledovatelné i uvnitř krajů v rámci menších území, a lze je identifikovat též na hranicích mezi kraji; a konečně ve velkých městských oblastech jsou periferie uvnitř měst a metropolí, které se nikterak nepodílejí na jinak prosperujících oblastech. A čím se vyznačují? Ekonomickým zaostáváním, sociálními problémy, nestabilitou a nespokojeností, nízkou motivací dělat produktivní a prospěšné aktivity, což se podepisuje na zhoršující se vzdělanostní struktuře, rostoucí kriminalitě a vyloučenosti. V určité fázi se tyto periferie ocitají v situaci, kdy pozitivní obrat již není v jejich silách a schopnostech, a je zapotřebí, aby osvětleně (je-li toho schopen) zasáhl stát. Ocitají se ve stavu tržního selhání, tedy v situaci, kdy je legitimní přijmout určitá záchranná a podpůrná opatření (motivační a stimulační, finanční, regulační či další specifické a účelně cílené formy podpory).

V současné době lze za příležitost, která periferiím v České republice nabídne příležitost vrátit se do hlavního proudu a těm úspěšným i stát se opět tahounem vývoje, považovat razantní strukturální změny, které se odehrávají globálně i kontinentálně. U mnoha z nich jsou všichni na stejné startovní čáře. Ti připravení pak mohou určovat směr i tempo budoucího vývoje. V tom je příležitost i pro nynější periferie.

Ing. Petr Zahradník, MSc.

Cesta nejen podnikatelským časem na Mostecku s JB Group

Na Mostecku je jen hrstka firem, které pamatují dobu před třiceti lety. Jednou z nich je společnost JB Group, s. r. o. Pojišťovací makléři, kteří začínali v malé kanceláři těsně po pádu komunismu. Zeptali jsme se proto majitelů, Jiřího a Rostislava Bureše, jak se proměnilo nejen prostředí podnikatelské, ale také Mostecko jako takové.

„Pokud bych měl dobu před 30 lety charakterizovat, jako první mě napadne, že to bylo období, kdy bylo vše možné,“ otevírá svou úvahu Rostislav Bureš, jednatel a spoluzakladatel společnosti JB Group. Dodává, že tehdejší optimismus z pádu komunismu se výrazně propisoval do podnikatelské sféry. „Most vzkvétal, bylo zde tolik drobných podnikatelů, malé obchůdky se smíšeným zbožím, masny, obchody s textilem a další provozovny. Měli jsme téměř pojištěnou každou z nich,“ dodává.

Tři jednoduché dokumenty a osobní jednání

Protože bude mostecká firma JB Group letos slavit 30. výročí, zeptali jsme se majitelů také na hlavní rozdíly v náplni jejich práce. „Pro sjednání pojistky jsme dříve potřebovali snad pouze tužku a čistý papír,“ vysvětluje Jiří Bureš, jednatel a spoluzakladatel JB Group. „Osobně jsme navštívili potenciálního klienta, třeba právě nějakou samoobsluhu. Zjistili jsme, co potřebují pojistit, pak jsme usedli k psacímu stolu, připravili v ruce poptávku, která se faxem odeslala do pojišťovny. Zpátky pak přišla nabídka pojištění, kterou jsme přednesli klientovi a prakticky bylo hotovo. Dnes je pro uzavření pojistky potřeba daleko více dokumentů, souhlasů a podpisů,“ uzavírá.

Potřeba sociálního kontaktu s klienty byla pro pojišťovací makléře před 30 lety vysoká. „U klientů jsem trávil zhruba 80 % svého pracovního času. Zbýlých 20 % byla administrativní činnost v kanceláři. Dnes je to bohužel naopak. Doba se zrychluje, fungujeme online a jsme k zastizení neustále,“ říká Rostislav a vysvětluje, že pojišťovací makléřům se, nejen na Mostecku, zmenšuje manévrovací prostor. „Jako všude jinde i v Mostě máme franšizy, velké značky a zahraniční společnosti které ovládají trh. A ulovit takto velkou rybu dá práci, někdy je to téměř nemožné. Na druhou stranu se tak stále učíme novým věcem a dnes si trůfám říct, že dokážeme pojistit skoro vše.“

JB Group 30let
pojišťovací makléř

Opravdové mistry v oboru pojištění nemusíte hledat za pomyslnými hranicemi Mostecká. Najdete je přímo v Mostě. Společnost JB Group, s. r. o. se specializuje na pojištění podnikatelů, firem, občanů a svým klientům pomáhá také s řešením pojistných událostí. Zkrátka Vaše starosti s pojištěním přenechte nám.

Ústecký kraj, náš kraj –

jak ho vidí bývalý hejtmán Ústeckého kraje Oldřich Bubeníček

Čteme různé statistiky, průzkumy, odborné články a náš kraj z toho nevychází hezky. Kdo může, tak se do něho opře, ale opravdu je tak špatný? Proč se tím stále říká mladým a vzdělaným, proč tam ještě jste, proč neodejdete jinam? Proč stále ještě čteme, že jenom ti hloupí, nevdělaní, šli těžít uhlí. Čím by ti chytří topili a svítili? Já v Bílině žiji 50 let, přišel jsem z podhůří Orlických hor. Sice ne na uhlí, pracoval jsem ve sklárně, ale asi také hloupý a nevdělaný. Uhlí se tady těžilo od konce 18. století a ledvická elektrárna bude mít 60 let. V Bílině zmizely kotelny, teplo jde přímo z elektrárny. A nejen do Bíliny, ale i do Teplic.

Ale podívejme se na náš kraj širším pohledem. Máme nejen uhlí, elektrárny a průmysl, ale také rozsáhlé přírodní oblasti, kulturní památky. Krušné hory, České středohoří, Lužické hory. Jsme národ pivářů a dvě ze tří chmelařských oblastí v republice jsou u nás – Žatecko a Úštěcko. Kolem Labe se daří vinné révě od dob Karla IV. a nejen zde, ale dnes i na Mostecku. A malá vinice je v kadaňském klášteře. Mnozí mohou namítnout, že se v Podkrušnohoří krajina změnila. Ano změnila, obětovala se pro zbytek republiky. Ale následující rozsáhlé rekultivace, které dávají krajině nový ráz. A česká rekultivační škola má ve světě dobré jméno, na stáze sem jezdili i britští studenti. Jen několik příkladů, jezero Milada u krajského města, jezero Most nebo Radovesická výsypka u Bíliny. Zde již odborníci nacházejí unikátní faunu a floru. A na rekultivované výsypce najdeme i hipodrom a autodrom v Mostě. Kolik měst v republice může říci, máme aquadrom, hipodrom, autodrom a velké jezero k rekreaci? A je zde i menší Matylida.

Samozřejmě respektuji, že náš kraj není monolit. Máme Šluknovsko, krásná venkovská oblast. Lipová byla obcí České republiky, Dolní Poustevna byla na stupních vítězů. V Rumburku je nejsevernější loreta v Evropě. A v Severní, místní části Lobendavy, najdeme nejsevernější bod České republiky. V Hřensku potom nejnižší. Zemědělskou oblastí je většina Litoměřicka a také Žatecka. A jsou zde čeští zemědělci. Na Litoměřicku chmel a zelenina, na Žatecku chmel a cibule. Samozřejmě normální je obilí a živočišná výroba. Nechybí ani průmysl. Chemický v Litvínově, Ústí nad Labem a Lovosicích, sklářský na Teplicku. Jsou zde rozsáhlé průmyslové zóny, nejstarší u Klášterce nad Ohří, největší Triangle na Žatecku.

Kraj své lidi také vzdělává, Univerzita Jana Evangelisty Purkyně v krajském městě má již osm fakult, chybí jen lékařská. Pestrá je středoškolská nabídka. Máme střední školy se zajímavými obory. Konzervatoř v Teplicích, lodní dopravy v Děčíně,

lesnické ve Šluknově, mediální grafiky a polygrafie Rumburku, obalové techniky ve Štětí či zahradnictví a zemědělství v Děčíně. O zdraví občanů pečuje Krajská zdravotní a. s., největší zdravotnická společnost v republice a dalších šest městských nebo soukromých nemocnic. Máme propracovaný systém hromadné dopravy. Jsou zde krásné hrady a zámky, Nový hrad v Jimlíně je krajský, unikátní zoopark v Chomutově a zoo v Ústí nad Labem a Děčíně, v Teplicích botanickou zahradu, v Litoměřicích biskupství s katedrálou sv. Štěpána.

To vše a mnoho dalšího hezkého je Ústecký kraj, žije zde na 810 tisíc občanů, kteří zde mají svůj domov. Nejsou horší než ostatní, sportují, chodí za kulturou, mají své záliby a koníčky. Mnoho dobrého dokáže zajistit kraj, města a obce. Velkou pomocí jsou okresní hospodářské a agrární komory a místní akční skupiny. Ovšem jsou věci, které nejsou v silách kraje a místních řešit. Jedná se o sociální problémy, vyloučené lokality, řadu nepřizpůsobivých. Zde musí zasáhnout vláda, jednotlivá ministerstva. Mnoho let se o tom mluví, ale konkrétní opatření se rodí těžko. Pro bezpečnost občanů tu je Policie ČR, ale aby mohla svůj úkol plnit, musí mít naplněné stavy.

Prázdná tabulková místa pořádek nezajistí. Městské a obecní policie jsou jen doplňkem bezpečnostní mozaiky. Velkým problémem jsou exekuce a obchod s chudobou. Zde by měl být první krok nájemné. Tedy příspěvek na nájemné v místě obvyklé. Za obvyklé by se mělo považovat nájemné v obecních bytech. A další základní věc, děti musí chodit do školy. Získat vzdělání, každý není Einstein, ale může být šikovný řemeslník.

Za Ústecký kraj musí bojovat senátoři a poslanci, kteří zde byli zvoleni. A je úplně jedno, za jakou volební stranu.

Oldřich Bubeníček

Ústí nad Labem, foto: archiv ÚK.

„Žumpa“ na Severozápadě? (Česká regionální politika)

Kohezní politika EU neboli politika hospodářské, sociální a územní soudržnosti EU, je politikou, jejímž cílem je snižování rozdílů mezi úrovní rozvoje různých regionů, snížení zaostalosti nejvíce znevýhodněných regionů a posilování hospodářské, sociální a územní soudržnosti za účelem harmonického vývoje Evropské unie. Většina vyspělých evropských zemí poskytuje také vlastním zaostalým, nerozvinutým, či jinak strukturálně postiženým obcím a městům či oblastem vyrovnávací příspěvek. Ten zohledňuje demografické, sociální, ekonomické, geografické, historické, environmentální či jiné příčiny zaostávání. Příspěvek je poskytován přímo do rozpočtu těchto jednotek, a to předvídatelně, programově a dlouhodobě.

Ing. Jiří Aster

Regionální politika České republiky je naopak nastavena na **rozdělení společnosti na chudé a bohaté, preferované regiony**. Nástrojem tohoto rozdělení bylo především zavedení tzv. koeficientů velkých měst v souvislosti se vznikem krajů v roce 2000 a dnes nemá prakticky žádné opodstatnění. V České republice je dlouhodobě existence problému zaostávajících regionů pouze konstatována a nepřichází žádný koncept řešící příčiny, a nikoliv jen dílčí důsledky prohlubující se rozdílů mezi chudými, zaostávajícími a problémovými regiony z méně problémové většiny území státu. Příčina spočívá v koeficientu tzv. velkých měst a principu odvodu daní v sídle firmy, které může být jinde, než kde probíhá výrobní činnost.

Přepočítací koeficienty velkých měst

U malých společností v ČR je módní přihlášení firmy na poštovní adresu v Praze z důvodu menší pravděpodobnosti daňové kontroly. Základním problémem je **podfinancování rozpočtů znevýhodněných obcí a měst** těchto regionů, které primárně řeší důsledky sociální, ekonomické a demografické situace, spojené s úbytkem práceschopného a vzdělanějšího obyvatelstva, doprovázeném masivním a neregulovaným příchodem sociálně potřebných obyvatel. To přináší všechna negativa, spojená s jejich způsobem života a sekundárně vznikajícím obchodem s chudobou, což musí řešit územní orgány, kterým se pak nedostává prostředků na potřebné

rozvojové aktivity a zajištění standardní úrovně služeb a kvality života. Zejména mladá generace pak nemá motivaci zůstat v těchto regionech a odchází za lepším životem ve velkých městech.

Nebezpečí vnitřní migrace

To lze dokumentovat na migraci obyvatel, které s sebou regionální rozdíly automaticky přináší. Dovolím si ze statistiky SMO uvést např. údaj **Ústeckého kraje za rok 2023:**

Vnitřní migrace obyvatel:

6 191 se přistěhovalo, 7 082 se vystěhovalo.

Zahraniční migrace:

6 007 se přistěhovalo, 3 099 se vystěhovalo.

Přirozený úbytek obyvatel:

(saldo narozených a zemřelých) – 3 185.

Poslední makroekonomická analýza jako podklad pro Restrukturalizaci ÚK předpovídá další úbytek 12,5 %, tj. 100 000 obyvatel do r. 2050. V některých částech kraje existují prognózy ještě daleko dramatičtějšího úbytku obyvatel v příštích 20 letech s nedozírnými důsledky na vývoj daných lokalit.

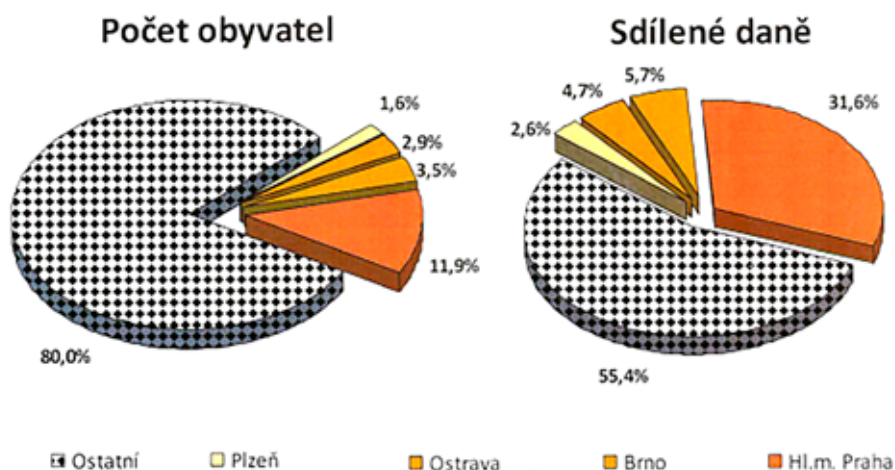
Na poměrně silnou vnitřní migraci je nutno pohlížet z perspektivy, kdo do kraje přichází a kdo odchází. Většinou mohou starostové i primátoři severočeských měst konstatovat, že zpravidla odcházejí mladí, vzdělaní a naopak přicházejí ti, kteří jsou díky svému problematickému

sociálnímu postavení vytlačováni z bohatých regionů republiky. K tomu přistupuje faktor vyšší natality jistých skupin obyvatel s nižší adaptivitou na chování většinové společnosti a tím **zhoršování kvalitativní skladby obyvatel na Severu, která dosáhla v některých lokalitách úrovně, jejíž důsledky neumí stávající společnost úspěšně řešit.** Právě tato koncentrace chudoby je Damoklovým mečem regionu.

V každém společenství je přirozené různorodá skladba obyvatel, méně úspěšných, problematických a těch s vyšší úrovní vzdělání a úspěšnosti, pokud je poměr těchto obyvatel v obvyklé dimenzi, problémy se řeší samy nebo obec či region je schopen problémy vyřešit.

Průšvih nastane, když stát díky své nepochopitelné finanční politice po dobu čtvrt století začne společnost rozdělovat na chudou a bohatou část, a zapříčiní dlouhodobou koncentrací chudoby v jistých lokalitách, které se ocitly mimo výsluní vládní politiky, a navíc si ještě nesou dědictví minulosti, kdy prošly poválečnou výměnou obyvatelstva, jejíž důsledky jsou dodnes patrné, navíc se potýkají s nutností restrukturalizace v důsledku celosvětové změny přístupu k využívání nerostných surovin. Chudá oblast se stává odkladištěm nepohodlných a nepřizpůsobivých obyvatel státu a právě jejich koncentrace je časovanou bombou budoucího rozvoje regionu.

Přepočítací koeficienty	Počet obyvatel	Násobek	Podíl na sdílených daních (%)	
Hl. m. Praha	4,0151	1 170 571	4 699 960	31,433341
Brno, Ostrava, Plzeň	2,4307	841 758	2 046 061	13,684060
Ostatní obce	1,000	8 206 128	8 206 128	54,882599
Celkem		10 218 457	14 952 149	100,000000

Problematiku rozdělování daní řeší i v zahraničí

Na Západ od našich hranic řeší princip koheze solidaritou uvnitř státu, kdy odebírají finanční prostředky bohatším regionům a v rámci RUD je přidělují chudším na základě vnitrostátní koheze s cílem udržování stejné úrovně blahobytu na území celého státního celku. Už starý baron von Bismarck na rozdíl od českých politiků si byl vědom, že regionální diference jsou zdrojem vnitřního pnutí ve státě a permanentním výrobcem těžko řešitelných problémů.

Tento princip i za našimi hranicemi samozřejmě naráží na odpor bohatých plátců a jako příklad uvedu žalobu bohatého Bavorska před lety u ústavního soudu v Karlsruhe, kde se Bavorsko bránilo odvodu části získaných daní ve prospěch chudších regionů, nakonec ale uznalo princip solidarity a žalobu stáhlo. Toto finanční vyrovnání, kdy bohaté regiony v Německu odvádí část daní ve prospěch finančně slabších, **nelze nesrovnávat prosím se solidárním příplatkem na řešení rozdílů po sjednocení Německa**, ten je v současnosti rušen, protože po třiceti letech od sjednocení ztratil původní smysl. **Naopak vyrovnávání finanční síly regionů v SRN je stálíci německé regionální politiky a bylo zakotveno již v ústavě Výmarské republiky před II. světovou válkou a jako závazek bylo v § 107 vtěleno do Spolkové ústavy v roce 1952.**

Tuto záležitost rozdílů tzv. **solidárního příspěvku** na sjednocení Německa a trvalého principu **vyrovnávání finanční síly regionů** si bohužel pletou **vysokoškolsí profesori slovutných pražských univerzit a někteří naši politici včetně hejtmanů.**

Podobný příběh odporu k finančnímu vyrovnání mezi regiony se odehrál i ve Švýcarsku, kde se bohatý kanton Bern bránil přispívat na chudší kantony, a nakonec i ten uznal princip solidarity.

Bruselské hodnocení hovoří jasně

V Čechách vznikl v rámci rozdělování daní opačný přístup a český daňový Jánošík srdnatě okrádá ty nejchudší ve prospěch těch nejbohatších. To je pak vidět na růstu ekonomiky měřené růstem HDP/obyvatele v období 2010–2020 v jednotlivých regionech ČR. (Pramen: Country report EU 2023)

V rámci RUD jsou nebetyčné rozdíly v úrovni regionů, kdy Ústecký kraj je hodnocen jako nejchudší v oblasti střední Evropy s úrovní 61 % průměru agregátního ukazatele HDP na obyvatele EU/27 (úroveň horší Bulharska) ve srovnání s 202 % preferovaného regionu Prahy. V absolutních číslech dle Svazu měst a obcí (SMO) je za rok 2023 průměr přidělu z RUD do rozpočtu obcí v ČR **18.079 Kč** na obyvatele, v Ústeckém kraji to však činí jen **13.860 Kč** na obyvatele. Z toho plynoucí deficit ÚK oproti ostatním částem republiky obnáší **3,42 mld. Kč ročně**, takže je zřejmé, že pomoc poskytovaná např. v rámci programu

RESTART a ostatních podpůrných iniciativ zdaleka nemohla vyvážit tuto ztrátu a místo toho občané a firmy tohoto bohem a lidmi zapomenutého regionu ze svých daní spíše přispívali na blahobyt bohatých částí republiky.

Nebezpečím pro ÚK jsou hlasy jako návrh Think/Tanku Visegrád insight, aby se zastavilo přidělování dotací EU regionům, které nevykazují hospodářský růst. Hlasy na zastavení financování problematických regionů, a především Severozápadu se ozývají i na akademické půdě vědeckých institucí v ČR, jako je Karlova univerzita nebo ČVUT, kde jsme na vlastní uši slyšeli: „*Jen Vám nedat peníze, vy byste je stejně rozkradli*“, „*Severozápad je černá díra na peníze*“.

Iniciativa Ministerstva financí ČR

Naštěstí se ozývají i rozumnější hlasy, kde bych chtěl uvést především Ministerstvo financí ČR, jehož velice sympatický přístup k problematice je formulován:

„*Cílem vlády je dlouhodobá stabilní dohoda, která formou zákona stanoví příjmy obcí tak, aby se snížil současný diskriminační rozdíl příjmů na obyvatele mezi „nejchudšími“ a „nejbohatšími“ obcemi a aby to odpovídalo situaci ve vyspělých zemích Evropské unie. Příjmová základna obcí bude posílena zejména na úkor celostátních dotačních programů, ze kterých jsou doposud centrálně, a tudíž málo efektivně financovány rozvojové projekty v obcích.*“

K dosažení definovaných cílů navrhuje Ministerstvo financí ČR navýšení sdílených daní na úkor prostředků státního rozpočtu o 7,0 mld. Kč. Dále se navrhuje zapojení daňových příjmů zvýhodněných měst **Plzně, Ostravy a Brna** do režimu ostatních měst ČR s tím, že jim bude poskytnuto čtyřleté přechodné období na adaptaci na režim shodný s ostatními obcemi v ČR. U Prahy se

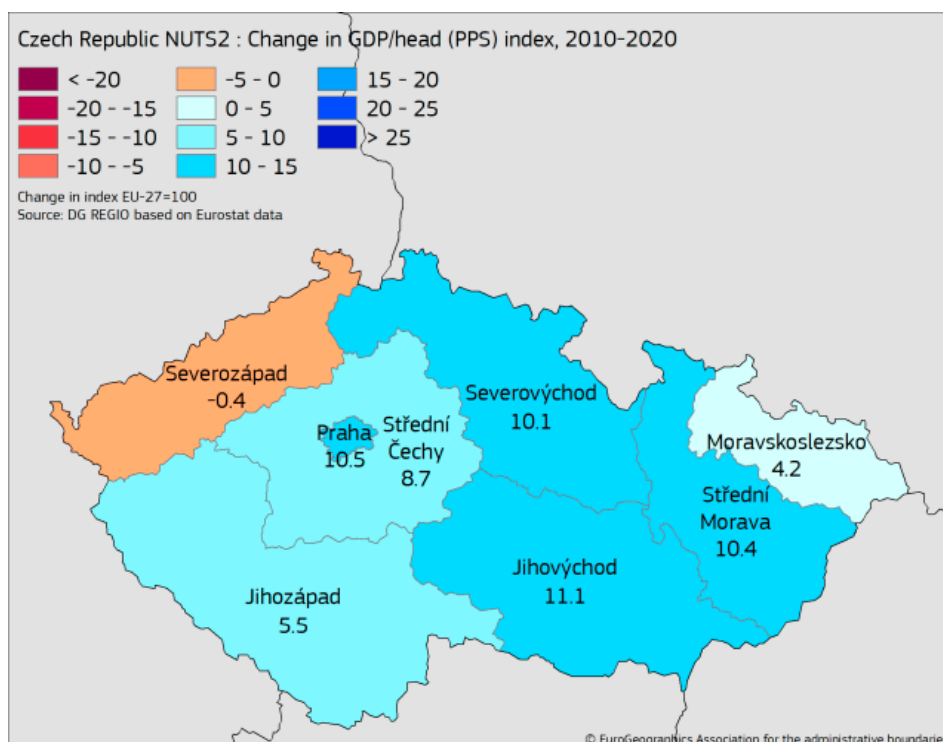
v tomto návrhu nadále zachovává oddělený pročet, částečné snížení daňových příjmů hlavního města je navrženo prostřednictvím úpravy jejího přepočítacího koeficientu.

Navržený postup koriguje dosavadní výjimečné postavení těchto měst a směřuje ke zmenšení rozdílů v příjmech na obyvatele vůči ostatním velkoměstům. Prahy s její politickou dominancí se ministerstvo přece jen zaleklo. K tomu uvádím příklad ze SRN, kde nejchudší spolkovou zemí je z hlediska daňových příjmů právě hlavní město Berlín, a proto by Ministerstvo financí ČR mělo zde projevit více odvahy snad i proto, že Praha slyší na účtech desítky miliard z daní získaných z takto ozebračených regionů, které pak ani nestačí utrácet, státní kasa oproti tomu zeje prázdnotou a státní dluh stoupá k netušeným výšinám.

Karvinská iniciativa

S jiným zajímavým návrhem na rozdělování daní ve prospěch postižených lokalit přišlo město Karviná, **město s největším úbytkem obyvatel v ČR**. Principem jeho návrhu je přerozdělení financí z RUD přímo do rozpočtů obcí v okresech s největší statistikou patologických jevů. Tyto prostředky by měly být získány z ubraného 1 % celkově vybraných prostředků RUD v ČR, dále z 1 % z RUD oněch měst s koeficientem velkých měst, tedy Prahy, Brna, Ostravy a Plzně.

Takto získané prostředky by měly získat okresy **Karviná, Most, Bruntál, Děčín, Ústí nad Labem, Chomutov, Jeseník, Sokolov, Teplice a Ostrava-město ve výši 2,67 mld. Kč**. Průměrné zvýšení RUD by se v těchto okresech pohybovalo kolem 1 800 Kč na obyvatele. V případě, že by se snížilo RUD o 1 % i u krajů, pak by zvýšení RUD u těchto obcí dle materiálu SMO bylo ještě o 500 Kč na obyvatele vyšší.

Jako další možnou alternativu přerozdělení získaných prostředků navrhli karvinští aplikaci stanoveného **nového přepočítacího koeficientu**, který je určen v příloze č. 3 zákona č. 243/2000 Sb. s tím, že by platil pro vybrané postižené okresy a obce v nich:

Obec	Přepočítací koeficient
Praha	4,0641
Brno	2,2961
Ostrava	2,2961
Plzeň	2,2961
Obce s vyrovnávacím příspěvkem	1,2000
Ostatní obce	1,0000

Přímý příspěvek do rozpočtu by obcím napomáhal efektivně řešit obtížné sociální a jiné patologické jevy. Obce i města by mohly financovat ty aktivity, které nyní zvýšeně zatěžují jejich rozpočty – městské policie, sociální služby, výkon

sociální práce nedofinancované státem, kamerové systémy, řešení zvýšené míry exekucí, pohledávek, přestupkové činnosti, ekologické zátěže, černé skládky aj.

Politicky těžko řešitelný problém

Změna zákona o RUD je těžko řešitelným problémem pro politickou reprezentaci, tj. vládu, a především pro schválení ve sněmovně a senátu parlamentu. Proto podobně jako při sporech o řešení obdobné problematiky v zahraničí, kde je často osloven ústavní soud, byly i u nás podniknuty kroky v tomto směru. O tuto citlivou problematiku projevil několikrát zájem prezident republiky Petr Pavel. Pro podání ústavní stížnosti panují složitá pravidla vyžadující souhlasy značného množství buď senátorů, nebo poslanců, kde je pro mnohé nalézt konsenzus, výjimku však má prezident, který může jednat samostatně. Proto byl osloven Hospodářskou a sociální radou Ústeckého kraje, s jeho kanceláří jednal senátor za Děčínsko Ing. Zbyněk Linhart i autor tohoto příspěvku. Na základě doporučení poradců se ale

prezident přestal této problematice věnovat, je to téma odtaživé a nepřináší politické body, a tak je zřejmě pro prezidenta lepší ponechat Severozápad svému osudu.

Otázkou je, zda by se ale neměli danou problematikou, která podstatně ovlivňuje kvalitu života obyvatel regionu, zabývat orgány samosprávného celku. Zastupitelstvo vyššího územního samosprávného celku podle čl. 87 odst. 1 písm. c) ústavy může podat ústavní žalobu, jestliže by mohlo tvrdit, že nezákonným zásahem státu bylo porušeno zaručené právo územního samosprávného celku na samosprávu. To je záležitost, která by zasloužila právní rozbor a patřičnou analýzu, a je nyní na vedení kraje, zda se odváží jít touto cestou.

Ing. Jiří Aster
člen představenstva
Krajské hospodářské komory ÚK

Nezkrácenou verzi článku naleznete na webových stránkách OHK Most – www.ohk-most.cz/e-tema

inzerce

Budoucnost začíná ve školách a můžete být u toho

Název projektu: Implementace dlouhodobého záměru – Ústecký kraj

Číslo projektu: CZ.02.02.XX/00/23_018/0009177

Krajská hospodářská komora Ústeckého kraje je partnerem projektu Ústeckého kraje s názvem „Implementace dlouhodobého záměru – Ústecký kraj“. Tento projekt si klade za cíl propojit základní a střední školy s firmami a podnikateli v regionu. Díky systematickému přístupu ke kariérovému poradenství a řadě inovativních aktivit získají žáci i pedagogové přímý vhled do reálného pracovního prostředí. Zapojit se do těchto aktivit mohou i velké firmy, střední firmy, ale i drobní podnikatelé. Z projektu je možné hradit odměnu zástupcům firem a podnikatelům, kteří se do projektu přímo zapojí.

Firmy se mohou zapojit do:

Exkurze žáků do firem, ve kterých si mohou na vlastní oči prohlédnout různá pracoviště, seznámit se s náplní práce a získat představu o profesních možnostech. Velkým přínosem je, že je z projektu placená doprava žáků na exkurze.

Exkurze pedagogů a kariérových poradců do firem, které jim pomohou lépe pochopit současné požadavky zaměstnavatelů a předat aktuální informace žákům.

Motivační návštěvy firem do základních a středních škol, které žákům představí reálné pracovní prostředí a přiblíží jim možnosti jejich budoucího profesního uplatnění.

Motivační návštěvy o podnikání pro žáky středních škol. Kromě přímého propojení škol a zaměstnavatelů projekt podporuje také rozvoj podnikatelského ducha mezi mladými lidmi. Motivační návštěvy o podnikání pro žáky středních škol přináší inspirativní setkání s úspěšnými podnikateli, kteří studentům představují reálné příběhy svých začátků i výzev, kterým museli čelit. Žáci tak získávají nejen teoretické znalosti o podnikání, ale také cenné rady přímo od těch, kteří si podnikatelskou cestou prošli.

Součástí projektu je také implementace nejmodernějších technologií do výuky, včetně virtuální reality a umělé inteligence, které na 20 středních školách umožní interaktivní a praktické vzdělávání, přičemž odborná podpora a mobilní technologie zajistí dostupnost těchto inovací i pro další školy v Ústeckém kraji.

Budoucnost Ústeckého kraje závisí na mladých lidech – a právě tento projekt jim otevírá dveře k úspěchu.

V případě zájmu o zapojení se do aktivit se školami a o bližší informace kontaktujte koordinátorku projektu, Ing. Martinu Francírkovou, tel. 777 677 171; francirkova@khk-usti.cz

Spolufinancováno
Evropskou unií

Ing. Martina Francírková
ředitelka úřadu
Krajská hospodářská komora Ústeckého kraje

Jak ženy mohou změnit Severozápadní Čechy

Eva Primus Kovandová (první zprava), ředitelka kanceláře představenstva HK Praha 1 diskutuje na Equal Pay Day se začínajícími podnikatelkami.

Nové ekonomické příležitosti

Když se mluví o Severozápadních Čechách, často slyšíme slova jako „periferie“ nebo „region s problémy“. Jak ale zajistit, aby se tento kraj stal skutečnou součástí evropského hospodářského centra? Jednou z klíčových cest je plné zapojení žen do trhu práce. Máme-li hledat ekonomické impulsy pro růst a prosperitu, právě toto opatření může přinést nečekaně dobré výsledky. Studie prezentovaná na Světovém ekonomickém fóru v Davosu ukazuje, že pokud by ženy měly srovnatelné příležitosti pro uplatnění na pracovním trhu jako muži, globální HDP by vzrostlo až o 20 %. A Česko v tom není výjimkou.

Víc žen v práci = vyšší konkurenceschopnost

V naší společnosti stále přežívá představa, že podpora žen v zaměstnání je především otázkou spravedlnosti. Jenže ve skutečnosti je to především ekonomická příležitost. Firmy, které vytvářejí příznivější podmínky pro pracující ženy, jsou stabilnější, inovativnější a efektivnější. Inspirací mohou být země, které již tyto podmínky vytvořily – Skandinávie, Nizozemsko nebo Švýcarsko. Čím více firem se rozhodne pro inkluzivnější přístup, tím lepší hospodářské výsledky dosáhneme i u nás. Navíc je důležité přehodnotit stereotypy. Ženy nejsou v práci méně ambiciózní, jen čelí jiným výzvám. Například sladění rodinného a pracovního života je stále více otázkou systémových opatření

než individuální volby. A právě zde může pomoci efektivní podpora ze strany firem i státu.

Chytrá řešení pro firmy

Jedním z nejlepších nástrojů pro podporu žen v práci je Charta OSN Women's Empowerment Principles (WEPIs), která firmám ukazuje konkrétní kroky k vytvoření spravedlivějšího pracovního prostředí. Její implementace vede nejen ke zvýšení zapojení žen do pracovního procesu, ale také ke zlepšení firemní atmosféry, loajality zaměstnanců a jejich výkonnosti. Stejně tak je potřeba pracovat s flexibilními formami práce. Zkušenosti ze zahraničí ukazují, že firmy, které nabízejí možnost zkrácených úvazků, sdílení pracovních pozic nebo práci na dálku, si dokážou udržet talentované zaměstnance a zlepšit svou produktivitu.

16. ročník Equal Pay Day: Inspirace ze 17 zemí

O tom všem budeme diskutovat na nadcházející konferenci Equal Pay Day, která se bude konat 25. a 26. března v Praze. Letos na ni dorazí expertky a experti ze 17 zemí, kteří přinesou konkrétní příklady dobré praxe a inspiraci pro české firmy. Vzhledem k aktuální situaci na českém trhu práce je nevyhnutelné, aby se firmy touto oblastí aktivně zabývaly. Nedostatek kvalifikovaných pracovníků nelze řešit pouze zahraniční migrací nebo prodloužením odchodu do důchodu. Česká ekonomika má velký nevyužitý potenciál právě ve vzdělaných českých ženách, které se chtějí

realizovat, ale systém jim často nenabízí dostatečnou podporu.

Vytvoření podmínek, kde budou moci ženy plnohodnotně rozvinout svůj talent, není jen sociální opatření. Je to chytrá ekonomická strategie, která může Severozápadní Čechy, ale i celou zemi, posunout do pozice skutečného hospodářského centra Evropy.

Lenka Šťastná
zakladatelka
Equal Pay Day & Business & Professional
Women CR

Jak šel čas – pohled z Mosteckého muzea na „Turbulentní časy na Mostecku od druhé světové války do současnosti“

První zmínky o osídlení oblasti, kde se po staletí rozkládalo město Most, se datují již do 11. století. Během stovek let došlo ve městě k významnějším i méně důležitým událostem. Avšak bezesporu lze 20. století označit za jedno z těch nejturbulentnějších.

Události minulého století však mají své kořeny ve století předchozím, tedy 19., kdy se od jeho poloviny na Mostecku, respektive v mostecké hnědouhelné pánvi, začíná plně rozvíjet těžařský průmysl. Díky novým dolům nastal i rozvoj samotného města, do kterého se stěhovalo stále více horníků. Pro ilustraci uvedme, že v polovině 19. století bylo v Mostě okolo 4 tisíc obyvatel, kdežto na přelomu 19. a 20. století se počet lidí zvýšil více než pětinašobně na 21,5 tisíce obyvatel. Pro úplný přehled dodejme, že o dalších padesát let později v Mostě žilo přes 25 tisíc obyvatel, a to i s tím, že uběhlo teprve pět let od

konce druhé světové války a od odsunu Němců. Na konci minulého století pak v Mostě bydlelo více jak 69 tisíc obyvatel.

Každý rozvoj má však i své negativní důsledky. Ty se začaly projevovat již na počátku dvacátého století, jak uvádí ve své knize pracovníci Výzkumného ústavu pro hnědé uhlí: „Průmyslový rozvoj lomového způsobu dobývání vedl již na začátku 20. století k rozsáhlejší devastaci území a i k prvním likvidacím obcí. Od roku 1901 začalo postupné přemísťování obce Srbice východně od Teplíc. V roce 1905 se začaly směrem na východ přestěhovávat Ledvice na Duchcovsku a Liptice na

Mostecku. V letech 1906–1910 byla přestěhována obec Zabuřany na Duchcovsku.“

Jak se následně dozvíme v již citované knize pracovníků VÚHÚ *Velká kronika o hnědém uhlí*, během celého 20. století bylo zasaženo těžbou 71 obcí, které byly zdevastovány, a dalších 21, které byly více či méně zasaženy. K největším demolicím však docházelo během 50. až 70. let, kdy nový domov muselo hledat přes 55 tisíc obyvatel z 57 obcí. Z mosteckého okresu jmenujme například Dolní Litvínov (počátek demolice roku 1957 s 1 979 obyvateli k roku 1949), Čtrnáct Dvorců (počátek demolice roku 1957) a sousedící Dolní

Dálkový pohled z Thälmannky přes okraj lomu na barokní zvonici a Piaristický kostel (1976). Zdroj: Sbirka Oblastního muzea a galerie v Mostě.

Jiřetín (počátek demolice roku 1983 s 3 349 obyvateli k roku 1949) či Kopisty (počátek demolice roku 1977 s 5 266 obyvateli k roku 1949). Unikát tvoří pak obec Dřínov (počátek demolice roku 1974 s 1 287 k roku 1949), které se též nevyhnul postup hnedouhelného lomu Československé armády. Co je však nejzajímavější, u Dřínova byla roku 1955 zprovozněna vodní nádrž Dřínov, kterou však potkal totožný osud jako stejnojmennou ves. Roku 1981 byla celá vodní masa čítající 9 387 mil. m³ vypuštěna, hráz rozebrána a dno odtěženo. Tímto krokem se tak vodní nádrž Dřínov stala největší zrušenou vodní nádrží v republice. Avšak nejvíce zmiňovanou lokalitou, která musela ustoupit těžbě hnědého uhlí, je nepochybně bývalé královské město Most. V rozmezí 60. až 80. let došlo k demolici takřka všech staveb ve městě. Nejznámější zachráněnou stavbou je zcela jistě děkanský kostel Nanebevzetí Panny Marie, který se díky transferu po kolejích dostal i do Guinnessovy knihy rekordů. Během krátkého časového úseku tak došlo na Mostecku ke dvěma událostem – kostel Nanebevzetí Panny Marie a vodní nádrž Dřínov – které se zaznamenaly

do kolonek nej- v naší republice. Než však došlo k těmto demolicím a záchranným akcím, proběhlo v Mostě několik dalších událostí nemalého významu, které je třeba připomenout. Druhá světová válka se nezapsala pouze do velkých dějin válečných střetnutí a diplomatických jednání, ale též do životů prostých občanů. A obyvatelé Mostecká nebyli výjimkou. Jelikož se Most a přilehlé obce nachází blízko hranic s Německem, byla po staletí velká část obyvatelstva německé národnosti (např. v Mostě dvě třetiny obyvatelstva tehdy tvořili Němci). Ta však byla po druhé světové válce na základě Benešových dekretů odsunuta. Nastalo tak hned několik závažných jevů. Jedním z nich byl fakt, že došlo k přetřhání vazeb obyvatelstva pohraničí na rodný kraj. Lze tedy říci, že nastala částečná ztráta kulturního prostředí ryze typického pro danou oblast. Takřka ze dne na den vymizeli nositelé tradic a obyčejů uchovávaných v česko-německém prostředí a lidé citově spjatí se svou domovskou krajinou. Společně s odsunutými Němci byla tak narušena i kolektivní paměť a paměť místa – což lze zjednodušeně popsat jako události spjaté s daným

prostředím přenášené po staletí v myslích a pramenech místních lidí. Proto bylo jednou z nesnáží poválečného života v pohraničí utvoření této vazby nových (již českých) obyvatel na nový kraj, který se měl stát jejich domovem. Současně bylo třeba vytvořit i něco, čemu se v historické sociologii říká kolektivní identita – tedy jakýsi společný rys a vědomí vlastní všem (nebo přinejmenším větší části) nových obyvatel.

Dalším problémem se jevil i vznik prázdných míst po odsunutých Němcích, které bylo třeba zaplnit. Tato problematika byla řešena zejména dosídlováním – částečně svévolným, z velké části však řízeným státem. Nově přichozí obyvatelé tak vytvořili skupinu, která zde našla nové domovy a hlavně práci. Nejdůležitější odvětví představovala na Mostecku již zmiňovaná těžba hnědého uhlí a na ni navázané struktury. Druhým velkým místem vyžadujícím množství zaměstnanců pak byly chemické závody v Záluží u Litvínova. Ty začaly být stavěny v roce 1939 německou společností Sudetenlandische Treibstoffwerke AG (STW) a již roku 1942 byl připraven první vlak s hotevým produktem – vyrobeným benzínem. Během

Dálkový pohled na jezero Most z věže hradu Hněvín v době konání olympijského festivalu (2024).

Zdroj: Sbírka Oblastního muzea a galerie v Mostě. Autor: Mgr. Lucie Drmolová.

následujících válečných let byly závody několikrát bombardovány spojeneckými letouny, přičemž se shozy nevyhnuly ani samotnému Mostu a okolním obcím. Po porážce Německa byly původně válečnou kořistí Rudé armády, nakonec ale byly roku 1946 předány do správy československého státu a mohlo dojít k dalšímu rozvoji a rozšíření pracovních míst. Opět pro představu dodejme, že roku 1968 bylo v chemičce zaměstnáno 12 tisíc pracovníků.

Život na Mostecku a zejména ve městě následující léta plynul běžným tempem. Docházelo k poválečné obnově, budování nových – již českých – kulturních a společenských kruhů. Po únorové revoluci roku 1948 byl Most dokonce významným centrem pro komunistickou stranu, jelikož se jednalo o dělnické a hlavní hornické město celé oblasti a zároveň se zde odehrála v roce 1932 velká mostecká stávka – stávka horníků, která se stala symbolem boje dělnické třídy proti buržoazním majitelům dolů, která byla propagandou hojně zmiňována.

Největší zlom ve druhé polovině 20. století přišel v březnu 1964, kdy bylo přijato vládní usnesení č. 180 o dostavbě nového Mostu a o likvidaci staré části města. Tento plán nebyl nijak nový, jelikož o možnostech demolice se jednalo již rok předtím (přičemž některé návrhy se datují hned do let poválečných). První domy pak byly zbourány roku 1967. Celá akce probíhala po následujících 15 let, když roku 1982 byla dokončena demolice celého historického jádra. V těchto letech je dobré vydvihnout tři roky, a to 1975, 1981 a 1982. První zmiňovaný rok je neodmyslitelně spjat s již uváděným transferem kostela Nanebevzetí Panny Marie, který probíhal mezi 15. zářím a 27. říjnem, tedy 42 dní. Kostel stojící ve starém městě již od 16. století byl posunut o 841,1 metru na své současné stanoviště, přičemž „cestoval“ průměrnou rychlostí 2,16 centimetrů za minutu. Celá tato akce byla dlouho probírána, padlo mnoho návrhů, jak celý přesun provést, a samozřejmě vše bylo bedlivě sledováno nejen československými obyvateli (Mostečany zejména), ale i zahraničními pozorovateli.

Roky 1981 a 1982 jsou pak léty, kdy docházelo k posledním demolicím „ikonických“ staveb starého Mostu – hornického reprezentačního domu (tzv. Repre) a městského divadla. Těmito odstřely byla uzavřena historie starého královského města s mnohasetletou historií.

Obyvatelé ze zničeného města však bylo třeba umístit do nových domovů, a tak již roku 1965 (rok po rozhodnutí o demolici starého Mostu) došlo k prvním přesunům do již existujícího sídliště Podžatecká (vystaveného hned po druhé světové válce) a architekt Václav Krejčí byl pověřen plánováním nové výstavby. Celá tato velká akce, která byla ojedinělá i ve světě, probíhala od konce 60. do konce 80. let. Během zhruba 20 let tak bylo vystavěno celé město v duchu socialistické modernity s novými panelovými domy či politicko-hospodářskými a kulturně-společenskými

středisky, která měla plně nahradit ta stará a předčít je svými novými vymoženostmi. Jmenujme například z první kategorie budov budovu národních výborů (dnes magistrát města Mostu projektovaný a stavěný mezi lety 1959–1984) či oborové ředitelství SHD (1959–1984). Z kulturních a společenských institucí pak Oblastní kulturní dům horníků a energetiků (dnes Repre; 1967–1984) nebo Divadlo pracujících (Městské divadlo; 1968–1984). Charakteristickou podobou městského centra do dnešních dnů dokresluje budova hotelu Murom (dnes Cascade; 1968–1980). Tyto a mnohé další projekty nebyly dílem pouze arch. V. Krejčího, ale i dalších osob jako např. M. Hejduka, J. Burdy, M. Böhma, L. Kose a dalších. Většina staveb však byla projektována pod záštitou Krajského projektového ústavu Ústí nad Labem.

Nespornou roli i v těchto letech hrála těžba hnědého uhlí. V lomech nacházelo práci mnoho tisíců lidí, byty v novém Mostě byly rozdělovány zejména mezi horníky a přidružené profese, kořaly se hornické slavnosti, které byly poctou pro pracující lid severu (který rétorikou tehdejší, ale i současné doby, dodával teplo a světlo do celé země) a docházelo k mnoha kladným jevům.

Na jednu stranu tedy těžba přinášela nesčetně pozitivních dopadů na ekonomiku státu i samotné obyvatelstvo, jelikož uhlí bylo a je velmi cenným artiklem. Na druhou stranu však po těžbě zůstávala místy až měsíční krajina. Obrovské vytěžené kusy země vystřídaly dříve zelenou krajinu. Zároveň teplárny spalující vytěžené hnědé zlato vypouštěly do ovzduší množství oxidu siřičitého (SO₂), který neblaze působil na živé organismy – rostliny, ale zejména pak samotné obyvatelstvo. Naštěstí však po těžbě docházelo v brzké době k rekultivačním činnostem po celém revíru a k omezení produkce škodlivin. Továrny byly opatřeny filtračními zařízeními proti nadměrnému vypouštění SO₂, a tak došlo k redukci škodlivin v povětří. Zároveň byly započaty projekty, které měly za úkol vytěženou krajinu obnovit. To se dělo hned několika způsoby. Nejběžnějším způsobem bylo vytvoření nové (či spíše staronové) přírodní krajiny – lesy a louky – nebo zemědělské půdy. Nejznámějším případem takového využití jsou pravděpodobně vinice v okolí Mostu, které produkují velmi kvalitní vína (která jsou oceňována v Čechách, na Moravě i ve světě). Dalším způsobem, jakým byly dané lokality přetvořeny, bylo vytvoření nových sportovišť. Konkrétně v Mostě to jsou pak zejména jednotlivé dromy – autodrom pro motorsport (bývalá výsypka lomu Vrbenský; výstavba 1978–1983) a hipodrom pro koňské dostihy (bývalá výsypka lomu Jan Šverma; výstavba 1973–1996). Výjimku tvoří poslední ze tří dromů, koupaliště Aquadrom, které stojí na místě bývalého vojenského cvičiště. To, co však nejen v posledních letech nejvíce rezonuje ve společnosti, je zatopování uzavřených lomů – a nadnesené řečeno, přeměna Mostecká na druhé jižní Čechy. Mostecké jezero (důl

Ležáky; napouštění 2008 a otevření 2020) není však zdaleka prvním takovýmto počinem. Ještě v dobách neintenzivnější těžby byly zatopeny již nevyužívané doly Benedikt (důl a lom Benedikt; výstavba 60./70. léta) či Matylda (lom Vrbenský; výstavba 80./90. léta). Všechny tyto areály se postupně stávají vyhledávanými cíli lidí z okolí, přičemž o Mosteckém jezeru lze dokonce hovořit jako o destinaci doslova celorepublikové, neřku-li minimálně středoevropské. Největší popularity mezi širokou veřejností zaznamenalo v polovině roku 2024, kde se zde konal mezi 26. červencem a 11. srpnem olympijský festival k příležitosti 33. olympijských her. Novým plánem je zatopení lomu ČSA, který se má stát dalším „obřím jezerem“.

Jednotlivá sportoviště tak lákají návštěvníky ze všech koutů světa, ať se jedná o závodní stroje na autodromu, koňe na hipodromu či vodní sporty a rekreaci u vodních nádrží.

Lze tedy konstatovat, že Mostecko po neuvěřitelně „divoké“ 2. polovině 20. století došlo do fáze, kdy je primární snahou jeho celková obnova a zkvalitnění nejen podmínek pro život obyvatelstva, ale celkové zhodnocení krajiny, která má obrovský potenciál nejen jako zásobárna uhlí, ale i jako malebný kout naší republiky. Na všech stranách tak dochází k opětovnému zalesňování, vytváření nových hospodářských ploch a vytváření chráněných míst s často i vzácnými druhy rostlin a živočichů, a také k pozvedávání kvality života obyvatel.

Mgr. Dominik Marek
historik
Oblastní muzeum a galerie v Mostě,
příspěvková organizace

Z MOSTECKÉHO DIVADLA

se na téma „TEMA“ dívá jeho ředitel, Filip Nuckolls

Motto:

„Ut sementem feceris, ita metes

(Jak zaseješ, tak sklídíš)“

M. T. Cicero

Severozápadní Čechy jako periferie státu? Obrovský omyl.

V druhé polovině dvacátého století se naším prostorem začalo šířit povědomí o severozápadním území České republiky jako o místě, na kterém žijí pouze neúspěšní, vyvrhelové, nepřizpůsobiví a životní smolaři. Ten, kdo něco umí nebo něčeho dosáhnul či dosáhnout chce, z tohoto kraje odchází nebo se o to alespoň snaží. Stalo se pak projevem správného vychování o „Sudetech“ mluvit jako o místě, kde „je to hrozný“, kde „to smrdí“, kde „se pobírá pohřebný“. A stalo se politickou zvyklostí se tímto krajem nepyšnit, rvát z něj všechno, co to jen jde a zároveň mu moc nevracet, protože to jsou zkrátka ty „Sudety“, tam trvale žijí pouze neúspěšní, vyvrhelové, nepřizpůsobiví a životní smolaři.

Když jsem v roce 2002 poprvé na delší dobu odjížděl do Ústí nad Labem, řekl mi můj dědeček z Ústí nad Orlicí, bývalý politik, že existuje velmi stará diplomatická poučka: „Praha se o Sudety nezajímá“. I přes těch dvacet let, na které se mi zatím ta „delší doba“ protáhla, jsem nezaregistroval, že by tato poučka přestala být platná. Věčná škoda Prahy a omyl, za který se v nedávné minulosti už několikrát draze zaplatilo.

Moje sestra se usídlila na Třeboňsku. Je to krásný a malebný kraj, dokonce v povědomí republiky svázaný s představou té pravé romantiky. Pro naše známé je moje sestra ta, co vyhrála a já ten, co prohrál, když jsem to z podhůří Orlických hor vzal přes Prahu do Ústeckého kraje. Když přijedu na celorepublikové setkání divadelních ředitelů a představím se přiznáním, že jsem z Mostu, litování by se dalo ve vzduchu krájet, i ředitel šumperského divadla nasadí kondolenční kukuč. Jaké to tradované myšlení. Nenacházím nic mimořádně romantického na přehledném uspořádání rovinatých luk a uměle zbudovaných rybníků třeboňské pánve, na jednoduchosti lesů bez roklin. Nuda, šedá a předražená nemovitosti. Pokud je někdo moudrý, vzdělaný a je mu každý den svátkem, volí pro svůj život Sudety!

Pochopitelně, že ostatní kraje, chudší ve své krajinné a kulturní pestrosti, zuby nehty udržují různá negativní klíše o severozápadním území našeho státu, zároveň si ale vesele své kraje vytápí, tankují pohonné hmoty, perou prádlo, smaží jídla a vůbec plývají různými druhy energie, které dorazili k jejich pomlouvačným ústům právě z toho „šmutzig“ krušnohorského přivádky. Všichni, kdo se kdy zajímali o podpisenky stejně vědí, že nejhezčí holky se rodí právě tady.

Žijí v tomto kraji neplánovaně už víc než dvacet let a po celou tu dobu stále shlížím jak Friedrichův Poutník v úžasu nad božím úradkem, který vymodeloval

MgA. Filip Nuckolls

tuto krajinu a určil její historický příběh bohatý na všemožné zvraty, neboť jiný běh dějin v této krajině plně roklin, kopců a zákrut ani možný není. Nepatřím k nadšeným cestovatelům, žiji přece v kraji, kde i pracovní den je dovolenou, ale Evropu mám projetou dost, nikde jsem však nenašel krajinu, která by v létě byla tak milostivá, a naopak v zimě až téměř k smrti melancholická. Kraj, tak obdařený přírodním bohatstvím, až za tento dar po staletí platí daň v následcích důlní činnosti. Kraj plný slavných bojišť a šibenic. Kraj tolika kultur, všemožných typů horstev, vodních ploch, lesů zdravých i kůrovcových. Kraj na samém rozhraní východu a západu, ve kterém vidíš Evropu Evropou, v jehož historii vidíš, co znamená Evropa a proč Evropa i letošní výzvy překoná. Kraj, který dokázal ustát tolik ran, tolik silných útoků, tolik pokusů vymlátit paměť z těla, přemazat historii, rozorat cesty a zasypat hroby. Ne, tolik energie se přece nevydává pro periferii, tohle je jasný důkaz, že střed Evropy je právě zde.

Periferie není geografický pojem, periferie je stav mysli. Periferií se území nestává proklamací ani politickým rozhodnutím, ba ani vnějším tlakem, v periferii se mění přístupem svých obyvatel. Musíme se konečně zbavit pohodlného vidění našeho domova jako okrajové lokality. Být sebevědomější a snažit se upřímně zahlédnout náš kraj v jeho dobrém i špatném, v jeho kráse i bolesti. Musíme si uvědomit, že náš svět za nás nikdo jiný nevytvoří.

Současnost vyžaduje vyváženost mezi ekologií a hospodářstvím. Náš kraj má pro tento balanc díky slavné průmyslové a turistické tradici jedinečné podmínky. Nevím, kde jinde je tak jasně nalajnovaná čára mezi civilizací a divočinou, mezi průmyslovými částmi a relaxační zónou, stačí několik pohledů z nebes a máte jasno.

Neznám kraj, který by umožňoval využívat výhod civilizace pokroku a zároveň se velmi rychle a pohodlně stáhnout mimo ni. Máme po předcích vynikající železniční síť, evidentně dopravu blízké budoucnosti, která co do komfortu a rychlosti spojení může ještě neupícky a snadno růst, stačí se o ni jen dobře starat. Máme velmi dobře zorganizovanou hromadnou dopravu. Pro život v divočině a práci v civilizaci nemusíte vlastnit auto. Víím, co tvrdím. Žiji v osadě Mezná, v Národním parku České Švýcarsko, pod Pravčickou bránou. Více než rok jsem denně dojížděl do Mostu nebo do Prahy pouze hromadnou dopravou. Je to naprostý „úlet“, že ráno se mohu jít proběhnout po území národního parku, dopoledne usednout do křesla v kanceláři jedné z největších českých divadelních budov, abych si večer „dal drink“ pod hvězdným nebem s minimálním světelným smogem a poslouchal vytí vlků.

Sudety absolutně nejsou strašák ani hnus, Sudety jsou svoboda, možnosti, a hlavně příležitost vybudovat po všech hrůzách dvacátého století, po všem tom vyhazování, ničení, přestěhování, skutečné centrum Evropy. Místo, které bude v popředí zájmu celosvětové veřejnosti. Které bude navazovat tam, kde se vlákno jeho vývoje jako multikulturního tavicího kotlíku přetrhlo. Které dokázalo využívat možnosti a stát se jedním z nejbohatších evropských území. Místo, které je skvělé na život a vychovává talentované mladé lidi, kteří nemají potřebu odcházet jinam.

A pokud se nám to povede, nestane se utopie skutkem, jen se naplní potenciál místa, který je naším domovem.

MgA. Filip Nuckolls
jednatel, umělecký ředitel
Městské divadlo v Mostě

Péče o stavební památky v praxi

Motto:

„Na čin se zapomene, památka zůstává.“

Publius Ovidius Naso

(–43–17 př. n. l.) římský básník

„Potud národ svůj, pokud šetří svých památek.“

Karel Jaromír Erben

(1811–1870) český spisovatel

Karsten Harries ve svém díle *Etická funkce architektury* tvrdí, že „Opravdové společenství vyžaduje jak sdílenou minulost, tak budoucnost, v níž společně vkládá naděje.“ Hmotnými artefakty, ke kterým se takové opravdové společenství může vztáhnout, jsou nemovitě památky – stavby realizované předchozími generacemi, které současnost považuje za natolik důležité a cenné, že jejich zachování a předání budoucím generacím zajišťuje zvláštním zákonem. Podle něj je za památku zodpovědný zejména její vlastník (viz § 9 odst. 1 zákona č. 20/1987 Sb.: „*Vlastník kulturní památky je povinen na vlastní náklad pečovat o její zachování, udržovat ji v dobrém stavu a chránit před poškozením...*“), nicméně i v zákoně vyjmenované orgány státní památkové péče disponují pravomocemi, díky nimž mohou stav památek ovlivňovat a korigovat. Těmito „orgány“ jsou vedle Ministerstva kultury ČR příslušné krajské a obecní úřady. Národní památkový ústav (NPÚ) do této struktury nespadá, je odbornou organizací zřízenou Ministerstvem kultury ČR, poskytující úřadům odborný servis.

Tento dlouhý a poněkud formální úvod je důležitý pro pochopení toho, jak specifický je vztah zaměstnanců Národního památkového ústavu, kteří vstupují do procesu rekonstrukce památek, k investorům. Památková péče je proto v našem prostředí „dvoukolejná“ – vedle úřadů vydávajících správní rozhodnutí paralelně funguje odborná organizace, která nemá skutečné rozhodovací pravomoci, ale v celém procesu vystupuje z pozice experta vydávajícího odborné vyjádření, v němž hodnotí dopad investorem požadovaných na kulturně historické hodnoty dané památky, přičemž správní orgán následně může i nemusí náš názor respektovat. Případný nesouhlas se pak může týkat pouze některých jednotlivostí, výjimečně nejsou ale ani situace, kdy je názor odborné organizace na přípustnost záměru investora zcela odlišný od názoru správního orgánu, který ve svém rozhodování zohledňuje i jiné než zcela odborné skutečnosti. Je tedy zřejmé, že v každodenní realitě může mezi těmito aktéry docházet k jistému napětí, které může obnovu památky komplikovat. Samozřejmě, že všichni – jak památkář – odborný pracovník NPÚ, tak i investor a příslušný úředník, chtějí památku „dobře“ opravit. Bohužel, často si pod tím každý představuje něco trochu jiného. Pro investora je zpravidla důležité, aby památka jako památka „vypadala“, pro odborného pracovníka, aby v ní zůstaly zachovány všechny cenné historické konstrukce a detaily, pro úředníka je to „trochu

od každého“ (kolegové z úřadů prominou toto zjednodušení) s tím, že navíc musí respektovat ještě všechny postupy a lhůty, uložené správním řádem.

Z vnějšího pohledu by se mohlo zdát, že s takovými výchozími podmínkami je spíše věcí náhody, pokud mezi nimi dojde k souladu. Ve skutečnosti není dosažení souladu výsledkem náhody, ale složité práce všech. Jak ukazuje praxe, nejdůležitější je, aby památková péče uměla správně formulovat a vysvětlit své požadavky – investor by měl pochopit, co (jaké části a prvky) a proč (je to staré, ojedinělé, řemeslně náročně zpracované, umělecky hodnotné, má to symbolickou hodnotu) je na jeho památce cenné. Že památková péče nestaví kulisy, a proto není důležité jen to, aby se stavba jako památka tvářila, ale že je nutné chránit všechny její hodnotné konstrukce a prvky, které jsou nenahraditelné a nezopakovatelné. To je složité zejména v situaci, kdy se nemůžeme, podobně jako jiní, zaštitit nezpochybnitelnými a všeobecně uznávanými normami. V památkové péči totiž více než kdekoliv jinde platí, že každý případ je individuální a je posuzován osamoceně, proto i konečné rozhodnutí týkající se jedné věci u dvou podobných, vedle sebe stojících objektů, může být odlišné. (To však nic nemění na tom, že i v této situaci má investor nárok dozvědět se, z jakého důvodu bylo v případě, který je podle jeho názoru totožný, rozhodnuto jinak.) Zvládnout toto všechno během jednoho setkání

Památkově chráněný areál dolu Julius V. na Mostecku. Tvořil jej soubor budov dokládající postupný rozmach těžby a technologické proměny dobývání uhlí od poloviny 19. do počátku 20. století.

s investorem je zpravidla nemožné, a to i s ohledem na to, že památková péče je pro většinu investorů okrajovým oborem, který stojí zcela mimo jejich zájmy a o němž nemají žádné bližší povědomí. Image památkové péče mezi veřejností navíc není zcela ideální, část investorů proto už na první jednání přichází buď s obavami nebo bojovným nasazením, což situaci nijak neulehčuje. Důležitější v takovém případě je nenechat se ovlivnit jednou schůzkou. Každý z nás, kdo jako památkář působí delší dobu na nějakém území, má mezi svými investory řadu těch, se kterými dlouho hledal společnou řeč, často se i nepohodl, a z nichž se později stali jedni z nejlepších a nejcitlivějších investorů chápajících proč a jak památky chránit a opravovat tak, jak to požaduje památková péče. (Dlužno podotknout, že stejnou zodpovědnost, jakou má památkář k investorovi, má i k příslušnému úředníkovi, byť zde je situace vzhledem k jejich kompetentnosti, mnohem snazší.)

Za posledních dvacet let, kdy se v památkové péči pohybují, došlo ve vztahu s investory k nepochybně pozitivnímu posunu. Jsou poučenější a otevřenější diskuzi, méně podléhají „módním trendům“ týkajících se stavebních materiálů a postupů, jejichž uplatňování není v případě památek vhodné, a naopak jsou díky environmentálním vlivům otevření užívání těch tradičních a praxí ověřených. Větší vstřícnost vůči požadavkům památkové péče vychází i ze skutečnosti, že si památku zpravidla opatřují dobrovolně (často i před její koupí svůj záměr se zástupci památkové péče konzultují) a mají k ní osobní vztah, na rozdíl od těch, kteří např. po roce 1989 památky získali zpět v restitucích. A všeobecně je i lepší jejich ekonomická situace, kritériem pro ně není jen nejnižší cena, důležitá se stává i kvalita a trvanlivost. I tak se samozřejmě vyskytují tací, se kterými, i při nejlepší vůli, hledáme společnou řeč velmi obtížně, popř. i tací, kteří se o žádnou komunikaci se zástupci památkové péče ani nepokusí a svůj zájem bezohledně prosazují i bez ohledu na platné právní normy.

Mimořádně smutným příkladem, který tento našťástí ojedinělý přístup ilustruje, je demolice památkově chráněného areálu dolu Julius V. na Mostecku. Tvořil jej soubor budov dokládajících postupný rozmach těžby a technologické proměny dobývání uhlí od poloviny 19. do počátku 20. století. Všechny jeho budovy vlastník v roce 2021 srovnal se zemí, stalo se tak nejen bez souhlasu památkové péče, ale i bez vyjádření stavebního úřadu. O to větší respekt si zaslouží všichni, kterým na památkách záleží, pečují o ně, a se kterými máme společný cíl předat naše kulturní bohatství dalším generacím.

Rekonstrukcí, při nichž došlo k souladu mezi požadavky památkové péče a investora, našťástí přibývá. Za všechny můžeme uvést např. obnovu jízdárny v Terezíně. Stavbu, realizovanou z dnešního pohledu v neskutečně krátké době v letech 1860–1861, v roce 2002 vážně poškodily povodně.

Jízdárna v Terezíně, stavba realizovaná v letech 1860–1861. Více jak deset let po dokončení rekonstrukce jízdárna stále slouží pro výcvik jezdců a koní.

Celková rekonstrukce byla zahájena v roce 2013. Výhodou pro její plánování byl záměr, který počítal se zachováním původní funkce – do objektu díky tomu nebylo nutné radikálněji zasahovat (vyjma drobných úprav souvisejících se zřízením sociálního zázemí splňujícího současné hygienické standardy nebo úprav pro zlepšení přístupu tělesně postižených) a práce se tak soustředily na sanaci poškozených prvků a rehabilitaci exteriéru i interiéru stavby v historicky věrohodné podobě. Novodobou plechovou krytinu nahradila tradičtější krytina vláknocementová, navráceny byly okenní výplně v původním členění i profilaci, barevnost fasády byla na základě sondážního průzkumu obnovena v nejstarší, šedé monochromní barevnosti. Mimořádně pietně bylo přístupováno ke konstrukci unikátního skružového krovu typu l'Ormer (jednoho ze dvou dochovaných na našem území), restaurovány byly i fragmenty maleb erbů zemí habsburské monarchie umístěné nad okenními otvory a objevené až v průběhu prací. Více jak deset let po dokončení rekonstrukce jízdárna stále slouží pro výcvik jezdců a koní.

Odlišným příkladem, ve kterém bylo pro památku nalezeno radikálně nové využití, je adaptace památkově chráněného areálu pivovaru v Děčíně – Podmoklech, dokončený ve stejné době jako obnova terezínské jízdárny. V pivovaru byla poslední várka uvařena v roce 1995, poté jeho areál chátral. Projekt konverze vypracovaný Studiem Acht počítal jak s rekonstrukcí původních budov, tak i stavbou nového objektu v architektonicky radikálně odlišném pojetí. Železobetonová skeletová skladba s proskleným pláštěm je díky tomu obklopena historickými zděnými objekty s pietně opravovanými omítanými fasádami pod sedlovými střechami s tradičními krytinami a pivovarskými komíny, které se staly vizuálním symbolem areálu. Obchodní jednotky jsou do interiéru vestavěny pomocí snadno odstranitelných sádkartonových příček. Také obchodní centrum

Jízdárna v Terezíně.

Pivovar Děčín slouží prakticky bez dalších úprav dodnes.

Oba příklady dokládají, že citlivé rekonstrukce památek nevedou jen k zachování historických objektů, které spoludefinují naši kulturní identitu a prostředí, ve kterém žijeme, ale mají i svůj ekonomický a ekologický potenciál.

Národní památkový ústav si váží všech, kterým není osud našeho kulturní dědictví lhostejný, a je připraven všem, kteří o něj pečují, pomáhat.

Mgr. Lucie Radová
ředitelka

Územní odborné pracoviště
Národní památkový ústav v Ústí nad Labem

Na rovinu, aneb jak to skutečně je!

Třikrát a jednou navíc k aktuálnímu tématu s ředitelem úřadu OAK Most, Janem Velebou.

Ing. Jan Veleba

Redakce: Po dlouhých letech, kdy byl region a jeho krajina negativně ovlivňována těžbou uhlí a k přírodě nepříliš šetrnou výrobou elektrické energie, získává region za několik posledních dekád, i díky gramotně prováděným rekultivacím, novou tvář. Kromě jiných, by se mělo vrátet a rozvíjet zemědělství ve svém historickém poslání. Jak vidíte Vy, dnešní regionální zemědělství, a to i ve vztahu k vlastnictví půdy?

Veleba: Tak jsem se do zemědělské rodiny, krátce po druhé světové válce v roce 1947, narodil, pamatují si soukromé hospodaření. Měli jsme deset hektarů orné půdy a k tomu nějakou louku a přes hektar sadu třešní v plné plodnosti. K tomu doma šest krav plemene červenostrakaté, čtyři prasnice plemene bílé ušlechtilé, dvě kozy a tři až čtyři koně. K tomu potřebné zázemí – stodola, sýpka, sklep, kolna na stroje, hnojník s mechanizovaným nakládáním při vyvážení. To pro hrubou představu, přičemž o každém článku hospodářství by se dal napsat článek zvlášť.

Píši to zde ale proto, že vrátit zemědělství do historie, do svého historického poslání, není dnes už dost dobře možné. Je to iluze, kterou u nás žijí momentálně dnešní vláda s ministrem zemědělstvím Markem Výborným, dále Asociace soukromého zemědělství (ASZ) s jeho předsedou Jaroslavem Šebkem. Nakonec to bylo vidět na nedávných protestech zemědělců všech zemí EU, které měly formu protestních jízd traktorů po regionech, té,

OKRESNÍ AGRÁRNÍ KOMORA Most

kteřé země. U nás se konaly po krajích, zúčastnila se jich Agrární komora a její největší členská organizace Zemědělský svaz, plus menší členové. No a ten, který reprezentuje tradiční soukromé hospodaření, předseda ASZ pan Šebek, se distancoval a postavil proti!

Rád bych uvedl několik poznámek, které se týkají vlastnictví půdy. Tak za prvé je většina zemědělské půdy u nás pronajatá, a sice 70–75 procent. A toto číslo je stejné jako ve velkých zemích – Francie a Německo, přičemž v dalších západních zemích to bude obdobné. Co ale je u nás jiné, tak je možný spekulativní rozprodej zemědělské půdy, který od roku 1992 umožňuje koupit od soukromého vlastníka půdu a kupující nemá povinnost na ni hospodařit. Může ji použít třeba k investičním účelům. Toto třeba ve zmiňované Francii či Německu možné není. Ten, kdo si půdu koupí, tam na ni musí dál provozovat zemědělskou činnost, hospodařit na ní. Vidím, jako jeden z nejdůležitějších bodů práce nového ministra zemědělství po zářijových parlamentních volbách, předložit nové vládě návrh nového zákona o prodeji půdy a výkupu půdy, která byla prodána ke spekulacím a je možno ji zařadit zpět do zemědělského půdního fondu.

K zemědělství neodmyslitelně patří také potravinářství a každý region ve světě je pověstný nějakými potravinářskými produkty. Systém prodeje potravin, a u nás skoro výhradně, zajišťují nadnárodní řetězce a místní produkty se v tom systému poněkud ztrácejí. Jaké byste viděl Vy místní produkty, které by si zasloužily, aby se o nich minimálně vědělo? Je v tom i Agrární komora aktivní?

Ano, prodej potravin u nás zajišťují nadnárodní obchodní řetězce a místní produkty se v tomto systému neztrácejí, ale jsou ztraceny. Zahraniční obchodní řetězce prodávají 75–85 procent potravin podle ročního období! Dopady tohoto systému jsou jasné. Řetězce mají zisk, protože určují nákupní cenu a určují strukturu a množství produkce českých potravin. Je třeba zdůraznit, že při vstupu do EU v roce 2004, bylo to 1. května, jsme byli v základních potravinách mírného pásma soběstační. No a pokud se Agrární komory týká, tak ta se dopracovala do role centrální s ústředním úřadem v Praze, jehož těžištěm práce je hlavně popis, respektive přenesení názoru COPA-COGECA

z Bruselu (jakési evropské Agrární komory), komorám do členských států. Vedle centra pak to jsou okresní Agrární komory, v našem případě Okresní agrární komora Most (OAK). Naše mostecká komora se věnuje výstavám Země Živitelka, Zahrada Čech, Olma Olomouc, na které připravuje vybrané zboží svých členů a doma v Ústeckém kraji a okrese Most spočívá gró její práce v přípravě místních nejlepších potravin na regionální výstavy. Tyto výstavy zaberou přes 30 dnů, vloni to bylo 32 dnů, a v této práci jsme nejlepší v rámci všech OAK, tedy v celé ČR.

Vzmeme-li širší pohled obchodu s potravinami, tedy evropský trh a dovozu potravin ze zemí mimo EU, pak je třeba se zmínit o velkém nebezpečí, které představuje Jihoamerické sdružení volného obchodu Mercosur, které založily obrovské země Argentina a Brazílie, dále Paraguay a Uruguay a přidaly se Venezuela a Bolívie. Pro zemědělství a jeho koncovku, tedy potraviny, je Mercosur velmi nebezpečný a evropské zemědělství mu nemůže konkurovat. Důvod – zemědělství v zemích EU pracuje v systému velmi tvrdých ekologických norem, které jeho výrobu činí se sdružením Mercosur, jehož normy jsou nesrovnatelně měkčí a volnější, nekonkurenceschopnou. Jeden příklad za všechny – hovězí maso z Argentiny. Stáda hovězího dobytka se ženu stovky kilometrů z vnitrozemí do přístavu na pobřeží, kde se naloží na zaoceánskou zpracovatelskou loď. Ta vypluje směr Evropa, dobytek se porazí, veškeré odpady se vyhodí do moře, po cestě se zpracují výrobky, třeba steaky, a ty vyloží v evropském přístavu. Odtud se rozvezou stovky kilometrů po obchodní síti zahraničních obchodních řetězců. To uvádím jenom v největší stručnosti pro ilustraci. Je to systém obchodu a prodeje, kterému nelze konkurovat.

Pokud byste se zaslil, tak jak vidíte šance regionálního, ale i českého zemědělství, aby nejen věcně, ale i profesně a ekonomicky uspělo v budoucnosti, možná i v rámci Evropy? Co bychom měli dělat a děláme?

Pokud by zůstala současná vláda se současným ministrem zemědělství, tak šance regionálního, ale i českého zemědělství pro budoucnost jsou momentálně velmi malé. Současný ministr zemědělství je muž, který je bohužel mimo. Přesto naše zemědělství po sněmovních volbách, které budou v září a po nichž se s vysokou pravděpodobností

stane premiérem předseda ANO Andrej Babiš, který zemědělství rozumí, tak šance má. Vidím to docela prostě – podporovat ty zemědělce, kteří umí, kteří vyrábí, a to bez ohledu na svou velikost. Tedy vedle malých a středních i ty velké a nedělat mezi nimi rozdíly. Znamená to dávat podpory (dotace) na jednotku výměry, na jednotku stavu dobytka a produkce. Pokud to nová vláda udělá a náležitě mediálně lidem sdělí a zdůrazní, pak se české zemědělství zvedne a s ním související obory, počínaje odborným školstvím a konče výzkumnými ústavami, které se přizpůsobí a ty rovněž zaznamenají rozvoj. Vedle toho je u nás, ale i v celé Evropě potřeba zásadně zrevidovat některé přehnaně ekologické postupy hospodaření, které svět nemá, což je zřetelné zejména v USA po nástupu prezidenta Trumpa. Mám na mysli Green Deal, čili Zelenou dohodu. Jako celoživotní zemědělec a na konci své dráhy zemědělský politik, mám názor, že Green Deal je diktát politiků, kteří toho o zemědělství moc neví a že tak, jak je nyní koncipován, bude muset být zrušen.

A bonus na závěr?

Co Vás v současnosti v nadregionálním rozměru nejvíce trápí?

Nezájem současného ministra zemědělství proniknout do podstaty zemědělské produkce a vrátit ji tam, kde před vstupem do EU byla a netečnost

Agrární komory, tedy jejího centra, v čele s prezidentem Doležalem ho k tomu účinně donutit. Připadám si zde jako na jiném světě, a to mě opravdu trápí. Obdobný přístup je možno pozorovat i v nadregionálním rozměru a Evropa bude muset velmi rychle připravit zásadní změny a vrátit se k hospodaření, které vyhoví požadavkům

zdejší jedinečné přírody a půdy a podrží si vysokou produkční schopnost, a tím i potravinovou soběstačnost. **To možné je, ale musí být na odpovídajících místech skuteční odborníci.**

**Děkujeme za rozhovor.
Redakce**

inzerce

EVERESTA

Už víte, co všechno budou muset letos vaši zaměstnanci zvládnout?

My to víme a není toho málo: Nové technologie včetně AI? Legislativní změny? Manažerské výzvy? Připravte je na ně.

Máme pro vás dobrou zprávu, **s námi to půjde i zdarma!**

Zapojte se do aktuálních výzev 40 a 101 a školte s námi zaměstnance v klíčových oblastech:

IT dovednosti – od základů po AI a Průmysl 4.0

Měkké a manažerské dovednosti

Účetní, ekonomické a právní kurzy

Technické a odborné vzdělávání

Jazykové kurzy

Školíme po celé republice ve špičkové kvalitě.

Pro získání dotace je nutné splnit následující podmínky:

Čerpá se v režimu de minimis, pro měkké, manažerské, právní a technické kurzy platí, že účastník musí absolvovat 40 h školení v průběhu celého projektu, výhodou jsou zapojení zaměstnanci 55+, u IT kurzů je podmínkou alespoň 16 hodin školení.

V dnešní turbulentní době je vzdělávání a zvyšování digitálních kompetencí zaměstnanců klíčovým faktorem úspěchu jakékoliv organizace. Zaměstnanci vybavení aktuálními digitálními kompetencemi jsou schopni rychleji reagovat na nové požadavky trhu a implementovat moderní technologická řešení.

Digitalizace a automatizace mění pracovní trh nebývalou rychlostí a firmy, které nepodporují rozvoj svých zaměstnanců, riskují ztrátu konkurenceschopnosti.

Kdo zaspí, prohraje...

Bud'te s námi na straně vítězů!

Pro více informací kontaktujte obchodní ředitelku společnosti Everesta, paní Pavlínu Šlajsovou (pavlina.slajsova@everesta.cz)

Malé modulární reaktory (SMR): Příležitost pro český průmysl, zdroj elektřiny a tepla v budoucnosti

Energetická bezpečnost je podmíněná vhodným energetickým mixem a zdrojovou základnou. Jaderné zdroje jsou vhodným zdrojem pro zajištění dlouhodobě konkurenceschopných cen energií za současného snížení emisí výroby energie. Dostupné energie mohou podpořit konkurenceschopnost českých firem v mezinárodním srovnání. Bez nových jaderných zdrojů bude velmi obtížné nahradit v budoucnu uzavírané uhelné elektrárny a pokrýt zvyšující se spotřebu elektřiny způsobenou rostoucími požadavky státu i soukromého sektoru. Elektřina z jaderných elektráren nejen přispěje k náhradě spalování paliv jako je uhlí, ropa a plyn, ale bude i základem moderní ekonomiky. Proto světové technologické firmy, jako Google, Microsoft, Facebook, investují právě do jaderné energetiky a výstavby velkých bloků i malých modulárních reaktorů. Právě malé modulární reaktory jsou příležitostí pro české firmy, které se mohou stát součástí dodavatelského řetězce.

Co vše budou SMR pro danou lokalitu představovat?

- **Příležitost pro místní průmysl** – české firmy mají velký potenciál stát se součástí dodavatelského řetězce pro stavbu modulárních reaktorů. Dodávat by mohly nejen pro stavby v České republice, ale po celé Evropě.
- **Spolehlivé dodávky tepla** – modulární reaktory podpoří náhradu končících uhelných zdrojů. Stanou se čistým bezemisním zdrojem elektřiny, ale i tepla pro velké množství domácností, firem i veřejných budov, například škol, nemocnic nebo úřadů v blízkém okolí.
- **Bezpečnost na prvním místě** – jaderné zdroje jsou známé maximální mírou bezpečnosti a spolehlivosti provozu. Podléhají přísnému dozoru a kontrolám.
- **Zajištění pracovních míst** – díky výstavbě malých modulárních reaktorů budeme schopni udržet pracovní místa v regionech uhelných elektráren. Uplatnění naleznou v moderních provozech i současní zaměstnanci elektráren. Celkově bude potřeba až 8 000 zaměstnanců.
- **Vyšší prestiž regionu** – malé modulární reaktory jsou příležitostí současných uhelných regionů pro transformaci k ekologické výrobě tepla a elektřiny. Současné jaderné lokality Dukovany a Temelín se pyšní nízkou nezaměstnaností, nadprůměrnou životní úrovní i kvalitním životním prostředím.
- **Podpora vzdělávání** – v okolí současných velkých jaderných zdrojů se rozvíjí technické vzdělávání na středních a vysokých školách, aby byl zajištěn dostatek odborníků všech kvalifikací, kteří jsou pro provoz velkých bloků a výstavbu a budoucí provoz malých modulárních reaktorů zapotřebí.

SKUPINA ČEZ

Malé modulární reaktory (SMR – z anglického Small Modular Reactors) nejsou v principu novinkou, jde o historicky zvládnutou technologii, která využívá nové metody výstavby pro rychlejší výstavbu. Na jejich vývoji se pracuje již dlouhé roky. Jak sám název malý modulární reaktor naznačuje, SMR se odlišuje od velkého jaderného bloku tím, že má obvykle nižší instalovaný výkon. Základní principy technologií SMR plánovaných pro ČR se zásadním způsobem neliší od velkých bloků, které jsou využívány např. v současně provozovaných jaderných elektrárnách Dukovany a Temelín. SMR jsou bezpečným, moderním a spolehlivým zdrojem elektrické energie a tepla. Jsou vhodnou nízkoemisní alternativou k současným uhelným elektrárnám a teplárnám, které budou v následujících letech postupně odstavovány a bude nutné najít nový zdroj elektřiny a tepla pro tisíce domácností. Modulární reaktory nám pomohou přeměnu zvládnout a zůstat ve výrobě elektrické energie soběstačnými. Modularita SMR umožňuje sériovou výrobu pomocí standardizace jaderných i nejaderných stavebních jednotek, které se snadněji přepraví a sestaví v celek na místě výstavby. Přesunem části přípravy do továren se snižuje riziko časových průtahů, respektive zvyšování nákladů. Měly by se tím výrazně snížit jednotkové náklady, zlepšit kvalita, zvýšit efektivita a samozřejmě také významně snížit doba

výstavby elektrárny, s čímž souvisí celá ekonomika projektu.

Vedle současné jaderné lokality Temelín se jako vhodné pro umístění malých modulárních reaktorů jeví lokality nyníjších uhelných elektráren, které se budou postupně transformovat na nízkoemisní. ČEZ provedl rešerši několika míst, kde by bylo vhodné malé modulární reaktory vystavit. Jednou z lokalit pro výstavbu SMR je jaderná lokalita Temelín a dvě nejaderné lokality, lokalita Tušimice a Dětmárovice. Na nejaderných lokalitách dnes probíhají průzkumy potřebné k prokázání vhodnosti lokality. Jedná se o geofyzikální průzkumy zaměřené na vyloučení aktivity zlomů (např. v případě Tušimic průzkum Střezovského a Krušnohorského zlomu), geotechnické průzkumy, hydrologický, seismický a radiační monitoring a modelování šíření radioaktivních látek životním prostředím.

Malé modulární reaktory by ve vybraných lokalitách mohly vzniknout již kolem poloviny 30. let. Hlavním smyslem jejich výstavby je, vedle zajištění dlouhodobé energetické bezpečnosti dodávek stabilní bezemisní energie, také zajištění spolehlivého zdroje dodávek tepla. Za účelem zajištění stabilních dodávek prostřednictvím SMR technologií Skupina ČEZ uzavřela strategické partnerství s britskou společností Rolls-Royce SMR. Spolupráce je nastavena na řadu desetiletí a představuje mnohem více než jen dohodou mezi společnostmi Rolls-Royce SMR a ČEZ – jde o významné posílení vazeb mezi vládami Velké Británie a České republiky a o signál silného závazku k budování mezinárodního dodavatelského řetězce, který vytváří obrovskou příležitost pro rozvoj kapacit v obou zemích a přináší i významný hospodářský růst. Obě firmy tak využijí svých globálních schopností a know-how při zavádění

technologie malých modulárních reaktorů (SMR) společnosti Rolls-Royce SMR nejen v České republice a Velké Británii, ale i dál ve světě.

Výhodou pro Českou republiku je, že Rolls-Royce SMR svůj dodavatelský řetězec teprve tvoří, a české firmy tak mají jedinečnou možnost stát u jeho zrodu a zapojit se do něj v maximální možné míře. Díky této strategické spolupráci se tak budou moci lokální firmy podílet na rozvoji a realizaci nového malého modulárního reaktoru nejen v České republice, ale také v zahraničí. Díky spolupráci s Českou republikou může finální technologie od Rolls-Royce SMR naplňovat co největší množství požadavků české legislativy. ČR tak bude těžit z ekonomických přínosů strategického partnerství jak z pohledu HDP, nových pracovních míst, tak exportního potenciálu jaderného sektoru. Aby se mohly české společnosti do dodavatelského řetězce zapojit, musí naplňovat specifické požadavky kladené na dodávky pro jadernou energetiku a prokázat kvalitu a konkurenceschopnost.

Kromě společností již probíhá zapojení pracovníků z lokalit Temelín a Tušimice, případně místních

obyvatel z regionu, kteří mají unikátní znalosti lokality včetně historických souvislostí. Právě včasným zapojením současných pracovníků a umístěním malých modulárních reaktorů do uhebných lokalit se nám podaří zachovat pracovní místa, přičemž zaměstnání zde naleznou nejen současní zaměstnanci uhelné elektrárny Tušimice, ale i zaměstnanci z jiných provozů a další místní obyvatelé.

Malé modulární reaktory jsou pro Českou republiku důležité. Je potřeba najít nové zdroje centrálního zásobování teplem, které nyní zajišťují ve velké míře uhelné elektrárny. Nevyhnutelná transformace zároveň zvýší poptávku po elektřině v důsledku elektrifikace zejména v oblasti dopravy, průmyslu, vytápění, ale také kvůli AI, datovým centrům a dalším. V roce 2050 bude ze současných jaderných elektráren v provozu pouze jaderná elektrárna Temelín. Je tak nezbytné budovat nové ekologické a bezpečné zdroje, abychom se nepotýkali s nedostatkem tepla a elektrické energie. V opačném případě budou České republiky chybět až desítky terawatthodin elektrické energie, a naše země se tak stane závislou na dovozu elektřiny z jiných zemí. Budoucí

složení energetického mixu a dostatek vlastních zdrojů se odrazí na cenách elektřiny a tepla pro spotřebitele. Dodávky tepla do systému centrálního zásobování teplem navíc celkově zlepšují ekonomiku provozu malých modulárních reaktorů.

Realizace malého modulárního reaktoru je výjimečnou příležitostí k přeměně uhelné lokality na region s ekologickou výrobou energie. Jaderný provoz zajišťuje regionům kvalitní životní prostředí, nadprůměrnou životní úroveň i nízkou nezaměstnanost, což dokazují zkušenosti z Temelína i Dukovan. Pro celou Českou republiku jsou modulární reaktory příležitostí stát se evropským lídrem v této technologii. Země tak získá oproti jiným státům konkurenční výhodu a náskok v moderních energetických řešeních. To přinese také podporu rozvoje technického vzdělávání na středních a vysokých školách. Zároveň zde vzniká potenciál zapojení kraje a obcí do přípravy projektu SMR, socioekonomický rozvoj kraje a obcí spolu s celkovým zvýšením prestiže regionu. Výstavba SMR tak znamená nové směřování kraje a příliv investic do regionu.

E-řidiči načerpali vloni u stojanů ČEZ v Ústeckém kraji o 41 % bezemisní energie více, k dispozici jim je 68 stojanů napříč celým krajem

Ústecký kraj – V loňském roce odebrali e-řidiči u dobíjecích stanic ČEZ rekordních 9,6 mil. kWh zelené elektřiny. V Ústeckém kraji přitom „načerpali“ 388 tisíc kWh, což je o 41 % více než v roce 2023. Přes 180 nových dobíjecích stojanů, meziroční růst celkově odebrané bezemisní elektřiny o 74 % a k tomu 10% navýšení průměrně načerpané energie při jednom dobíjení. To jsou hlavní příspěvky největší české veřejné dobíjecí sítě k boomeru elektromobility v ČR. ČEZ loni navýšil celkový výkon sítě na více než 70 MW, a to díky zrychlené výstavbě ultrarychlých stanic. V kombinaci s rozšiřováním počtu stojanů to znamená zkracování doby dobíjení. Lidé tak u ČEZ i nadále doplní energii v průměru nejrychleji v Česku. Letos jako první provozovatel v ČR překročí ČEZ hranici 1000 stojanů v síti. Ta roste díky prostředkům přidělovaným Operačním programem Doprava i díky investicím z vlastních zdrojů Skupiny ČEZ. Prioritou zůstává výstavba ultrarychlých stanic, jen vloni jich bylo zprovozněno 72.

ČEZ si udržuje pozici lídra ve výstavbě dobíjecí infrastruktury pro elektromobily. Právě v oblasti elektromobility, jejíž rozvoj v České republice podporuje už více než 15 let, vloni v předstihu splnil slib vytyčený v rámci vize Čistá Energie Zítřka – provozovat 800 dobíjecích stojanů a zečtyřnásobit výkon sítě. Veřejná dobíjecí síť ČEZ totiž v roce 2024 znovu překonala rekordní přírůstek, díky 182 novým stojanům vyrostla na 842 stanic a zvedla celkový výkon stojanů nad 70 MW. Řidiči u nich načerpali 9,6 milionu kWh certifikované zelené elektřiny, což je meziročně o 74 procent více a 10násobek proti roku 2018. Současně by

Kompletní přehled stanic lze najít na: [CEZ – Najít dobíjecí stanici \(elektromobilita.cz\)](https://cez.cz)

takové množství energie umožnilo cestu kolem světa koloně téměř 1 500 elektromobilů. V Ústeckém kraji ČEZ aktuálně provozuje 68 veřejných dobíjecích stanic, o 23 % více než v roce 2023. Kromě krajské metropole Ústí nad Labem například také v Děčíně, Cínovci, Chomutově, Chřibské, Kadani, Klášterci nad Ohří, Ledvicích, Litoměřicích, Mostě, Prunéřově, Tušimicích, Vysočanech u Hrušovan, Roudnici nad Labem, Štětí, Teplicích, Varnsdorfu, Panenském Týnci, Žatci a u dálnic D7 a D8. Loni řidiči e-aut na těchto stanicích odebrali celkem 388 281 kWh ekologické energie, tedy palivo pro 64 e-aut na cestu kolem světa. Většina stanic ČEZ představuje dva dobíjecí body, takže síť v Ústeckém kraji může v jednom okamžiku dodávat ekologickou energii do baterií 136 elektromobilů.

V roce 2023 řidiči v Ústeckém kraji odebrali celkem 275 164 kWh. Meziročně tak odběry na stojanech ČEZ v kraji vzrostly o více než 41 %. Řidiči se zastavili u stojanů ČEZ v Ústeckém kraji k dobíjení více než 20tisíckrát. Bylo to o 39 % než v roce 2023. Zatímco v tomto roce činil průměrný odběr elektřiny při jednom „tankování“ 18,6 kWh, v roce 2024 vzrostl na 18,8 kWh. Souvisí to především s větší kapacitou baterií nových modelů elektromobilů. Nejvytíženější stanice byly v Ústí nad Labem, Děčíně, Chomutově, Kadani, Litoměřicích, Mostu, Teplicích a u dálnice D8.

„Výstavba dobíjecí infrastruktury v České republice si sice udržuje náskok před tempem nově registrovaných elektromobilů, stoupá ale poptávka po kratších časech dobíjení. Naši odpovědi na tento trend je další zrychlení výstavby ultrarychlých stanic, aby řidiči u stojanů ČEZ i nadále dobíjeli v průměru nejrychleji v Česku. Výrazné nárůsty odběrů certifikované bezemisní elektřiny táhnou právě ultrarychlé stojany. Lidé v naší síti odebrali meziročně o 74 procent více energie a letos bychom se díky nové výstavbě i získání dalších zákazníků rádi posunuli až nad hranici 12 milionů kWh. Milníky letošního roku budou zvýšení výkonu sítě z dnešních 70 MW na 100 MW, růst podílu výkonu ultrarychlých stojanů na 45 procent a dosažení hranice 1 000 stanic v síti,“ uvedl Tomáš Dzurilla, ředitel útvaru elektromobilita ČEZ. V roce 2024 přibýlo v největší české síti 72 těchto stojanů o výkonech od 150 do 360 kW, u kterých lidé během 10 minut doplní energii potřebnou na dalších 150 km jízdy.

Stranu připravila Skupina ČEZ

Téma „TEMA“ podle Jochmana

Hloupé dotace nepomohou, pomůže jen rozumný systém

Ing. František Jochman

K čemu jsou dotace? Na jejich původní úkol už většina politiků a úředníků zapomněla a mají je za univerzální nástroj téměř na vše, který ale v jejich rukách nefunguje. Dotace znamená, že mimořádně a nestandardně pošlu peníze k odstranění nějakého problému. Dotace ukazují, že systém dělá chybu, kterou je potřeba nějak eliminovat. Dlouhodobé dotování všeho možného ale vytvoří nespravedlnost, kdy dotaci získává pouze někdo, tím ještě více poškozuje systém. Děsivě a často používané řešení je následná várka ještě více dotací, což nakonec systém úplně znefunkční. Má to řešení?

Dotace v našem pojetí rozvoje, se kterým se setkáváme, mají podpořit ekonomický rozvoj regionu nebo ekonomiky tak, abychom si uměli v budoucnosti potřebné prostředky vydělat a dotaci už nepotřebovali. Pokud něco nebo někoho dotujete už desítky let, je to ukázka, že se cíl dotací nenaplnil, dotace nefungují a řešení leží jinde. Úplně nejhorším nástrojem jsou potom plošné dotace všem na všechno. Cukrováním ekonomiky plošnými dotacemi se nic nezlepší, na to jsou dotace malé.

Představte si, že máte rodinný rozpočet ve výši 60 tis. Kč a dostanete dotaci 150 korun, abyste se rozvíjeli a lépe prosperovali.

Podle údajů Ministerstva financí ČR tvoří investice v české ekonomice přes 2,3 bilionů Kč ročně, tolik se u nás investuje do rozvoje. Investiční dotace z EU dělá v průměru 6 mld. Kč ročně, to je cca 0,26 % z celkových investic a je to obdoba těch 150 Kč do rodinného rozpočtu. Argument makroekonomického přínosu dotací tedy neobstojí. Neobstojí ani argument, že dotace vyrovnávají regionální rozdíly. Dotace je nevyrovnávající, ale naopak prohlubující, jak ukazuje následující tabulka s objemem dotací na občana dle

jednotlivých krajů z operačních programů za období 2014–2020.

Kraj	Na obyvatele v tis. Kč
Ústecký kraj	52,20
Zlínský kraj	53,02
Liberecký kraj	54,67
Středočeský kraj	54,98
Královéhradecký kraj	56,77
Karlovarský kraj	57,57
Moravskoslezský kraj	58,81
Jihočeský kraj	61,62
Plzeňský kraj	63,30
Jihomoravský kraj	67,45
Olomoucký kraj	67,93
Pardubický kraj	70,81
Kraj Vysočina	80,74

Systémové řešení (72 je méně než 86 a 5 je více než 0,75)

Přítom by stačila oprava systémového rozdělování daní do regionu, ne neustálé dotování regionů bez opravy systémové chyby. Tou chybou je různá výše transferů z vybraných daní do krajů, tzv. rozpočtové určení daní (RUD). Do krajů se v průměru rozděluje 79 tis. Kč na osobu ročně, ale obyvatelé v různých krajích mají různou hodnotu. Například Plzeňský kraj dostává 86 tis. Kč na osobu a Ústecký kraj pouze 72 tis. Kč. Kdyby byly příjmy do našeho kraje dorovnané alespoň na průměrnou hodnotu, potom by toto dorovnání činilo 5 mld. Kč ročně navíc. Pro představu, v rámci koheze, která má snižovat meziregionální rozdíly do našeho kraje, přiteklo na dotacích z operačních programů ministerstev za poslední čtyři roky v průměru 750 mil. Kč ročně. Přitom systémový rozdíl je nespravedlivý ve výši 5 mld. Kč, což je téměř 7x více, než kolik do kraje dotacemi teče na vyrovnání regionálních rozdílů.

Kraj	Na osobu v tis. Kč
Zlínský kraj	71
Středočeský kraj	71
Ústecký kraj	72
Moravskoslezský kraj	72
Olomoucký kraj	73
Liberecký kraj	74
Královéhradecký kraj	75

Kraj	Na osobu v tis. Kč
Pardubický kraj	76
Jihomoravský kraj	76
Česko	79
Jihočeský kraj	79
Karlovarský kraj	80
Kraj Vysočina	83
Plzeňský kraj	86
Hlavní město Praha	102

Problém nejsou peníze, ale lidé

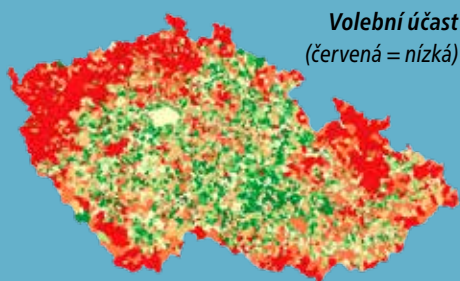
Co s tím? Dotace obecně náš problém evidentně vyřešit nemohou. Musíme tedy identifikovat problém a na jeho řešení se cíleně a koncentrovaně zaměřit.

Problémem našeho kraje jsou lidé, jak ukazuje tabulka.

Kraj	bez vzdělání	základní	vysokoškolské
Ústecký kraj	0,8	27,3	5,3
Karlovarský kraj	0,8	27,9	5,6
Vysočina	0,4	24,1	6,7
Středočeský kraj	0,5	23,1	7,0
Liberecký kraj	0,4	23,9	7,0
Pardubický kraj	0,4	22,7	7,0
Královéhradecký kraj	0,4	22,5	7,5
Zlínský kraj	0,4	24,8	7,7
Jihočeský kraj	0,4	23,5	7,8
Plzeňský kraj	0,4	23,0	7,8
Moravskoslezský kraj	0,5	25,2	7,8
Olomoucký kraj	0,6	23,6	8,1
Jihomoravský kraj	0,4	23,3	10,3
Hlavní město Praha	0,2	14,5	18,8

Jak se to stalo?

Pár obrázků vydá za mnoho písmen v textu, takže níže uvádím zajímavé mapy.

Fractum est factum

CO SE STALO, TO SE STALO

Historické bádání v posledních dekádách často recykluje atraktivní klíše odvislá od společenských jevů, které se táhnou dějinami Evropy po staletí. A tak například někteří historikové s velkým překvapením již poněkolkáté objevují, že korupce a klientelismus nejsou jen záležitostí dneška. Anebo, že lidé z takzvaného okraje společnosti mívali i v minulosti sklony ke kriminalitě a násilí.

Jedním z okruhů, jenž se pravidelně dostává na stránky dějepysných publikací, je problematika „Center a periferií“. V čase se totiž vnímání jedněch či druhých velice dynamicky mění, často téměř ze dne na den.

Severozápadní Čechy včetně Mostecky jsou pro takové bádání jako dělané. Už v některých pravěkých kulturách totiž byly oblasti mimořádně osídlenou a hospodářsky významnou. I když je zřejmé, že tento význam kolísal nahoru a dolů, jak se říká.

Nahoře byl náš region určitě v době bronzové a popelnicových polí, kdy jeho důležitost podtrhovaly bohaté zdroje mědi a cínu – surovin klíčových pro výrobu bronzu. Někteří geologové se dokonce domnívají, že ložisko mědi v Měděnci tehdy mohlo pokrývat významnou část středoevropské spotřeby tohoto kovu, obdobně jako naleziště cínu v Krupce.

Ač zatím nemáme detailně archeologicky doloženu zdejší pravěkou těžbu, dokážeme alespoň nepřímou tuto skutečnost doložit metalografickými rozbory a dalšími přírodovědnými metodami, které původ značného množství bronzových artefaktů vidí právě v oblasti Krušných Hor. Na území přilehlé Mostecké pánve v těchto dobách nacházíme stopy malých či středních vesnic, ovšem i rozsáhlých aglomerací, které z těžby a následného obchodu s těmito kovy profitovaly.

Nahoře jsme byli i v raném středověku, v dobách před vznikem Českého státu a i poté. Ostatně – už sama pověst o Přemyslovi a Libuši je toho dobrým dokladem, neboť zachycuje spojení dvou nejsilnějších územních/kmenových celků v Čechách do životaschopného státního útvaru. Mimořádný význam, srovnatelný s největšími hradišti té doby, mívaly například Žatec či Litoměřice.

Můžeme se ptát, jak si Měděnec, Krupka, Žatec či Litoměřice stojí dnes. Stejně tak je legitimní se ptát, jak si budou Severozápadní Čechy stát po ukončení těžby hnědého uhlí a postupném zániku zdejších elektráren a továren. Ale není jisté, zda budeme schopni podat smysluplnou odpověď, jelikož neumíme zatím dobře předpovědět ani daleko menší věci.

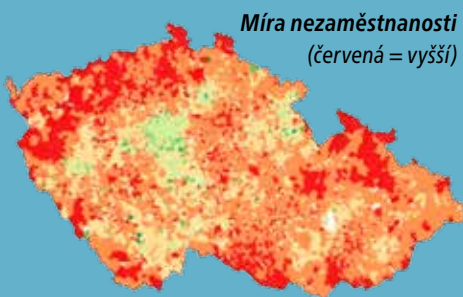
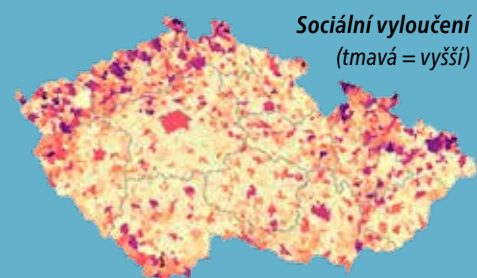
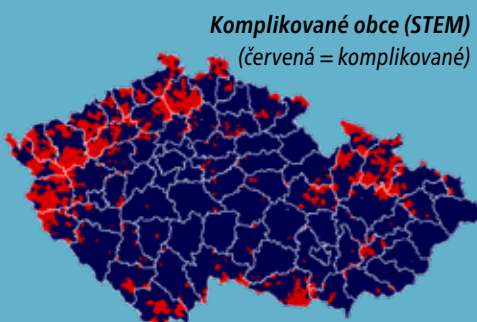
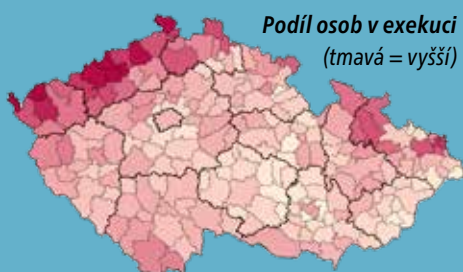

Mgr. Michal Soukup

Zkušenosti posledních tří staletí však ukazují, že to je do značné míry v nás. Pokud budeme systematicky a s respektem kultivovat prostředí ve kterém žijeme, tak mnoha jevům můžeme dát jasný směr. Nebylo by například pěkné, kdybychom u nás vytvořili třeba obdobu malebné barokní „mariánské“ krajiny?

S přáním všeho dobrého

Mostecký patriot Mgr. Michal Soukup
vedoucí Útvaru odborných činností
a náměstek ředitele
Muzeum hlavního města Prahy

Před téměř sto lety

A jako odpověď, kde leží příčina problému, přikládám poslední mapu, které přesně kopíruje problémové regiony, spojuje předchozí mapy a ukazuje sto let starou situaci.

To není náhoda. Problémové regiony jsou obětí sociálního inženýrství. Zabránil Sudet, odchod českého obyvatelstva, po válce odsun německého obyvatelstva a příchod osob především s nižším

vzděláním, to vše vedlo k umělému vytvoření nestandardní demografické struktury, která se ani za téměř 100 let neznormovala. Když budeme hledat potřebné zacílení dotací k řešení problému, potom je potřeba odstranit prapříčinu všech problémů našeho regionu, a to znamená přilákat do regionu kvalifikované a vysokoškolsky vzdělané osoby s rodinami a udržet stávající. Jsou na to nějaké recepty? Ano, ale dotace do sociální politiky to nejsou, tím se demografická struktura nijak nezmění, ani kdyby na sociální programy přišlo desetkrát víc miliard.

Aby dotace pomohly

Náš kraj tedy potřebuje pomoci s vyřešením problému demografického složení. Řešením jsou „lákadla“ pro osoby, které v regionu chybí nebo odcházejí, což jsou především vysokoškolsky vzdělané

Krátké ohlédnutí za rokem 2024 v postavení a vlivu KHK ÚK ve vztahu k podnikatelskému prostředí regionu

V současné době je Krajská hospodářská komora Ústeckého kraje (KHK ÚK) registrována ve spolkovém rejstříku, vedeného Krajským soudem v Ústí nad Labem, oddíl L, vložka 9071.

KHK ÚK prostřednictvím všech členských OHK v kraji reprezentuje téměř 700 podnikatelských subjektů. Reprezentuje tak přibližně 80 % zaměstnanců soukromého sektoru v kraji, čímž se řadí mezi klíčové partnery orgánů státní správy a samosprávy. KHK ÚK tak představuje významnou sílu v regionálním podnikatelském prostředí a hraje důležitou roli v dialogu s veřejnou správou. Nejvýznamnějším smluvním partnerem KHK ÚK byl a je Ústecký kraj, zastoupený politickým vedením a Krajským úřadem. Zástupci KHK ÚK se účastní jednání poradních skupin, jako jsou Regionální stálá konference, Krajská rada pro konkurenceschopnost či diskuse o využití dotací z Fondu spravedlivé transformace pro Ústecký kraj. Zástupci KHK ÚK jsou účastníky činnosti Výborů a komisí ÚK.

KHK ÚK se intenzivně zaměřovala na rozvoj lidského kapitálu a je nositelem Paktu zaměstnanosti Ústeckého kraje. Důležitou součástí činnosti KHK ÚK je i její aktivní působení v Hospodářské a sociální radě Ústeckého kraje a dalších organizacích, které významně ovlivňují hospodářský rozvoj regionu.

KHK ÚK se v roce 2024 m.j. podílela na realizaci těchto projektů, zakázek a akcí:

Chemické fórum Ústeckého kraje
Spolupráce s Ústeckým krajem v rámci „Prováděcí smlouvy s Ústeckým krajem 2024“
RUR – Region univerzitě, univerzita regionu
IT vzdělávání zaměstnanců členů HK ČR v Ústeckém kraji
Vzdělávání zaměstnanců HK ČR (KHK ÚK)

Kontaktní místo elektronického mýta při KHK ÚK v Ústí nad Labem

Koncepce činnosti a rozvoje KHK ÚK a jejího úřadu pro rok 2025

- Prosazování zájmů KHK ÚK a v ní sdružených OHK v rámci HK ČR.
- Prosazování zájmů členů OHK prostřednictvím politické reprezentace kraje a volených zástupců v nejvyšších zákonodárných orgánech ČR.
- Rozšiřování a naplňování smluvní spolupráce s klíčovými partnery nezbytnými pro prosazování zájmů podnikatelské sféry regionu.
- Rozvoj spolupráce se zahraničními partnery, zejména hospodářskými komorami členských zemí EU sousedících s regionem.
- Aktivní spolupráce s technickými školami a rodičovskou veřejností na podpoře odborného vzdělávání a přípravy mladých talentů pro trh práce.
- Maximální naplňování cílů KHK ÚK a sdružených OHK na sněmu HK ČR.
- Prohlubování spolupráce s profesní částí komory (živnostenská společnost) na krajské úrovni v rámci komorové sítě.
- Aktivní účast na přípravě koncepčních a strategických materiálů KÚ ÚK s cílem hájit zájmy podnikatelské sféry.
- Podpora získávání finančních prostředků ze Strukturálních fondů EU pro KHK ÚK a usnadnění jejich čerpání podnikatelskými subjekty.
- Hájení zájmů hospodářských komor a jejich členů v rámci HSR ÚK.
- Aktivní účast v legislativním procesu prostřednictvím připomínkování norem a zákonů vztahujících se k podnikatelské činnosti.

- Metodické vedení a koordinace činnosti úřadů členských OHK úřadem KHK ÚK.
- Aktivní podíl na prosazování zájmů podnikatelských subjektů sdružených v členských OHK.
- Organizace a podpora networkingových akcí, workshopů a odborných konferencí pro členy hospodářské komory.
- Naplňování smluvního vztahu v rámci služby „Elektronické mýtné“.

KHK ÚK je významnou součástí struktury HK ČR a má svůj dílčí podíl na významných počítech HK ČR v loňském roce – a to:

- Prosazovalo se zahájení revize Green Dealu u nové komise.
- Prosadili jsme novelizaci zákoníku práce ve prospěch podnikatelů.
- Prosadili jsme zrušení zaručené mzdy a udrželi rozumné pojistné odvody z práce na dohodu.
- Nižší daně pro zaměstnané benefity.
- Intenzivně jsme celý rok pracovali a dále pracujeme na způsobu budoucího zajištění elektrické energie pro české firmy za konkurenceschopnou cenu (na zdrojové přiměřenosti), ale je to hodně těžká práce, která nás ještě s domácími a evropskými politiky a úředníky čeká...

Podrobný přehled významných a zajímavých akcí KHK ÚK ve sledovaném období je uveden v aktualitách, viz webové stránky KHK ÚK: <http://www.khk-usti.cz/aktuality/>

Úřad KHK ÚK

- ▶ osoby a odborní pracovníci. Kraj by měl investovat do aktivit, které přinesou vysokou kvalitu života jako je zdravotnictví, bydlení, veřejné služby atd., aby tyto lidé měli důvod přicházet, zůstat, žít i s rodinami. Sem bychom měli směřovat dotace, aby kraji dlouhodobě pomohly a pouze se neutratily... a abychom už žádné dotace nepotřebovali.

Naše úkoly na závěr:

- Zrovnoprávněme RUD alespoň na průměr ČR, ať máme systémové peníze na řešení problémů a rozvoj.
- Nevydávejme dotační úplatky na nefunkční projekty ze sociální oblasti, které problém neřeší, ale udržují ho.

- Dotace a veřejné peníze cíleně investujme do lákadel a podmínek pro život v našem kraji, které udrží a přitáhnou nové kvalifikované pracovníky i s rodinami.

S úctou

Ing. František Jochman

INOVAČNÍ FIRMA ÚSTECKÉHO KRAJE 2024

ICUK

GRATULUJE VÍTĚZŮM !!!

» VELKÉ PODNIKY

1. CHART FEROX
2. PULS INVESTIČNÍ
3. SSI TECHNOLOGIES

» MALÉ A STŘEDNÍ PODNIKY

1. POSEDLA
2. JAVOR
3. DRONE VISION

» **CENA PROF. JIŘINY JÍLKOVÉ** pro inovativní osobnost Ústeckého kraje
FILIP MOLČAN (GOOD SAILORS)

Spolufinancováno
Evropskou unií

ústecký kraj

INOVAČNÍ CENTRUM
ÚSTECKÉHO KRAJE

Mistrovské zkoušky opět MPO poslalo do „meziřesortu“

Po třech letech vlády Petra Fialy se téma mistrovských zkoušek opět dostalo do meziřesortního řízení. Ministr Vlček to slíbil účastníkům 1. ročníku soutěže Czechskills, konajícího se v Brně na konci loňského roku, a poté MPO předložilo Návrh zákona o mistrovské kvalifikaci a mistrovské zkoušce a o změně souvisejících zákonů. Předmětný návrh zákona si klade za cíl zavést transparentní, jednotný a všeobecně uznávaný systém mistrovských zkoušek a napravit tak nedostatek stávající právní úpravy neposkytující řemeslníkům, kteří vykonávají odbornou činnost v příslušném povolání na nejvyšší úrovni, možnost si tuto skutečnost nechat institucionálně ověřit.

Roman Pommer

V současné době neexistuje v České republice právní úprava, která by umožnila absolventům středních škol vykonávajícím řemeslná povolání prokázat prohloubení své odborné profesní kvalifikace v důsledku dosažené praxe. Navrhovanou právní úpravou mistrovské zkoušky bude navázáno na přerušenu tradici „Mistrů řemesel“ a zároveň se systémem mistrovské zkoušky přiblížíme hospodářsky a kulturně blízkým sousedním zemím, Německu a Rakousku, kde je mistrovská zkouška zavedený mechanismus, jenž je i případně vyžadován jako podmínka uchazečů v řízeních týkajících se veřejných zakázek. Takto návrh podporuje celá skupina řemeslných společenstev, cechů začleněných při HK ČR. Předpokládá se, že možnost získání mistrovského listu řemeslníky v České republice tak umožní jejich větší konkurenceschopnost v rámci Evropské unie.

Následně je možná dobře si osvěžit často kladené otázky a odpovědi v oblasti Mistrovských zkoušek: Jaký je přínos a účel mistrovské zkoušky?

Přínos mistrovské zkoušky spočívá zejména ve zvýšení prestiže řemesel a jasné definici odbornosti. Mistrovská zkouška má být důkazem nejen vysoké řemeslné kvality, ale také schopnosti podnikat, vést tým nebo školit nové učně. Účelem jejího zavedení je poskytnout kvalifikovaným řemeslníkům možnost oficiálně potvrdit svou odbornost, což může pomoci odlišit zkušené profesionály na trhu práce. Podobné zkoušky existovaly v Česku už v minulosti, zejména v době první republiky, kdy byly mistrovské tituly běžnou součástí řemeslného světa. Po roce 1948 však došlo k rušení soukromého podnikání a s tím zmizela i potřeba těchto zkoušek. Po roce 1989 byla snaha obnovit mistrovskou zkoušku mezi instalatéry, ale certifikát ve spolupráci s Němcem získalo jenom několik firem a pak to zaniklo.

Mistrovská zkouška a zvýšení prestiže řemesel, platí to takto?

Ano, mistrovská zkouška by mohla pomoci zvýšit prestiž řemesel. Certifikace zvyšuje důvěryhodnost a atraktivitu řemeslníků nejen pro zákazníky, ale i pro mladé lidi, kteří zvažují toto povolání. Kvalitní řemeslníci by díky mistrovskému titulu mohli snáze dosáhnout uznání a finančního ohodnocení, což by mohlo motivovat nové generace i jejich rodiče k vstupu do řemesel a tím postupně zmírnit jejich nedostatek. Kromě zlepšení postavení řemeslníků na trhu práce může zavedení mistrovské zkoušky přispět i ke změně vnímání těchto profesí ve společnosti. V Česku je časté, že se na řemeslné obory pohlíží jako na „poslední možnost“ pro studenty, kteří neuspěli v jiných oblastech. Mistrovská zkouška by mohla pomoci tento stereotyp narušit tím, že vytvoří jasnou cestu k úspěchu a uznání i mimo akademické vzdělání. Kvalitní řemeslníci, kteří získají titul „Mistr“, by mohli být vnímáni podobně jako odborníci s vysokoškolským vzděláním, což by mohlo přitáhnout více zájemců. Dále by MZ mohla přispět ke stabilizaci trhu tím, že by zákazníci měli větší jistotu v kvalitě služeb poskytovaných certifikovanými řemeslníky. To by mohlo přispět i k vyšší konkurenceschopnosti malých podnikatelů a živnostníků vůči větším firmám.

Týká se mistrovská zkouška všech řemesel?

Zatím se mistrovská zkouška bude vztahovat na konkrétní řemesla, která se do tvorby standardů přihlásila a většinou jsou definována jako řemeslná, vázaná nebo regulovaná živnost (např. zedník, truhlář, kadeřník apod.). Zatím není jisté, zda se bude týkat úplně všech řemesel, ale zaměření je především na obory, kde je potřeba vysoká úroveň odbornosti, dovedností a často i kontakt se zákazníky. Například jistotou je, že profese kominík se mistrovská zkouška netýká, jelikož práce musí být odvedena v takové kvalitě, že nejde vytvořit „majstrštyk“.

Proč mistrovská zkouška na dlouho zmizela a proč došlo ke zdržení?

Mistrovská zkouška, jak píšeš dříve, zmizela po roce 1948, kdy byly výrazně omezeny živnostenské aktivity. Podnikání v řemeslech bylo nahrazeno státními podniky, kde se na individuální odbornost tolik nekladl důraz. Důvodem současného zdržení při zavedení mistrovské zkoušky může být složitý proces legislativní přípravy, která zahrnuje

nejen nastavení kritérií a standardů zkoušky, ale také vytvoření systému zajištění zkušebních komisařů a financování. Příprava této verze mistrovské zkoušky započala aktivně již v roce 2013, kdy byl senátorem a stínovým ministrem školství Marcel Chládek. Následně se stal ministrem a mistrovská zkouška byla hodně podporována. Zde jsem přesvědčen, že kdyby předčasně neskončil, tak věřím, že jsme v roce 2016 měli již první zkoušky a první Mistry řemesla. Bohužel pak další vlády o řemesla nejevily přílišný zájem.

Uplatní se titul v zahraničí?

Mistrovská zkouška by mohla být výhodou i při práci v zahraničí, zejména v zemích EU, kde podobné systémy existují (např. v Německu nebo Rakousku). Pokud bude zkouška odpovídat evropským standardům, mohla by zlepšit mobilitu českých řemeslníků a jejich konkurenceschopnost na zahraničních trzích. V zemích, jako je Německo, Rakousko nebo Švýcarsko, má systém mistrovských zkoušek dlouhou tradici a je velmi dobře zaveden. Pokud bude česká mistrovská zkouška odpovídat podobným standardům (např. požadavkům Evropského rámce kvalifikací – EQF), může být snadno uznatelná i v zahraničí. Dalším přínosem by mohlo být zapojení českých mistrů do mezinárodních projektů nebo získání lepší pozice v globálních dodavatelských řetězcích. Zároveň by mistrovská zkouška mohla sloužit jako inspirace k tomu, aby české řemeslo znovu získalo svůj historický zvuk a prestiž.

A závěrem? Trochu nostalgie. V roce 1996 při zakládání Cechu obkladačů ČR jsme již podporovali zvýraznit na trhu práce kvalitního řemeslníka, nejlépe titulem Mistr. V roce 2000 se pár instalatérů a podlahářů pustilo do zkoušek, ale nepodařilo se proces legislativně uzavřít. Dále v letech 2009 nebo 2013, za různých vlád ČR, se objevila jiskřička naděje. Nejvíce v roce 2021, kdy se dokonce Návrh zákona dostal do parlamentních lavic, ale ukončením volebního období opět nic. A nyní v roce 2025? **Apel: pojďme návrh zákona o mistrovské zkoušce schválit, dokud v ČR ještě žije a pracuje generace řemeslníků a živnostníků, která zná, umí, na své řemeslo je hrdá, a navíc schopná svoji „štafetu“ předat. Navíc to vnímá jako podporu kvalitní řemeslné práce.**

Roman Pommer
viceprezident HK ČR

Je uhlíková neutralita chemického průmyslu ČR dosažitelná?

Svaz chemického průmyslu ČR nedávno dokončil analýzu, za jakých podmínek je toto odvětví schopné dosáhnout uhlíkové neutrality v roce 2050. Na obrázku 1 a 2 je znázorněn vývoj postupného snižování emisí CO₂ jednoho z 15 analyzovaných scénářů. Zatímco na obrázku 1 je vidět trend „emisí CO₂ netto“, na obrázku 2 je vidět vývoj celkových emisí, kdy „zůstatkové emise CO₂“ jsou kompenzovány tzv. „negativními emisemi biogenního CO₂“ (který je zakomponován do výrobků dlouhodobé spotřeby, resp. uložen do podzemí).

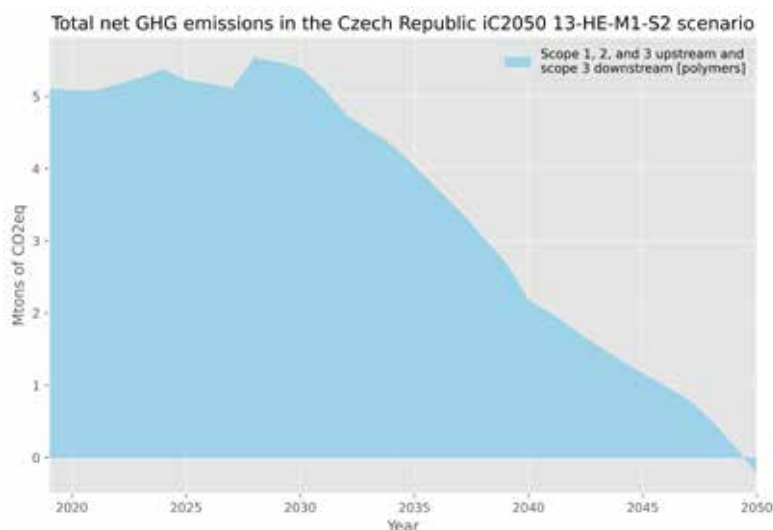
Výsledkem provedené analýzy je, že by se veškerá výroba musela elektrifikovat z obnovitelných a bezemisních zdrojů, což by znamenalo nejméně pětinasobné množství potřebné elektřiny oproti současnosti. Na obrázku 3 je patrný potřebný nárůst spotřeby dle jednoho z analyzovaných scénářů (v konečném období plně obnovitelné/nízkoemisní) elektrické energie.

Současně musí být k dispozici přiměřené zdroje biomasy, vybudovaná infrastruktura (nejenom posílení elektrické rozvodné sítě, ale i zajištění produktovodní přepravy vodíku a CO₂), jasné vymezení recyklačních možností, resp. dostupnosti odpadů, případně produktů chemické recyklace jako alternativní suroviny pro petrochemické zpracování. A Česko není připravené na to, že by

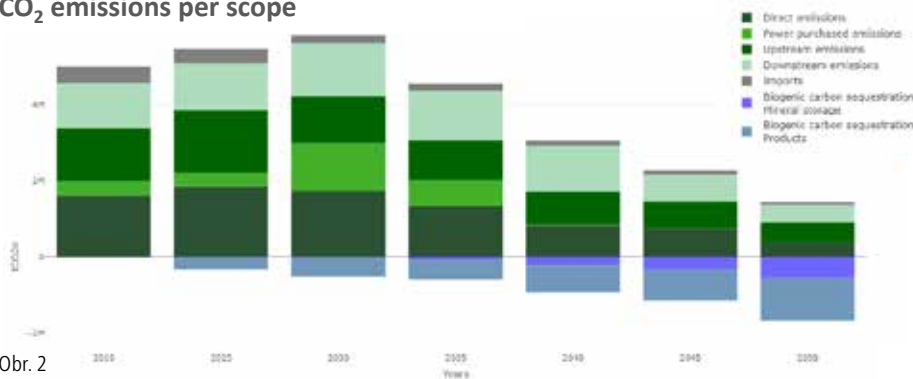
Ing. Ivan Souček, Ph.D.

Total GHG Emissions (CO₂ and non-CO₂)

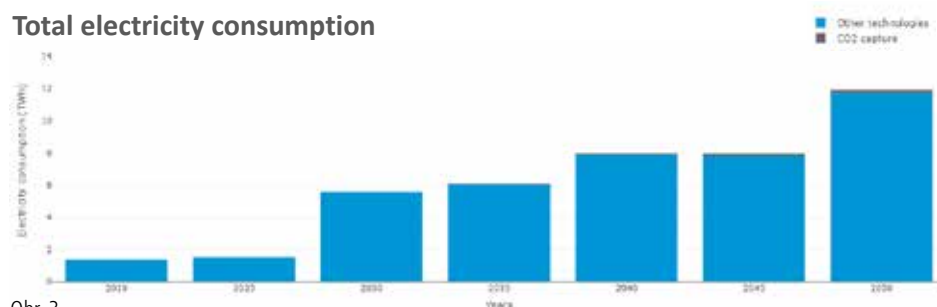
Obr. 1

CO₂ emissions per scope

Obr. 2

Total electricity consumption

Obr. 3

nejméně na pětinasobek narostla energetická spotřeba chemiček, které tvoří významnou část zpracovatelského průmyslu.

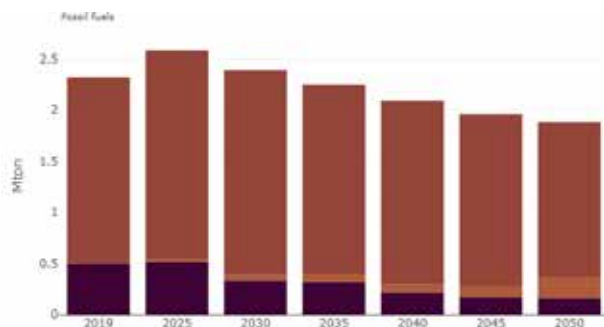
Z dnešního pohledu je dosažení uhlíkové neutrality v roce 2050 příliš ambiciózní cíl. Zmírnění představ Green Dealu je tedy na místě v kontextu k přístupu k uhlíkové neutralitě ostatních klíčových světových ekonomik. Klíčovým pro přežití evropského chemického průmyslu je zachování jeho konkurenceschopnosti při jeho postupném „ozeleňování“. Už teď se průmysl potýká zejména kvůli drahým energiím se ztrátou konkurenceschopnosti vůči Číně a USA. Dokladem toho je i omezování instalovaných výrobních kapacit a zavírání některých chemických provozů.

V kontextu dekarbonizace a uhlíkové neutrality je nutné si uvědomit, že převážná část chemického odvětví je založena na výrobě z uhlíku, který se dnes získává převážně z ropy a zemního plynu. Ani budoucí chemický průmysl po roce 2050 si tak bez ropy a zemního plynu v tuto chvíli neumíme představit. Na obrázku 4 je znázorněn nezbytný pokles využití fosilních surovin (ropy a ropných derivátů) se současným nárůstem obnovitelných surovin (zejména biomasy a recyklatů, které tvoří v roce 2050 cca 40 % celkových vstupů).

Aby byl chemický průmysl skutečně konkurenceschopný a rozvíjel se, je nezbytné naplnění některých zásadních podmínek:

a) Dostatečně dlouhý horizont platnosti legislativního rámce, který je nezbytný pro plánování a podnikání s předvídatelností

Raw materials by type of feedstock

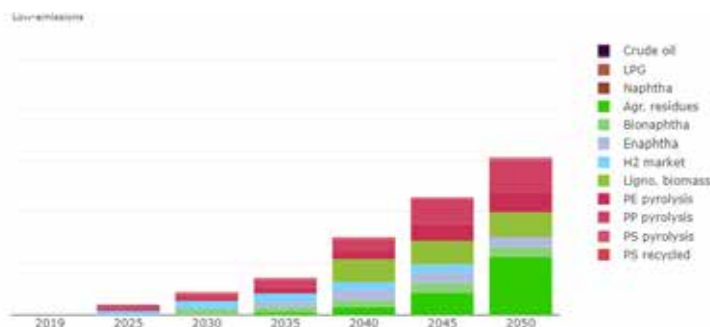
Obr. 4

udržitelosti a bezpečnosti investic. Předpokládané zaměření podpory v rámci Clean Industrial Dealu pouze na:

- URYCHLENÍ ZAVÁDĚNÍ VÝROBY ENERGIE Z OBNOVITELNÝCH ZDROJŮ
- REALIZACI PRŮMYSLOVÉ DEKARBONIZACE
- ZAJIŠTĚNÍ DOSTATEČNÉ VÝROBNÍ KAPACITY V OBLASTI ČISTÝCH TECHNOLOGIÍ

bude omezující!

- b) Dostupnost (fyzická, kvalitativní a cenová) elektrické energie: dosažení uhlíkové neutrality podmiňuje uplatnění výhradně obnovitelné/nízkoemisní elektřiny, která bude dodávána stabilně dle potřeb a za přijatelnou cenu (zatím je 2–3 dražší, než je tomu v konkurenčních regionech jako jsou USA, Blízký Východ, Čína: zrealnění cen energií není možné docílit bez korekce jak komoditní, tak regulované složky). Elektrifikace v kombinaci s dekarbonizací průmyslových tepelných zdrojů je klíčovým opatřením pro dosažení uhlíkové neutrality.
- c) Disponibilita ověřených a provozně efektivních technologií (vč. CCU= záchyt a využití CO₂). S realizací investic nelze spoléhat na investiční (ani dlouhodobě na provozní) podporu, je-li provoz zatím nerentabilní. Většina „zelených“ technologií zatím není konkurenceschopná současně známým a zavedeným technologiím (pakliže jejich provoz nezatížíme dodatečnými poplatky a výrobu nezdražíme), realizace „nedostatečně zelených“ technologií je již dnes riziková s ohledem na možné omezení uplatnitelnosti výrobků. Odvětví musí být rentabilní, aby se vytvářely zdroje pro „zelenou transformaci“.
- d) Přístup k podpoře pro inovativní technologie, které je nezbytné ověřovat/ zdokonalovat v reálném provozu, je v ČR obtížná. Je však i „opatrně“ využívaná potenciálními investory – viz bod ad c).
- e) Systém emisních povolenek není dostatečně motivační pro provozovatele s ohledem na dopad na jejich konkurenceschopnost (viz ad c). Změna systému obchodovatelnosti povolenek EU ETS (I) a odložení realizace EU ETS (II) společně s „rozumným“ zastropováním jejich ceny by umožnilo předvídatelnost a jasné vymezení efektivních řešení pro budoucí rozvoj. Možná alokace výnosů plátcům na realizaci dekarbonizačních opatření, a nikoliv jejich využívání k jiným účelům a jiným subjektům než těm, kteří povolenky musí nakupovat, by rovněž prospělo k ztransparentnění realizace kroků k uhlíkové neutralitě.
- f) Postupný přechod k „vodíkové ekonomice“ musí umožňovat i uplatnění „nízkoemisního vodíku“: vodíku vyráběného z odpadů, vodíku vyráběného jako vedlejší produkt a vodíku vyráběného se zachytem skleníkových plynů i z fosilních surovin. Zelený vodík vyráběný elektrolýzou vody nesmí omezovat dostupnost k obnovitelné/nízkoemisní (jaderné) elektrické energii pro osobní potřebu a průmyslové využití.
- g) Musí být rozvinuta efektivní infrastruktura pro přepravu „nových“ komodit, jako je vodík (vybudování vodíkové infrastruktury bez ohledu na původ vodíku je zásadní), CO₂, produkty chemické recyklace aj. Tato infrastruktura musí být podpořena dostatečnou úložnou kapacitou CO₂ (CCS= záchyt a uložení CO₂).

Pro chemické odvětví bezhlavé uplatňování původní verze Green Dealu a jeho promítnutí do Clean Industrial Dealu může vyvolat další zhoršení konkurenceschopnosti evropského chemického průmyslu vyúsťující do dalšího snížení exportního potenciálu a dramatického nárůstu dovozů ze zemí, kde jsou energie levnější a produkty dosahují srovnatelné kvality s tradiční evropskou produkcí.

Ing. Ivan Souček, Ph.D.

ředitel

Svaz chemického průmyslu ČR

inzerce

Bezpečnostní situace na Mostecku v roce 2024

Opět se sešel rok s rokem a podobně jako ve většině organizací i u policie bilancujeme, jak se nám v uplynulém roce dařilo pozitivně ovlivňovat bezpečnostní situaci na svěřeném teritoriu a vypořádat se s novými hrozbami a výzvami.

Z hlediska standardní celkové kriminality lze konstatovat, že tato v průběhu roku 2024 víceméně stagnovala. Zatímco v republikovém měřítku celková kriminalita klesla o 4,5 %, v Mostě jsme zaznamenali roční nárůst 2 828 trestných činů, což je o cca 4 % více než v roce 2023. Tento statisticky nepříliš významný nárůst má ovšem co do struktury své zvláštnosti.

Pokud se jedná o nejčetnější majetkovou trestnou činnost, tato zaznamenala drobný pokles o 29 skutků (-1,9 %) a to zejména u případů vloupání do obchodů, restaurací a motorových vozidel. Majetková kriminalita generovala v roce 2024 škodu v celkové výši 78 398 000 Kč (meziročně +9 407 000 Kč), což představuje nárůst o cca 13,7 %. Na 1 případ krádeže tak připadla průměrná škoda odcizením ve výši cca 23 000 Kč. K významnému nárůstu nápadu došlo v případě násilné trestné činnosti. Zde jsme zaznamenali 321 případů, což je o 80 (+33 %) více než v roce 2023. K nejvyšším nárůstům došlo v případech trestných činů loupeže: 69 případů (+30), vydírání: 41 případů (+19), úmyslného ublížení na zdraví: 71 případů (+9) a nebezpečného vyhrožování: 56 případů (+14). V souvislosti s domácím násilím policisté Územního odboru Most uplatnili v roce 2024 institut vykázní osoby ze společného obydlí ve 24 případech.

Zajímavým fenoménem poslední doby se stal nárůst případů vyhrožování sebevražedným jednáním, ať už oznámené samotným aktérem nebo někým z jeho okolí. Zaevidováno bylo 122 případů, z nichž 17 bylo bohužel dokonáno. Ve většině případů se jednalo o neadekvátní reakci na nehody v rodině, zdravotní problémy, nebo jiný vnější podnět.

K více než 30% meziročnímu nárůstu došlo i v případě mravnostní kriminality, která představuje nepočtenou specifickou skupinu trestných činů a svým podílem 4,1 % na celkové kriminalitě se poněkud ztrácí. Jedná se však často o velmi závažnou trestnou činnost s dalekosáhlými následky, zejména jsou-li oběťmi děti. Celkem bylo v roce 2024 registrováno 115 případů. Meziroční nárůst tak činí 27 skutků. Další nárůst lze očekávat v souvislosti s novelou trestního zákoníku v případě trestných činů proti lidské důstojnosti v sexuální oblasti, účinné od 1. 1. 2025.

Obdobné zastoupení na celkové kriminalitě (4,3 %) měla v roce 2024 kriminalita hospodářská s počtem 123 registrovaných skutků. Nejčastějšími skutky byly úvěrové podvody a podvody na sociálním a zdravotním pojištění. Stejně jako v letech minulých byla nemalá část podvodů spáchána za využití IT prostředků. Navíc bylo v roce 2024 evidováno dalších 147 přestupkových jednání naplňujících způsobem spáchání znaky IT kriminality. Celková

výše škody způsobená hospodářskou kriminalitou u případů vyšetřovaných v rámci našeho územního odboru činila 60 798 000 Kč. Nutno doplnit, že odhalováním a vyšetřováním závažnější hospodářské trestné činnosti se na našem území zabývají i policejní orgány na krajské a republikové úrovni.

V případě ostatních druhů trestné činnosti nedošlo meziročně k významnějším výkyvům. Za zmínku stojí ještě kriminalita drogová, kde se loni podařilo odhalit 62 případů toho nejzávažnějšího typu – výroby a distribuce omamných a psychotropních látek. V lokalitách, kde nejčastěji dochází k narušování veřejného pořádku, jsme ve spolupráci s Městskou policií Most, orgánem OSPOD, ČOI a Celní správou realizovali intenzivní bezpečnostní opatření „STOVKY“ s cílem posílení výkonu služby, prevenci a pátrání po osobách ve vyloučené lokalitě Most – okolí bloku 100. Toto opatření jsme postupně rozšířili i na další vyloučené lokality v Mostě. Během roku proběhlo celkem 23 akcí, do kterých bylo nasazeno celkem 202 policistů ÚO Most, kontrolováno bylo 2 975 osob a 356 vozidel. Vypátráno bylo 29 hledaných osob, zjištěny 2 trestné činy a 113 přestupků.

Pokud se jedná o vývoj personálního stavu mostecké policie, již několik let nám schází kolem 50 policistů, což je něco přes 12 % plánovaného tabulkového stavu. To znamená, že nábořem průběžně získáváme obdobný počet nových policistů, jako těch zkušených ze služebního poměru odchází. Tento podstav se snažíme neustále korigovat tak, abychom všechny naše organizační součásti udrželi plně akceschopné, navíc s ohledem na významné rozdíly v jejich zatíženosti nápadem kriminality. Nutno dodat, že mostecká policie patří v rámci našeho kraje ještě k těm lépe personálně zajištěným okresům. K posílení náboru k Policii ČR vyvíjíme množství vlastních aktivit zejména na středních školách, jejichž absolventi jsou pro nás nejvýznamnějším zdrojem nových policistů. Kromě standardní údržby našich objektů pokračujeme v práci na projektech celkové rekonstrukce budovy Územního odboru Most v ul. V. Řezáče a rekonstrukci objektu v ul. Pionýrů, kam máme záměr přestěhovat Obvodní oddělení Most-Zahradní ze současných již nevyhovujících prostor v ul. Růžová.

V průběhu roku 2024 také došlo k obměně služebních vozidel, zejména v podobě 3 ks vozidel Škoda Kodiaq RS v barvách Policie ČR, jednoho vozidla s radarovou technikou pro dopravní policii a jednoho terénního vozidla Toyota Land Cruiser pro naši horskou část teritoria. Současně jsou služební vozidla vybavována novou záznamovou technikou a tzv. zařízením LZ22 (lokalizační a záznamové zařízení 2. generace). Kontinuálně jsou obměňovány i další prostředky IT infrastruktury, osobní kamery

plk. Mgr. Jiří Volprecht

uniformovaných policistů, kamerové systémy na našich objektech atd. Novinkou v naší výbavě je dron typu DJI AIR 3 Fly More Combo, k jehož ovládání byli odborně vyškoleni naši pracovníci z oddělení kriminalistické techniky.

V rámci plnění svých úkolů standardně spolupracujeme s partnery, kteří se ať už přímo či nepřímo podílejí na zajišťování ochrany klidu a veřejného pořádku, prevenci kriminality či jiných, z policejního hlediska významných činnostech.

Zcela zásadním partnerem jsou pro nás místní samosprávy. Jde zejména o spolupráci se starosty, přestupkovými komisemi a orgány sociálně právní ochrany dětí. Územní odbor Most má uzavřeny koordinační dohody se všemi obcemi na území okresu, zvláštní důraz je přitom kladen na dohody s obcemi, které mají zřízenou městskou, resp. obecní policii. Spolupráci s městskými policiemi měst Mostu a Litvínova a s Obecní policií Bečov si dlouhodobě vysoce ceníme. Tyto složky působí nejen ve svých mateřských teritoriích, ale na základě uzavřených smluv realizují činnost i na katastrálním území řady dalších obcí. Významným přínosem pro odhalování a objasňování protiprávních jednání jsou kamerové dohledové systémy spravované městskými policiemi. Městská policie Most pak navíc zajišťuje pro potřeby Policie ČR nezbytný servis na úseku úschovy zajištěných motorových vozidel a v omezené míře také realizaci jejich odtahů.

Organizační články Územního odboru Most spolupracují také se školskými zařízeními na svém teritoriu, zejména při vzájemném předávání informací o rizikových jevech a problémech, o kterých se při své činnosti obě strany dozvěděly. V průběhu roku také probíhala edukace pedagogických pracovníků se zaměřením na režimová

a technická opatření k předcházení a eliminaci rizik v rámci problematiky tzv. Aktivního střelce neboli AMOK. V této souvislosti jsou významným přínosem – nejen pro policisty, ale i pro studenty a pedagogy – pravidelná cvičení k řešení těchto situací organizovaná přímo v prostorách škol. V roce 2024 takové cvičení proběhlo na Střední škole diplomacie a veřejné správy s. r. o. v Mostě. I v loňském roce jsme pokračovali v plnohodnotném výkonu služby formou společných hlídek s policisty Spolkové republiky Německo. Tradiční je zejména spolupráce Obvodního oddělení Litvínov-Hamr a Policejní stanice Nová Ves v Horách s policisty Policejního revíru Marienberg a Freiberg, kdy bylo v roce 2024 realizováno celkem 21 společných hlídek na území SRN a 24 na území ČR, dále pak společné dopravní hlídky Dopravního inspektorátu Most s dopravní policií Chemnitz – 4x v SRN a 5x v ČR. Vyzdvihnout lze i zapojení německých kolegů do zajištění bezpečnosti a plynulosti silničního provozu a klidu a veřejného pořádku při větších akcích konaných na mosteckém autodromu. Mimo dohledu nad veřejným pořádkem a BESIP se všechny společné hlídky také zaměřovaly na problematiku potírání nelegální migrace do SRN tranzitem přes ČR. V prosinci 2024 pak proběhla společná kontrola trhovců v příhraničních oblastech za účelem potírání prodeje nelegální pyrotechniky. Byly také uskutečнены 2 součinnostní porady vedoucích pracovníků za účelem výměny informací v rámci mezinárodní spolupráce, vyhodnocení a koordinaci výkonu společných hlídek a projednání bezpečnostní situace v příhraničí. Závěrem lze konstatovat, že i v roce 2024 se mostecké policii dařilo vypořádat se nejen s běžným

Škoda Kodiaq

nápadem kriminality a standardními úkoly na poli vnitřní bezpečnosti a veřejného pořádku, ale také pružně reagovat na mimořádné události. Jak ukázaly zkušenosti z několika posledních let, musíme být připraveni i na zvládání stále nových výzev, jaké s sebou přinesla např. pandemie, válečný konflikt na Ukrajině a související migrační vlna, konflikt na Blízkém východě, střelba na Filosofické fakultě Univerzity Karlovy v Praze a s tím spojené množství legislativních a preventivních opatření, nebo problematika zajištění ochrany tzv. měkkých cílů v souvislosti s konáním rozsáhlých kulturních, společenských a sportovních akcí. Po několika z hlediska bezpečnosti relativně klidných desetiletích prožíváme poněkud turbulentní období, a to jak na domácí, tak na mezinárodní scéně. Stále

zřetelněji se potvrzuje, že vnitřní a vnější bezpečnost státu jsou úzce provázané. Základním předpokladem zvládnutí náročných úkolů na poli vnitřní bezpečnosti je dobrá personální kondice policie. Proto i zde využijí příležitosti k výzvě směrem k maturantům (a jejich rodičům), aby zvážili, zda by pro ně práce u Policie České republiky nebyla zajímavou kariérou. Veškeré dotazy na toto téma budou zodpovězeny na tel. č. 974 438 401, lucie.cmerdova@pcr.cz.

plk. Mgr. Jiří Volprecht
ředitel
Policie České republiky – KŘP Ústeckého kraje
Územní odbor Most

Pohled na hrad Hněvín v Mostě.

„...vytvořit z periferního postavení příhraniční oblasti společné hospodářské a kulturní centrum se zapojením do celé Evropy“.

To je preambule stanov většiny euroregionů, ve kterých vyzdvihují, že společně se z dosud opomíjených a vzdálených periferních pohraničních oblastí mohou stát pomocí přeshraniční spolupráce hospodářská, kulturní i společenská centra. Stýkají se zde odlišné kultury, hospodářské zájmy a navzájem se tyto příhraniční regiony ovlivňují a doplňují. Na jejich sblížení prosadily euroregiony programy na podporu přeshraniční spolupráce, která započala celou dlouhou řadou kulturních akcí, ale později vzniklo mnoho společných podniků, společných aktivit v oblasti životního prostředí, ochrany přírody, dopravě, vzdělávání, v současné době se vytváří např. perspektivní společná vodíková infrastruktura s navazujícím profesním vzděláváním.

Peníze na podporu přeshraniční spolupráce se projevují i na vzhledu obcí a měst v pohraničí, vzniklo mnoho zajímavých a prospěšných turistických objektů, ale pořád je patrný rozdíl na obou stranách hranice. V náš neprospěch. Zdá se, že zaostáváme. Svého času v počátcích euroregionu zorganizoval Ing. Jochman exkurzi na saské straně Euroregionu Krušnohoří pro české starosty. Navštívili řadu podniků i turistických objektů, postavených z prostředků určených na podporu přeshraniční spolupráce a seznámili se s problematikou jejich získávání.

Žentour

Bylo výhodou Saska, že mělo víc zkušeností, protože do EU vstoupilo dříve. Přestože se podmínky již srovnaly a v programu Interreg Česko-Sasko 2021–2027 Evropská unie na tento účel poskytla 152 364 968 €, zdá se, že hlavně v oblasti cestovního ruchu máme pořád co dohánět. Z iniciativy OHK Most vzniklo sdružení SPO-NA, které každoročně vyhlašuje soutěž o nejlepší aktuální turistické atrakce s názvem Krušnohorská NEJ a propaguje je. Mezi návrhy ze saské strany je mnoho realizovaných projektů v oblasti cestovního ruchu, financovaných z prostředků EU. Byly prezentovány na české i saské straně v regionálním tisku a v časopise OHK Most TEMA.

Když jsem byl při odchodu do penze dotázán saskými novináři, které velké projekty na saské straně považují za nejvíce přínosné, měl jsem co dělat, abych si na všechny vzpomněl. Tedy

Mgr. František Bína

Okénko do Saska

osobně na mě asi nejvíc zapůsobila třeba Manufaktura snů v Annabergu, jedinečná sbírka krušnohorského lidového umění. Úžasný je Bergmagazin v Marienbergu, přestavěný jako česko-saské kulturní centrum se stálou expozicí česko-německých vztahů a putovními výstavami. Replika koňského žentouru v tomto městě přitahuje ročně tisíce návštěvníků. Nedaleko Saydy se nachází areál Blockhausen, ve kterém se každoročně koná mezinárodní soutěž v řezbářství motorovými pilami, zvaná Huskycup, Galerie Die Hütte v Pobershau obsahuje religiozní řezbářské umění a je jedním z prvních projektů. Historka o Jantarové komnatě, uloupené v Leningradu během války, ukrývající se údajně ve štole v Deutschkatarinabergu, byla možná podnětem k vybudování turistického a společenského zařízení se vstupem do této šachty, známé jako projekt Fortuna. Stala se místem společných česko – saských akcí euroregionu i místem jednání jeho komisí a je spojeno s exkurzí v šachtě. Nikdy jsme tam ale jantarovou komnatu nespátřili. Ostatně hornické památky, nyní zahrnuté do realizovaného úspěšného česko-saského projektu Montanregion, významně podpořily v Sasku rozvoj cestovního ruchu. Neměl bych ale zapomenout na skvělou síť turistických stezek a cyklotras. Taková cyklotrasa Blockline, vybavená uměleckými řezbářskými výrobky z Blockhausenu, stojí za projížďku. Mně se ale víc líbila projížďka úzkokolejkou Presnitzalbahn. Její obnova po záplavách byla také úspěšným projektem. Ale snad ve všech obcích na saské straně najdeme výborné příklady využití cestovního ruchu pro jejich rozvoj.

Ve své někdejší funkci jednatele Euroregionu Krušnohoří jsem občas, hlavně v počátcích, doprovázel skupiny přátel přeshraniční spolupráce do i z Německa přes Krušné hory. Téměř pokaždé jsem zaznamenal jejich překvapení, jak málo jsou atraktivní místa na české straně turisticky využívána. A jsem rád, že se tehdejší situace mění k lepšímu. Vznikla nová Destinační agentura, která obsáhne celou oblast Krušnohoří a z iniciativy Okresní hospodářské komory Most dochází k propojení partnerů v oblasti cestovního ruchu. Svou roli sehrává i přeshraniční soutěž o neatraktivnější turistické aktivity, které jsou prezentovány na obou stranách. Z různých programů se již realizovala celá řada velkých i malých projektů, určených pro rozvoj cestovního ruchu a další se připravují. Cestovní ruch se tak stává i na české straně Krušnohoří významným hospodářským odvětvím, které navíc svým potenciálem jistě změní vzhled i turistické nabídky našich příhraničních obcí.

Mgr. František Bína
poradce představenstva OHK Most

Blockhausen

IHK Halle-Dessau zpracovala návrhy pro konkurenceschopnost Německa

Kompletní zprávu naleznete zde:
www.ohk-most.cz/spolkove-politicke-pozice-ihk-halle-dessau

Stanovte priority investic - posilte konkurenceschopnost!

Spolkové politické pozice IHK Halle-Dessau 2025

Politika umístění

Německá ekonomika stagnuje kvůli vysokým nákladům, nízké investiční aktivitě a nedostatku kvalifikované pracovní síly, což ohrožuje její konkurenceschopnost. Východní Německo má lokalizační výhody, jako je dostupné bydlení a obnovitelné zdroje energie, ale je nutné vytvořit stabilní hospodářské podmínky pro přilákání podniků. Kritizována je nadměrná regulace a přerozdělování, které brzdí tržní hospodářství a podnikání, přičemž je zdůrazněna potřeba méně byrokracie a více trhu. Politická opatření by měla být předvídatelná a podporovat decentralizaci, aby umožnila inovace a lokální ekonomický rozvoj. Po volbách v únoru 2025 je nutné rychle zavést prorůstová opatření bez obvyklé „odkladné lhůty“ nové vlády, protože konkurenceschopnost Německa je v ohrožení.

Naše mudrosloví po ročních obdobích

OPĚT S VÁCLAVEM VĚTVIČKOU

Jaro | Úsloví, přísloví, pranostiky a prognózy – zkušenosti našich předků

Václav Větvíčka

Vlivem periodika TEMA, jehož jsem se v minulosti stal jeho naplaveným údem, a zejména vlivem předchozího 2024. roku jsem se stal i příznivcem návratu k antickému Novému roku a Březnovým Idám. Cestovali jsme časem ruku v ruce se Zvířetníkem, a začínali dokonce ne 1. března, ale jarní rovnodenností. Já letos, vzhledem k termínům redakce periodika TEMA, zkusím porušit všechna pravidla a pro 1. číslo ročníku 2025 zvolím jako výchozí celý březen, duben a květen. Prostě jarní měsíce. Tak trochu v podvědomí mám slova Mirka Horníčka, Mistra Miroslava Horníčka, stran letopočtů a jejich zapamatování. Měl jsem tu čest čas od času zavítat do jeho domácnosti, a tak se mám za pomazaného. Pan Horníček na tom byl, co do historie a letopočtů podobně se mnou. Říkával, že si žádný letopočet a datum nepamatuje, jedinou výjimkou je datum 14. března 1631. Na doplňující otázku, cože se tehdy událo a přihodilo, měl okamžitou odpověď: „Jo, to už si nepamatuju.“ Podobně byl mistrem v rozmanitých bonmotech a úslovích. Vzpomínám si na jeho odpověď na záladnou otázku: „Kotí se mi kočka. Mám obavy, aby se mi nepřekotila.“ Mistr H. velmi krásně odpověděl: „O překocení kočky nemůže být ani řeči. Dbejte jen, aby se nekotila překotně.“

To všechno se mi honilo hlavou nad volbou tématu pro letošní TEMA. Volba nakonec padla na rozmanitá úsloví a přísloví, spjatá s životem našich předků z časů, kdy svět byl ještě v pořádku a pohromadě, a jedinými, třebaže periodickými událostmi, které do jejich života zasahovaly byly ty, které ovlivňovaly jejich, převážně zemědělský život. Impulsem k tomu mi byly zápisky mého stejnojmenného dědečka Václava Větvíčky, které si dělal v Pojizeří v letech 1888 až 1914 a pak skvělá sbírka klimatologa Dr. Jana Munzara „Medardova kápě“.

Už březen je dočista úrodný na rozmanitá úsloví, jako třeba svatotomášské sedmé: *O svatém Tomáši sníh bředne na kaši* (7. 3. – *Kde by se ale v roce 2025 vzal sníh? To jsem uvažoval ještě v prvních lednových dnech*). Naprosto dominantním v průběhu celého března je to řehořovské, dvanácté. Však ho jistě znáte všichni: *Na svatého Řehoře led pluje do moře, žába hubu otevře, čáp letí přes moře a šelma sedlák, který neoře*. Sedlák nemusí být jen šelma, někdy byl také líný, a Řehoř sám se leckdy zjevoval jako Záhoř. Kupodivu v plném znění je citované úsloví uvedeno až v roce 1852 v díle F. L. Čelakovského. Předtím podobné pranostiky a průpovídky byly krajově roztráštěné a spíše jednotlivé: Tu zmiňovaly žabu, ondy zase čápa, ale líného sedláka skoro všude. Odvíjelo se to od staré zkušenosti se začátkem jarních polních prací.

V roce 1890 si dědeček zapsal k 12. březnu: „Zamračeno. Tajе. Po škole jsem byl na poli. Cesta špatná, pole zelené, ale močál hotový. Ve čtvrtek 12. 3. **1891:** Chladno, silnice bílá, místy kousky ledu a špinavého sněhu. **1892:** sobota a vánice. To v neděli 12. 3. **1893** bylo krásně (a dál pokračoval záznam ze školní schůze – dědeček učil na venkovské škole v Paceřicích u Turnova). **1894:** v noci přšelo, teplo, zataženo. **1895:** jasno, vítr, nemrzne a taje prudčeji. Čtvrtek **1896:** bílo, drobně chumelí, sedláci vozí na pole močůvku. **1897:** Slunce zápasí se sněhem. Zvítězilo. Pěkný den, všude slyšet zpěv pěnkav, špačků a skřivanů. Stromy mají pupeny, Sobota, 12. 3. **1898:** letošní zima byla mírná, sněhu málo, mlhy, foukalo. Utekla ta zima, je možné, že již přijde jaro, dnes velmi pěkně, včely se vyprášily. **1899:** velmi krásně, byl jsem u včel, medu hojně. **1900:** chladno

a nevlídno. Prořezávám slívy. **1901:** metelice, návěje. **1903:** unyle. **1904:** zamračeno. **1905:** pěkně, včely se práší. **1906:** blátivo. **1907:** – 6° Raumura. Sanice. **1908:** špaček hnízdí na lípě, bledule. **1909:** taje, zamračeno, přší. Slyšel jsem poprvé špačka. **1910:** pěkně, jasno, krmím včely. **1911:** slunečno. **1912:** chladno, jasno.“

Všimněte si: Za 12 let ani slůvka o čápech a líných sedlácích...

Další významné březnové datum je to svatojosefské, 19. března. I tady se zobrazuje počasí: *Nenajde-li led Matějova pila* (24. 2.), *najde ho Josefova širočina*, protože svatý Josef přichází s pantokem. **Na svatého Jáchyma, skončila se již zima** (20. 3.) a nakonec: *Panny Marie zvěstování sice ještě zimu nevyhání* (25. 3.), ale dále je „prognosa optimistická“: *Svítlí-li Slunce na den Zvěstování, bude úrodný rok a Padá-li na Zvěstování déšť, urodí se rež* (žito).

Před námi je aprílový měsíc. **Duben** po našem, jako je po našem i březen – měsíce svým názvem „dendrologické“, věnované stromům. Ale tak jako je duben dubový, je také aprílový v přeneseném slova smyslu. Aprílem se nevyvádíme jen my, ale i on nás vyvádí. Navíc je jeho jméno (aprilis) jakousi číslovkou: *Aprilis z aporos* = druhý, další (po prvním březnu) a jako substantivum, podstatné jméno mužského rodu, je **aprilis** právě označením dubna i v latině nejen!

To by bylo, aby tak škádlivý měsíc nepřinášel mnoho rozmanitých úsloví, pranostik a div ne prognostik. Nad jiné, mně osobně nad ostatními vyčnívají datum tzv. svatojiřské (24. dubna) a dva vágní, k jednomu dni nevázané pranostiky: Ta o dubnovém sněhu a hnoji, a ona o fialkách po bouřce. Nejvýraznější je asi to Jiříkovské datum. *Na svatého Jiří vylézají hadi a štíři*, následované konstatováním, že *na svatého Jiří rodí se jaro*. Vycházejí (obě úsloví) z nástupu teplého období, teplých časů, za kterých „ožívají“ i studenokrevní živočichové. Jako profesí částečný zahradník vím, jak je důležitá vláha, zejména ta, co se pomalu rozpouští, pomalu taje. Potvrzuje to úsloví: *Sníh dubnový jako mrva pohnojí*. Ve svých různých zahradních profesích jsem v takové dny vycházel s uhlířskou lopatou, a házel sníh na záhony, aby tam pomalu tál.

Nikoliv se sněhem, ale s jarními bouřkami souvisí i tvrzení: *Jak prvně zahřmí, fialka už nevoní*. Nezávisle na Janu Munzarovi, který se k vysvětlení

vztahu bouřek a fialek také vyjádřil, jsem nabyl přesvědčení, že jde o záležitost ryze botanickou. Záhy zjara rozkvétají (a do daleka voní) violky vonné, *Viola odorata*. Zkrátka fialky an siich. Jejich čas ubíhá den za dnem a dozajista se tu sem, tu tam objeví bouřka a hrom. Jenže koncem dubna už violy vonné pomalu dokvétají a nastává čas violek lesních (*Viola reichenbachiana*), resp. violek Rivinových (*V. riviniana*). Ani jedna z nich nijak výrazně nevoní, voní-li vůbec. A jsou, co zbarvení květů světlejší. S tmavě fialovou barvou vonných fialek se nedají ani srovnat.

A vůbec: Proměnlivé dubnové počasí, pravé aprílové, je patrně příčinou toho, že k jednotlivým dnům je málo rčení. Konečně dubnové aprílové počasí potvrzují i dědečkovy zápisky, kdy třeba v roce 1890 na sv. Jiřím (24. 4.) sázeli brambory (vysadili 5 pytlů) a v roce 1892 byla taková zima a lilo, že v kostele byl na mši sám. 1895 bylo krásně teplo, angrešty a třešně měly na květ a poprvé po zimě dědeček ráno ve škole nezatoopil. Dva roky na to hustě chumelilo a lidé se pro metelici vraceli z polí. Na sv. Jiří 1898 rozkvétaly třešně, v r. 1899 byl mráz.

Třetím v tomto podivném jarním kvartále, ale nikoliv vzadu byl a je **květen**, máj. Začíná „agrotechnickou“ lhůtou, vyháněním koz. Po březnu, kdy jsme lezli za kamna a dubnu (ještě tam byli) přišel čas na poslední práce a první pastvu koz (v háji). Kdyby přece jen ještě zasněžilo, znamenalo by to *hodně trávy* a byl-li by máj studený, v stodole bylo lze očekávat ráj. *Studený máj, v stodole ráj a májová vlažička zaručí, že travička poroste.* Ostatně *V máji nemá ani pastýřova hůl oschnout a májová kapka platí nad dukát.* Fenomémem v květnových pranostikách jsou Zmrzlíci. Ledoví muži, Pankrác, Servác a Bonifác. A ruku v ruce s nimi i „počuraná“ Žofka, 15. května. Shrnuto to bylo do pořekadla *Pan Serboni, páli stromy.* Jakkoliv zní pranostiky spojené s ledovými muži starodávně, objevují se v češtině až v 19. století. Zahradníci na ně ale věří a nedají dopustit. V Botanické zahradě UK jsme nikdy nestěhovali subtropické rostliny ze skleníků dřív, než po 15. květnu. Na příčinách pravidelného příchodu ledových mužů se zamýšlelo (a přelo) mnoho meteorologů a klimatologů. Teorie o rozpouštění arktického ledu je už patrně opuštěná. Existuje řada jiných vysvětlení až po cirkulační proudění a statistické rozborů, kdy k podobným jevům dochází. Zmrzlíci s přesností nad 50 % přicházeli, ale jen zhruba do roku 1840, od té doby pravděpodobnost poklesla pod 40 %. Žofčin svátek (15. 5.) už spíše než před chladem varuje před deštěm, který sice *pole zalije*, ale také *švestky ubije*.

Co na závěr?

Dalších květnových pranostik není mnoho, jsou spíše vázány k svatodušním svátkům. Ty jsou, jak známo, pohyblivé (jako ty velikonoční) a vázat k nim jakoukoliv pranostiku je nejisté. Pomeňme jen, že svatý Urban (25. května) je studený pán,

Viola vonná, autor: Petr Filippov, wikipedia.

ale vážou se k němu vinařské prognosy: **Urban krásný, vyjasněný hojným vínem nás odmění.**

Jenomže! Slyšeli jste někdy něco o malých ledových mužích? Věže, že připadávali na svátky Filipa a Bedy, 26. a 27. května, a zatímco Filip zůstal zachován (26. 5.), Beda, Bedřich se urychlil na začátek března (1. 3.). Jan Munzar k tomu poznamenal: I koncem května se po jasném dnu mohou dostavit chladné, ba mrazivé noci, nejčastěji kolem 26. a 27. května – a na ty připadají „malí, ledoví“. Potvrzují to i Slováci: „Dokial Urban z pece nesleze, nebude tepla!“ a teprve „Po svatém Urbanu mráz neuškodí džbánů.“

Věřím, že to platí i pro mostecké vinice, na jejichž produkty jsem v čase svého působení v pražském Podskalí rád do vinotěky v Podskalské ulici, kousek od Botanické zahrady UK, často zavítal. Když jsem tento text připravoval, neměl jsem ani tušení, jak dopadne konec tohoto „kvartálu“ provázený pranostikou „Studený máj, v stodole ráj“ a jen jsem se obával, aby ten chlad nepřetekl do června. To víte: „Červen studený, sedlák krčí rameny.“ Tak příště!

Leden 2025

Váš Václav Větvíčka
s mým oblíbeným – „žijte a nechte žít“

Špaček obecný, autor: Daniel Plazanet, wikipedia.

První téma „TEMA“ mimo hlavní téma „Mařiče“ energie, ale i klimatu

doc. RNDr. Jan Pokorný, CSc.

Úvodem trochu (politicky nežádoucí) teorie a prostých počtů

Slunce ohřívá Zemi o cca 290 °C. Bez sluneční energie by byla atmosféra tuhá, „okolo ve Vesmíru“ je teplota několik stupňů nad absolutní nulou (- 273,15 °C). Voda pohlcuje 90 % sluneční energie, má nízký odraz (albedo). Rostoucí vegetace obsahuje hodně vody a také odráží málo sluneční záření. Voda a vegetace pohlcují sluneční energii a využívají ji na životní procesy, proto je rostoucí vegetace chladná. Fotosyntézou se váže necelé 1 % sluneční energie do rostlinné biomasy, do růstu. Desítky procent sluneční energie (stovky wattů na metr čtverečný) se spotřebují na výpar vody. Nutno připomenout, že z 1 litru vody kapalné vznikne na 1 200 litrů vodní páry. Při srážení (kondenzaci) vodní páry zpět na vodu kapalnou se tedy uvolňuje skupenské teplo a klesá tlak vzduchu.

IPCC (Mezivládní panel pro klimatickou změnu) vysvětluje extrémní klimatu a globální oteplování zvýšenou koncentrací oxidu uhličitého (CO₂), jehož koncentrace stoupla od konce 18. století z 0,027 % na současných 0,041 %. Podle IPCC tento nárůst koncentrace CO₂ způsobil zvýšení teploty atmosféry a následně i zvýšení výparu vody a proto vysycháme. Cestou ke zmírnění (mitigace) klimatické změny je podle IPCC snižování emisí CO₂, a proto EU nastoupila cestu dekarbonizace k vytyčenému cíli „klimatické neutrality“. Efekt zvýšené koncentrace CO₂ na teplotu atmosféry nebyl měřením prokázán, je to hypotéza opakovaně vyvrácená. Zprávy IPCC nebyly vědecky oponovány a jejich kritika není respektována.

Abychom „zachránili svět od katastrofálního přehřátí Země“, snižujeme emise CO₂ a náš nejlevnější a spolehlivý zdroj energie uhlí pokutujeme emisními povolenkami. Z uhlí se díky emisním povolenkám stal drahý zdroj energie. Z emisních povolenek potom platíme instalace fotovoltaických elektráren a větrníků.

Posudme na jednom konkrétním příkladu vliv fotovoltaické elektrárny a mařiče na životní prostředí s důrazem na změny radiční bilance a oběh vody

Na 45 ha zemědělské půdy má být instalována fotovoltaická elektrárna o špičkovém výkonu 45 MWp, sestávající z 100 000 ks panelů. Výkon 1 panelu 450 Wp, plocha jednoho panelu 1,99 m²; celková plocha panelů 199 000 m² = cca 20 ha. Pokud sluneční energie dopadá na vegetaci zásobenou vodou, potom se velká část sluneční energie váže do vodní páry. Skupenské (latentní) teplo výparu vody je 2,4 MJ/kg, tedy 0,68 kWh na litr vody. Střední hodnota rychlosti výparu je 100 mg.m⁻².s⁻¹, což je 240 W. Zastíněním 1 m² vegetace (rostoucí plodiny) fotovoltaickým panelem se tedy přemění v teplo 240 W sluneční energie, která by se vázala do vodní páry. Zastínění 1 ha plochy vede k poklesu výparu a uvolnění 2 400 kW tepla a zastínění 20 ha k uvolnění tepla 48 000 kW (48 MW). Sluneční energie se tedy neváže do vodní páry, ale mění se v zjevné teplo. Vzduch o teplotě 40 °C a vyšší „rozpuští mraky“. Naopak vodní pára produkovaná rostoucí plodinou stoupá zvolna vzhůru, ochlazuje se, sráží se, vytváří oblaka, voda se vrací ve formě deště, klesne tlak vzduchu a uvolňuje se prostor pro přísun vzduchu z okolí až od moří. Fotovoltaické panely přeměňují až 20 % přicházející sluneční energie na elektrickou energii, která se neprojeví jako teplo. Jenže FV panel má velmi nízký odraz, absorbuje více než 90 % dopadající sluneční energie, a hlavně neodpařuje vodu, narušuje tak malý oběh vody v krajině.

Je postaveno příliš mnoho fotovoltaických elektráren a při slunném počasí má jimi produkovaná elektrická energie zápornou cenu. Je potřeba se jí zbavit, zmařit jí. Majitelům FV elektráren se za produkci této elektřiny platí, neboť je to ve smlouvě. Mařič převeď elektrickou energii v teplo, na jednom místě. „Naše FV elektrárna“ je na ploše 45 ha, panely mají plochu 20 ha a špičkový výkon 45 MW. Mařiče mají mít výkon kolem 100 MW. Představme si zapnutých 60 000 fénů na vlasy (každý 1,6 kW) za slunného letního dne v jednom místě! Ohřátý vzduch nasává vlhkost z okolí, stoupá rychle vzhůru, má nízkou relativní vlhkost a brání tvorbě mraků. Zvyšuje se příkon

sluneční energie, zabraňuje tvorbě noční a ranní mlhy.

Velkoplošné fotovoltaiky v krajině narušují krátký oběh vody a využití sluneční energie pro životní pochody. Elektřina vyrobená fotovoltaikou díky dotaci z emisních povolenek se má potom mařit vysoušením jiné oblasti. To vše z peněz za likvidaci spolehlivého vlastního zdroje – uhlí.

A závěrem?

IPCC vysvětluje globální změnu klimatu zvýšenou koncentrací skleníkových plynů, zvýšeným skleníkovým efektem a:

- Proč neuvádí IPCC ve svých zprávách změněné roční průměry příkonu sluneční energie a roční průměry toku tepla od povrchu země do atmosféry?
- Proč výzkumné ústavy a ČHMÚ neseznamují veřejnost a politiky se skutečností, že se zvyšuje jak příkon sluneční energie, tak tok tepla od země do atmosféry (klesá skleníkový efekt), protože je méně oblaků?

Nemůžeme nadále tolerovat sebezničující bلبosti. Ostatně nový prezident USA zpochybil „vedoucí úlohu CO₂“ v klimatu a Environmental Protection Agency (Ministerstvo životního prostředí USA) údajně odvolává, že CO₂ je škodlivý plyn. Ideologie katastrofálního globálního oteplení ztrácí podstatu. Děláme z krajiny step a poušť, krajina se tak chová, přestaňme to svádět na CO₂, a vraťme se ke slunci, vodě, rostlinám, lidské zkušenosti a kritickému rozumu.

doc. RNDr. Jan Pokorný, CSc.

Regionální veletrh pracovních příležitostí 2025

KDY?

22. 5. 2025

od 11:00 hod. do 16:00 hod.

KDE?

Salonky v hotelu Cascade
v Mostě (Radniční 3, Most)

Účast pro uchazeče
o zaměstnání je zdarma.
S sebou si přinesou
jen životopis v listinné podobě.

KONTAKT
PRO BLIŽŠÍ INFORMACE:

Telefon: 777 167 120

E-mail: urad@ohk-most.cz

Zaměstnavatelé

Hledáte
zaměstnance?

Nedaří se vám to?

Zájemci o zaměstnání

Hledáte práci
nebo ji chcete změnit?

Nedaří se vám to?

ZÚČASTNĚTE SE
9. ročníku
Regionálního veletrhu
pracovních příležitostí 2025!

Úřad práce ČR

www.ohk-most.cz

Okresní hospodářská komora Most a Úřad práce České republiky,
Krajská pobočka v Ústí nad Labem, Kontaktní pracoviště Most

Druhé téma „TEMA“ mimo hlavní téma

Cesta do pekel může vést i na lopatkách větrných elektráren

V Česku se chystáme pomoci tzv. akceleračních zón z pera ministra životního prostředí Petra Hladíka (KDU/ČSL) uspíšit výstavbu nových větrných elektráren. Místo dosavadního instalovaného výkonu 351 MW to má být dle Národního klimaticko-energetického plánu v roce 2030 až 1 500 MW. Jako obvykle přitom platí, že bychom se měli poučit a inspirovat u těch, kteří na tento údajný recept na zvýšení výroby z tzv. čisté energie vsadili už dávno. A to je sousední Německo, které má po celé zemi přes 30 tisíc obřích věží se současným jmenovitým výkonem 71,7 GW.

Milan Smutný

Nedávno se renomovaný švýcarský deník Neue Zürcher Zeitung (NZZ) zamyslel nad efektivitou právě větrných elektráren Německa. Redaktoři deníku v ojedinelém interaktivním projektu zpracovali a na svém webu prezentovali data z provozu z 18 000 obřích větrných elektráren (z celkového počtu přes 30 tisíc). Jak zjistili, většina německých větrníků je ztrátová a neživotaschopná bez trvalých dotací. 15 % výjimku tvoří větrníky u Severního moře a Baltského moře, a také v Severoněmecké nížině, kde účinnost větru je dostatečná.

Pod článkem „Větrná energie v Německu: velké sliby, malé zisky“ lze na uvedeném odkazu <https://www.nzz.ch/visuals/windkraft-in-deutschland-grosse-versprechen-kleine-ertraege-ld.1710681> najít mapu Německa s testovanými větrnými elektrárnami. Při rolování myši po mapě a při využití Google překladače i pro čtenáře neznalého němčiny je zobrazen doprovodný text a větrné turbíny. Je zde srovnáváno jejich využití, doba, kdy reálně dodávají energii do sítě a vydělávají. Zeleně zbarvené jsou ty vydělávající, zatímco červené jsou prodělečné a životaschopné jen s masivními dotacemi. Mapa bere v potaz pracovní úseky po jednotlivých hodinách za dobu deseti let.

NZZ jako příklad nerentabilního a ekonomicky nenávratného projektu s potřebou trvalých provozních dotací uvedl větrnou farmu „Severní Schwarzwald“. 10 větrných elektráren V90 a čtyři V80 od dánské společnosti Vestas se tam otáčejí v pohoří ve výšce téměř 900 metrů nad mořem. Vývojáři projektu tehdy slibovali průměrnou míru využití instalovaného výkonu kolem 30 %. Jaká je

skutečnost? V letech 2007 až 2010 byla využitelnost pouze 17 %. Podle výpočtu NZZ si V80 vede katastrofálně a v desetiletém průměru dosahuje jen 16% účinnosti, s technologií V90 pouze 21 %. Podle výroční zprávy provozovatel elektráren už roky dosahuje dvouciferných ztrát v milionech eur. Kromě toho výzkumníci prokázali výrazně vyšší míru fatálních střetů v případě zásadně zvětšených rotorů pro dravé ptáky (silně postižen např. luňák červený) a stěhovavé ptáky (jako čáp černý). Dopad na životní prostředí 300metrových obřích, jako jsou ti v Schipkau v Braniborsku, nebyl dosud prozkoumán. Jak informovala německá edice mezinárodního deníku Epoch Times, lékařka Dr. Ursula Bellutová-Staacková předložila další důkazy o tom, že infrazvuk z větrných turbín představuje zvláštní nebezpečí pro všechny živé organismy. Větrné turbíny generují infrazvuk. Ten má frekvenci nižší než 20 hertzů, a proto jej lidé obvykle neslyší. Velká větrná turbína na rozdíl od jiných přírodních zvuků obsahuje velmi nízké složky infrazvuku v pulzujícím a chronickém účinku. Spolkový úřad pro životní prostředí (UBA) podle doktorky Bellutové-Staackové se neodvážil vydat zásadní stanovisko, že neexistují žádné vědecké důkazy o možném škodlivém vlivu infrazvuku z větrných turbín.

V rozhovoru se vědkyně tvrdě kriticky vyjádřila k dalším plánům výstavby obřích větrných elektráren v Německu. Srovnání lesů v Berlíně/ Braniborsku s lesy například ve Schwarzwaldu to jasně ukazuje: oslabení atlantického západního proudění po odvedení větru zhruba 10 000 větrných turbín západním a severozápadním směrem viditelně poškodilo zdejší ekosystémy – lesy, vřesoviště, pole, louky, rašeliníště, tůně – a způsobilo jejich náchylnost ke škůdcům v lesích, jako je kůrovec.

Loni 4. listopadu Ekonomický deník oznámil další úspěšnou aukci na Ministerstvu průmyslu a obchodu ČR na vybudování nového výkonu 88,8 MW větrných elektráren v Česku. Ovšem k jejich spuštění ještě povede dlouhá schvalovací cesta a samozřejmě provozovatelé dostanou bohaté instalační dotace. Podstatné je, že si budoucí provozovatelé vysoutěžili cenu elektřiny z těchto zdrojů od 2795 korun do 3450 korun za MWh. Jde tedy o silovou část ceny energie, kdy například elektřina z uhlí nezatežovaná emisní povolenkou se

vejde hluboko pod jednu korunu za kWh, stejně jak výroba elektřiny z českých jaderných elektráren. Výslednou cenu budou spoluformovat ze stále větší části obrovské náklady spojené s posilováním elektrických sítí právě kvůli rostoucímu podílu solárních a větrných elektráren.

Uvedme ale zásadní ekonomický údaj: dle výpočtů expertů spolku Realistická energetika a ekologie, které v Poslanecké sněmovně prezentoval tehdejší poslanec ODS Jan Zahradník, na dorovnání kapacity JE Temelín bychom ve větrných elektrárnách při stejném kumulativním výkonu 2,2 GW spotřebovali 60krát více betonu a 200krát více oceli. Ovšem JE Temelín má naplánovanou životnost 60 let s možným dalším prodloužením, kdežto větrníky skončí po 20 letech. Nadto, a to je hlavní parametr, větrná elektrárna efektivně vyrábí zhruba 2000 hodin v roce, kdežto jaderná stabilně čtyřikrát déle bez ohledu na povětrnostní podmínky. To, že se nemalá část větrných elektráren dnes vysoce emisně vyrábí v totalitní Číně s její 60 % závislostí na výrobě energie z uhlí, zdá se, málokoho ze stoupenců světlých zelených zítřků to trápí. Stejně jako fakt, že kompozitní vrtule větrných elektráren jsou z podstaty nerecyklovatelné: po skončení životnosti se buď spalují například při výrobě cementu, nebo se dokonce vyváží do Afriky. A nedávno jsme zaznamenali ilegální a skandální pokus vyvézt zničené vrtule větrníků z Německa do Jiříkova na Brutálsku, do čehož musela zasáhnout i česká vláda. Stejně jako se 500 m³ železobetonové základny běžné větrné elektrárny nevratně poškozené vibracemi nejčastěji zahrne zeminou...

Ale nyní se ukazuje ještě větší problém spojený s větrníky: z jejich vrtulí dochází abraží k uvolňování per- a polyfluoroalkylových látek (PFAS). Jak uvedl německý portál Iniciativa pro demokracii a osvětu (IDA) www.ida-hd.de/windkraftanlagen-giftige-kontaminationen-statt-sauberer-energie/, jde o syntetickou chemickou sloučeninu s obsahem fluoru. Tyto látky jsou kvůli perzistenci a bioakumulaci rizikem pro zdraví. PFAS jsou někdy označovány jako věčné chemikálie. Současná věda nemá prakticky využitelnou technologii, která by dokázala odstranit tyto látky ze životního prostředí. V externí laboratoři bylo nedávno analyzováno celkem 60 vzorků divočáků zastřelených v Porýní-Falci v blízkosti

větrných elektráren na přítomnost PFAS. Výsledky ukázaly, že všechna játra divočáků výrazně překročila maximální obsah PFAS platný v celé EU od 1. 1. 2023. V závislosti na lokalitě a výkonu je množství abraze přibližně 30–150 kg na větrnou turbínu za rok a více v případě pobřežních lokalit nebo velmi vysokých větrných turbín. Je třeba zde poznamenat, že k této abrazi dochází v oblastech, které dříve nebyly nebo byly jen málo zasaženy průmyslovými emisemi, tj. dochází k rozsáhlému nečištění dříve většinou nedotčených oblastí.

Když to násobíme více než 30 000 větrnými turbínami ročně, rozmístěnými po celém Německu, tak tady určitě nepostačí známá hláška z nakonec bez ztrát na životech zakončené mise Apolla 13: „Houstone, máme problém.“ A zvěř žijící v sousedství větrných elektráren by podle těchto výsledků neměla v žádném případě skončit na talířích milovníků divočiny, ale bohužel jako kontaminovaná v kafilériích.

A perlička na závěr: němečtí odborníci na kybernetickou bezpečnost varují před skutečností,

že Čína dokáže svou technologii také u větrných elektráren v případě potřeby dálkově vypnout. Jak praví české přísloví, cesta do pekel je často dlážděna dobrými úmysly. A může to být i na lo-patkách větrných turbín.

Milan Smutný

Spolek Realistická energetika a ekologie
Březen 2025

ASISTENČNÍ CENTRUM

Společnost **Asistenční centrum, a. s.** je jednou z nejvýznamnějších konzultačních a zpracovatelských firem nabízející komplexní služby v oblasti dotačního poradenství v ČR.

Když na Váš záměr neexistuje vhodná dotace

Využijte jinou finanční podporu – dlouhodobý bezúročný úvěr z prostředků Operačního programu Spravedlivá transformace

od **500 tisíc** do **60 milionů Kč**
na **90 %** způsobilých výdajů
úrok **0 %**

doba splatnosti **10 let**
odklad splátek **4 roky**

info@asistencnicentrum.cz

www.dotace-fondy.eu

www.asistencnicentrum.cz

Třetí téma „TEMA“ mimo hlavní téma

Skličující stav dnešního školství a co s tím?

Ačkoliv dnešní česká společnost i politika jsou přeplněné nejrůznějšími tématy, tu podstatnými, tu banálními, jedno téma – pro současnost, ale zejména budoucnost této země mimořádně důležité – zůstává stranou pozornosti. Je jím úroveň vzdělání a stav českého vzdělávacího systému. Ten neexistuje ve vzduchoprázdnu, ale je obrazem stavu společnosti.

Vysoká míra blahobytu, ve které jsme si zvykli žít, nás zbavila existenčních starostí. Blahobyť je hlavní příčinou otupování našich základních instinktů, které člověku v jeho historickém vývoji pomohly vyrovnat se s útrapami a přežít. Blahobyť nás již nenutí považovat práci za to hlavní, co by mělo být smyslem našeho činění. A protože tomu tak je, zabýváme se problémy umělými, povrchními, máme čas na témata nepodstatná. Blahobyť smrsknul náš pohled na svět do obrazovky počítače či mobilního telefonu a my jsme snadno podlehli představě, že tyto přístroje a „facebookové skupiny“ jsou reálným světem.

Proč by vzdělání mělo být výjimkou v takovém světě?

To vše je jedna strana mince. Ta druhá, ta, kterou zatím příliš vidět není a kterou znají pouze ti, kteří „produkty“ kolabujícího systému už musí „nějak“ absorbovat – tedy firmy a pracovní trh.

Sklízíme plody naší nečinnosti nejméně za poslední tři desetiletí. Školství stálo vždy na okraji zájmu všech politických stran, které v naší zemi vládly. Ministr či ministryně školství byli téměř vždy lidmi, kteří nepatřili do nejvyšší „politické ligy“. Ministerstvo školství zpravidla získal koaliční partner, který nikdy nemohl získat „silové“ ministerstvo (finance, hospodářství nebo vnitra). Ministrem školství se proto stával neznámý politik, který „z leknutí“ vstoupil do budovy ministerstva nepřipraven, bez týmu schopných spolupracovníků, a především bez vize, čeho by měl – ve prospěch českého žactva a studentů, tedy ve prospěch budoucnosti této země – dosáhnout. Právě ona nepřipravenost, politická nevyzrálость a nepřiznání školství náležitý význam v přípravě kvalitních základů pro rozvoj země, se podepsaly na aktuálním stavu českého vzdělávacího systému.

Slabí a nepřipravení ministři a ministryně školství se snadno stali „kořisti“ nevládních a neziskových organizací i ministerských byrokratů, kteří „cíle“ za ministry stanovili sami. Obratně využili ideologických floskulí: „znalostní ekonomika“, „ekonomika s vysokou přidanou hodnotou“ či „Průmysl 2.0“. Tyto fráze fakticky neobsahují nic. Jsou náhražkami za poctivé vzdělávání. Ve společnosti podporují vznik představ o budoucnosti, ve které již nebude třeba pokrývačů, instalatérů, elektrikářů a kuchařů.

Dopady těchto zhoubných představ vidíme už dnes: sehnat spolehlivého řemeslníka je obtížnější, než tomu bylo v socialistické minulosti. Úcta k řemeslu se vytratila, mít „jen“ výuční list je považováno málem za společenskou degradaci. Rychlostí světa

však bují existence nejpodivnějších vysokoškolských oborů nabízených nepřehlednou škálou vysokých škol leckdy s nevalnou úrovní. Pracovní trh plní mladí lidé, jejichž zaměstnavatelnost je problematická. A tak plní či vytvářejí další neziskové organizace nasáté na čerpání zdrojů ze státního rozpočtu. Nejen formálně je český vzdělávací systém výrazně rozkymácen. Obsahově se namísto znalostí, vědomostí a dovedností dostávají do popředí „kompetence“. Obsah tohoto slova se dá interpretovat jakkoli, což obhájí „kompetentního školství“ s oblibou dělají. Mluvit o kompetencích je totiž snadnější než vést žáky k matematickým, fyzikálním, chemickým, dějepisným či jazykovým znalostem.

Výsledky českého školství jsou tristní. Výroční zpráva České školní inspekce s názvem Kvalita vzdělávání v ČR za léta 2022/2023 na str. 76 přináší velmi varovná data (uvádím pouze data vztahující se na základní vzdělání, protože je povinné a vytváří fundament pro další stupně vzdělání včetně vzdělání celoživotního):

Minimální nebo nedostatečnou úroveň znalostí:

- U čtenářské gramotnosti v 5. ročníku vykazuje 55 % žáků;
- U čtenářské gramotnosti v 9. ročníku vykazuje 46 % žáků;
- V dějepise – 9. ročník 57 % žáků;
- Ve fyzice – 9. ročník 54 % žáků;
- V chemii – 9. ročník 64 % žáků;
- V přírodopise – 9. ročník 55 % žáků;
- V zeměpise – 9. ročník 50 % žáků.

Domyšlíme katastrofální důsledky těchto čísel?

Tuším, že by mi mnozí namítli, že dnešní mladí lidé daleko lépe ovládají moderní technologie, vše si umí rychle na svých mobilech a počítačích „vygooglovat“, a vlastně že dnes nejsou znalosti potřeba. Dnes je prý třeba mít „mediální přehled“, „schopnost kriticky posuzovat děje ve společnosti“ či být „digitálně vzdělaný“. Znáš tuto argumentaci dobře a odpovídám na ni vždy stejně: mít v mobilu jednu miliardu informací se nerovná jedné jedině znalosti. **Informace nejsou znalosti či dovednosti.**

Současná česká vláda Petra Fialy se v osobě ministra školství Mikuláše Beka k podpoře vzdělávání hlásí. Otázkou je, jak se jí to ve skutečnosti daří, neboť „papír unese cokoli“.

Fialova vláda schválila materiál s názvem „Dlouhodobý záměr vzdělávání a vzdělávací soustavy České republiky 2023–2027“. Tento dokument navazuje na tzv. „Strategii vzdělávací politiky ČR do roku

2030+“, který stanovuje pro budoucí rozvoj české vzdělávací soustavy závazné úkoly. Mezi ty patří například:

- Rozvoj získávání kompetencí pro život (rozvoj kritického myšlení, kreativity, digitální gramotnosti, komunikace a spolupráce v týmu);
- Podpora kreativních, inovativních a moderní době odpovídajících vyučovacích metod;
- Vzdělání musí „zrcadlit výzvy moderní doby“: klimatické změny, změny ve vnímání pohlaví, klást důraz na rovnost mužů a žen;
- Stanovuje snižování nerovnosti ve vzdělávání a podporu škol v méně rozvinutých regionech.

Zatímco současný český vzdělávací systém, podle mého názoru, potřebuje především návrat k řádu, k systému, k náročnosti a k maximálnímu omezení chaotičnosti, Bekova „reforma“ v tomto směru nečiní žádné kroky. Naopak, jejím dominantním rysem je další ideologizace obsahu vzdělání.

„Reforma“ soustavně opakuje slovo „kompetence“, o znalostech nemluví. Materiál se od začátku do konce pohybuje v rámci ideologických – progresivistických – schémat. Jejich roli ve vzdělávacím systému posiluje a v obecných formulacích je ukládá plnit jak pedagogům a ředitelům škol, tak zřizovatelům školských zařízení. V materiálu jsou proto soustavně přítomné termíny jako genderová rovnost ve vzdělání, překonávání genderových stereotypů, podpora rozmanitosti, well-being jako předpoklad spokojenosti žáků i metoda sebepozorování, klimatická změna či plnění environmentálních cílů.

Tzv. Bekova reforma vzdělávacího systému není nic jiného než ideologický pamflet.

Nevnáší do chaosem rozbitého systému řád, neupouští od „kompetencí“ ve prospěch znalostí. Vzdělávání dokonce „provzdušňuje“, což není nic jiného než další ústup od množství znalostí, které by měli žáci a studenti získat. Nijak se nevypořádává s (dnes již prokazatelně škodlivou) inkluzí, která laťku kvality vzdělání v našich školách snížila na nejnižší možnou úroveň. Žákům se má ve škole podle Beka líbit (well-being), nemají být stresováni, vysvědčení má být postupně odbouráváno, namísto známek mají být žáci hodnoceni slovně. Jak si asi tato generace školního „well-beingu“ bude počínat v pracovní praxi? Jak snesou „stres“, že mají práci udělat včas a kvalitně? Určitě ale tito lidé budou ovládat „občanské kompetence“, budou „digitálně vyspělí“ se schopnostmi „odlišit informace od dezinformací“, ke kterým dojdou ve „vzdělávacích ekocentrech“, v „paměťových institucích“, při „zážitkovém vzdělávání“ či skrze „angažované učení“. Bude to ale stačit?

Co s tím?

Odpověď je i není složitá. Začnu tou složitější, kterou vlastně v dnešní společnosti považují za neřešitelnou – změnit mentalitu „společnosti blahobytu“. Opuštit představu, že nás vždy čeká jen krásný a příjemný budoucí svět, ve kterém lze dosáhnout úspěchů bez tvrdé práce, odříkání a nasazení.

Opuštění společnosti blahobytu by znamenalo i méně spoléhání na sociální stát a s jistotou by také znamenalo **návrat zdravého rozumu**. Snad bychom přestali blouznit o desítkách lidských pohlaví, snad bychom se snadněji adaptovali na klimatické změny, které jsou pro planetu přirozené, namísto boje se Sluncem, snad bychom opustili představu, že spalovací motor je největším nepřitelem lidstva a možná bychom i zjistili, že nejsou potřeba desítky vysokoškolských environmentálně-genderových pracovišť, ale navrátila by se nám touha získávat praktické a pro život použitelné vzdělání.

Tak hluboká změna ve společenském myšlení ale není na pořadu dne.

Co ovšem změnit lze by mohla být následující opatření:

- Podnikatelé, firmy, oborové organizace typu hospodářských komor musí začít okamžitě, silně a hlasitě bít na poplach. Tihle lidé musí probudit společnost svými zkušenostmi, neboť oni jsou lidmi „z první linie“, kteří „konzumují“ výsledky kolabujícího vzdělávacího systému;
- Na základě společenského tlaku si musí problematiku vzdělání osvojit do svých programů

politické strany. Ovšem ne formálně, ale s vědomím vážnosti situace;

- Ministry školství s promyšlenou agendou by se měli stát nejen kvalifikovaní lidé s mimořádnou politickou a společenskou podporou, ale zejména lidé s životními zkušenostmi;
- Vládnout ministerstvu školství nesmí nevládní a neziskové organizace bez jakékoli odpovědnosti;
- Až potom může dojít k prosazování vzdělávací politiky „drobných kroků“. Na prvním místě musí být **sjednocení standardů**. Není možné, aby dokonce v jednom městě existovaly základní školy, které se obsahem výuky podstatně liší;
- Do vzdělání musí být vnesen systém a zcela **vytěsněn existující chaos**. Jedině v systému a podle závazných standardů lze zjišťovat kvalitu vzdělání žáků a podle toho stanovovat správné směry dalšího vývoje;
- Opuštěn musí být koncept „kompetencí“ ve prospěch **získávání znalostí a dovedností**;
- Zmizet musí zničující trendy „provzdušňování“ učiva, neukládání domácích úkolů, nestresování žáků...;
- Rehabilitace se musí dočkat matematika, přírodní vědy, český jazyk, kvalifikovaná a věku odpovídající výuka cizích jazyků.

Není za pět minut dvanáct. Je pět minut po dvanácté. Pokud se do českého vzdělávacího systému nepokusíme téměř okamžitě vrátit

Ivo Strejček

pořádek a řád, pak je budoucnost naší země skutečně v ohrožení. A přitom to vážně tak obtížné není: vše už bylo promyšleno, vše už je dávno popsáno.

Ivo Strejček

Institut Václava Klause

(autor je původním povoláním učitel)

22. února 2025

Článek byl redakčně zkrácen, plná verze je na webových stránkách www.ohk-most.cz/e-tema

**AUTOŠKOLA
BITTNER**

AUTOŠKOLA BITTNER s.r.o.

Co je školení řidičů referentů v rámci BOZP?

Školení řidičů referentů je určeno pro všechny zaměstnance, kteří v rámci svých pracovních povinností řídí služební nebo soukromé vozidlo.

Proč zvolit online školení od nás?

- **Flexibilita:** Školení můžete absolvovat kdykoliv a odkudkoliv, stačí vám pouze připojení k internetu.
- **Úspora času a nákladů:** Nemusíte organizovat prezenční školení, což šetří čas i finanční prostředky.
- **Aktualizované informace:** Naše online školení obsahuje vždy aktuální informace o pravidlech silničního provozu a bezpečnosti jízdy.
- **Interaktivní výuka:** Školení je navrženo tak, aby bylo poutavé a interaktivní, což zvyšuje efektivitu učení.
- **Certifikát o absolvování:** Po úspěšném absolvování školení obdržíte certifikát, který slouží jako doklad o splnění zákonné povinnosti.

Obsah online školení řidičů referentů:

- Aktuální pravidla silničního provozu a jejich změny.
- Zásady bezpečné jízdy a defenzivní řízení.
- První pomoc při dopravní nehodě.
- Prevence rizikových situací a řešení krizových momentů.
- Ekonomická a ekologická jízda.
- Zákonné požadavky na řidiče referenty.

Jak se přihlásit?

Pro více informací a přihlášení na nás kontaktujte na telefonním čísle +420 731 814 402 , 704 278 309 nebo e-mailem info@as-bittner.cz.

Čtvrté téma „TEMA“ mimo hlavní téma

Alegorická pohádka

Naši předkové v Praze postavili silnice a nastavili dopravní pravidla, jak se po nich efektivně pohybovat s větším množstvím aut. Ne každý chce řídit vlastní auto, a tak evoluce vytvořila službu. Majitelé aut za úplaty přistavili vozidlo a dopravili platícího cestovatele na místo určené. Říkali si taxislužba.

Ceny za použití TAXI byly dlouhodobě stabilní a předvídatelné, kvalita přepravní služby bez problémů. Cestování taxikem se chápalo jako samozřejmost dostupná každému.

Pak přišla firma První investiční komplexní služba elektronická (dále PIKSE) a nabídla v Praze službu „pohodlnějšího spárování“ přepravy cestujícího s volným vozidlem taxi.

Vytvořila efektní elektronickou aplikaci, ve které standardizovala podmínky (tj. omezila velikost auta, délku přepravy, podmínky účasti v objednávkách) a začala vybírat poplatky za něco, co dříve nebyvalo potřeba. Spárování poptávky cestujícího a volného taxi.

Standardy sice vylučovaly dopravu do některých dříve dostupných míst a vyloučily také přepravu na krátké vzdálenosti, ale s pomocí silného marketingu se PIKSE dařilo. Největší finanční příspěvek na organizaci poskytla nepřekvapivě největší taxikářská firma. Dokonce dočasně nabídla, že odveze každého, komu jiné taxi firmy nenabízejí odvoz. Proč? Pochopíte na konci.

PIKSE úspěšně vydělávala svým majitelům.

Jenže počet zákazníků taxislužby je konečný a nepřekročitelný, a tak se příjmy z „párovacích“ poplatků nemohly zvyšovat do nekonečna. Zisk majitelů PIKSE narazil na svůj strop.

PIKSE tak nabídla nový produkt. Místo zaplacení jízdy až po jejím nastoupení, vytvořila závaznou objednávku na budoucí cestu, třeba na rok dopředu. Protože nabídka byla větší, než počet cestujících ochotných zaplatit za taxi, tak taxikáři nabízeli budoucí jízdu se slevou a prali se tak o zákazníky. Povinná částečná předplatba objednávky před nastoupením jízdy byla uložena u PIKSE a jejich spřízněných osob do doby závěrečného vypořádání jízdy taxikem.

Součástí systému bylo donucení zákazníka, aby nastoupil na cestu, kterou si objednal. Předplatba se nevracela a propadla systému a taxikáři a PIKSE tak nenesli žádné riziko neuskutečnění zisku. Veškeré riziko ztráty se přesunulo na zákazníka. To si každý rozmyslel nenastoupit cestu. Ze svobody cestovat se tak stala povinnost nastoupit do taxi. Jednou vyšlo najevo, že kontrolní majetkový vliv má v pražské PIKSE jiná firma z Brna.

Z Brna nebylo možno bez pražské licence provozovat taxislužbu v Praze. Tento problém byl obejit prodejem POUKÁZEK na jízdu po Praze – ty samozřejmě nevyžadovaly pražskou taxikářskou licenci, byly to jen poukázky.

Zákazníci z počátku nevnímali, že dlouhodobě předvídatelné a stabilní ceny se rozkolísaly na nepředvídatelné. Nikdo neřešil, že taxikáři se nepodílejí ani na údržbě dopravní infrastruktury (silnice v Praze a jejich průchodnost), ani na řízení provozu. Nevnímali, že když budou pražské silnice zanedbané a provoz na nich řízen chaoticky, budou příjezdové i dojezdové časy delší a delší. To nejhorší ale mělo teprve přijít.

Obchod s poukázkami na TAXI se zalíbil zahraničním zájemcům, neboť poukázku nemuseli „realizovat“ jízdu, ale prostě ji před uplynutím

cestujících z přirozených důvodů nemohl dále růst. Teď však inkasovala i zisk z jízdy, které se vůbec neuskutečnily (!) a to dokonce dvakrát. Při nákupu poukázky a při jejím prodeji zpět. Navíc měla na svých účtech spoustu předplateb na budoucí jízdy. Doslova se topila se v penězích.

Šikovným marketingem se aktuální ceny poukázek propracovaly na přední stránky ekonomických kanálů a někdy i do televize. Cena poukázky se prohlásila za „oficiální“ cenu taxislužby. V televizi probíhala „odborná“ diskuse, jak se pohybují tržní ceny poukázek. Pražanům se předstíralo,

„Pokud se někomu zdá, že Brno leží v Německu a nepřepřavují se osoby po silnici, ale elektrina po sítích, tak je to podoba čistě náhodná. A autorem vymyšlená firma PIKSE nemá nic společného s PXE.“

času k nastoupení do vozidla prodali a využívali k tomu spekulativní úvahy o pohybu cen taxi. Mohli obchodovat s poukázkami, aniž chtěli cestovat nebo přistavit taxi. Smyslem nákupu poukázek na dopravu již nebyla přeprava Pražanů, ale zisk okolo ní. Logickým důsledkem bylo ještě větší rozkolísání cen a jejich naprostá nepředvídatelnost.

Největší radost z nového poukázkového systému měla PIKSE. Dříve totiž inkasovala zisk jen z jízdy, které si objednali Pražané. Počet pražských

žeh poukázka na anonymní taxi objednaná elektronicky má stejné záruky, jako osobní dohoda s konkrétním známým a vyzkoušeným taxikářem. A pak se to celé provalilo.

Provozovatelům taxi vadilo, že když se jim rozbije vozidlo, musí doplatit jízdné zákazníkovi, který použije jiné TAXI. Navíc nikoliv jako původně pevnou objednanou cenu, ale jako vyšší cenu, kterou trh s taxi poukázkami vytvořil. Mnohdy byla i trojnásobná. Začalo tak ubývat taxikářů. K poklesu zájmu přispělo také to, že stav silnic

a tím dopravní čas se neustále zhoršoval. Firmy, které se dříve zabývaly údržbou, začaly raději vydělávat jednodušším obchodováním s poukázkami. Začalo ubývat i cestujících, které rozčilovalo, že místo dříve stabilní ceny Taxi, dnes musí trávit hodinu přípravou a výběrem, kde, kdy a za kolik nakoupit poukázku na cestu.

Jako první přestala nabízet svoje vozidla největší taxi firma. PIKSE měla sice vybrané předplatby, za které teoreticky mohla objednat náhradní službu u někoho jiného, ale v Praze nebylo u koho ji objednat. Povinnost nabízet taxislužbu totiž neexistovala. Ukázala se zbytečnost finanční záruky služby, která není k dispozici.

Politici slibovali, že v případě nedostatku taxikářů v Praze, přijedou na výpomoc ochotně taxikáři z Brna. Jenže se ukázalo, že po ucpané dálnici Brno-Praha jich může denně dorazit jen cca 15 % chybějící nabídky taxiků, což nestačilo. A tak se jednou stalo, že Pražané začali radši chodit pěšky a celý trh s přepravou osob se zhroutil.

Jako za starých časů. Pokud se někomu zdá, že Brno leží v Německu a nepřepravují se osoby po silnici, ale elektřina po sítích, tak je to podoba čistě náhodná. A autorem vymyšlená firma PIKSE nemá nic společného s PXE.

Zdeněk Fousek

Autor se na začátku své praxe v energetice zabýval dostavbou jaderné elektrárny. Potom vedl ve službách státu tým připravující a vyjednávací podmínky vstupu české energetiky do EU.

Nejvíce ho naplnila další aktivita – založení jednoho z největších obchodníků s elektřinou, které v sobě zahrnovalo později také obchodování na energetické burze. Shodou okolností byl jednou protistranou úplně prvního obchodu na (tehdy) pražské burze PXE, se kterou zažil celou historii jejího odklonu od obchodování s (fyzickou) elektřinou v ČR směrem k finančním futures a nenápadného

„Za osobní šanci, jak nepropadnout trudomyslnosti ze současného vývoje, považuje inteligentní humor. Hlupákům neuškodí, neboť ho nepochopí a ostatní snad alespoň pobaví.“

přechodu na zahraničního vlastníka. Neminulo ho ani nastavování efektivního systému prodeje elektřiny velkých elektráren.

Dnes ho baví vysvětlovat zájemcům z řad moudře uvažujících lidí, jaké chyby ničí českou energetiku a kde máme šance alespoň něco zachránit, když odborníci spojí svoje síly, takže občas řídí velké energetické konference nejen v ČR, ale i v zahraničí. Za osobní šanci, jak nepropadnout trudomyslnosti ze současného vývoje, považuje inteligentní humor. Hlupákům neuškodí, neboť ho nepochopí a ostatní snad alespoň pobaví.

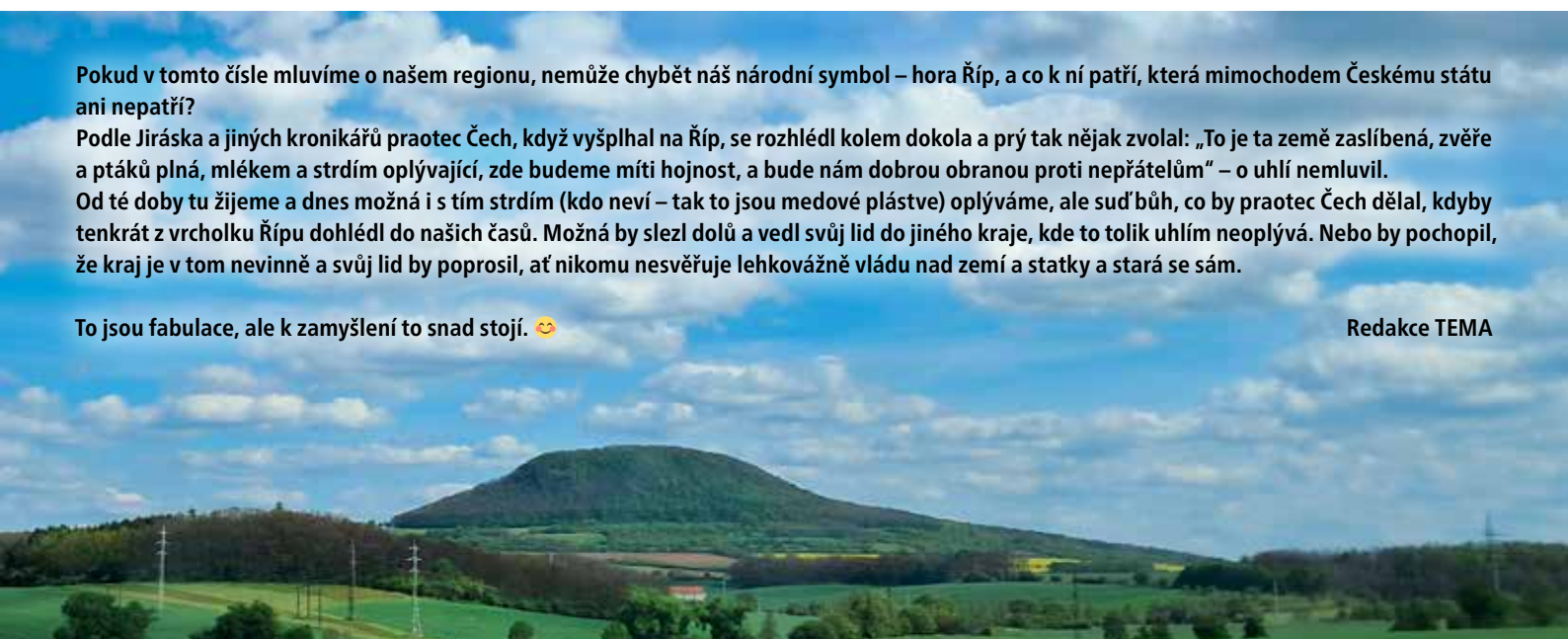
Pokud v tomto čísle mluvíme o našem regionu, nemůže chybět náš národní symbol – hora Říp, a co k ní patří, která mimochodem Českému státu ani nepatří?

Podle Jirásk a jiných kronikářů praotec Čech, když vyšplhal na Říp, se rozhlédl kolem dokola a prý tak nějak zvolal: „To je ta země zaslíbená, zvěře a ptáků plná, mlékem a strdím oplývající, zde budeme mít hojnost, a bude nám dobrou obranou proti nepřítelům“ – o uhlí nemluvil.

Od té doby tu žijeme a dnes možná i s tím strdím (kdo neví – tak to jsou medové plástve) oplýváme, ale sud' bůh, co by praotec Čech dělal, kdyby tenkrát z vrcholku Řípu dohlédl do našich časů. Možná by slezl dolů a vedl svůj lid do jiného kraje, kde to tolik uhlím neoplývá. Nebo by pochopil, že kraj je v tom nevinně a svůj lid by poprosil, ať nikomu nesvěřuje lehkovážně vládu nad zemí a statky a stará se sám.

To jsou fabulace, ale k zamyšlení to snad stojí. 😊

Redakce TEMA

Páté téma „TEMA“ mimo hlavní téma

Kudy naše cestička s plynem?

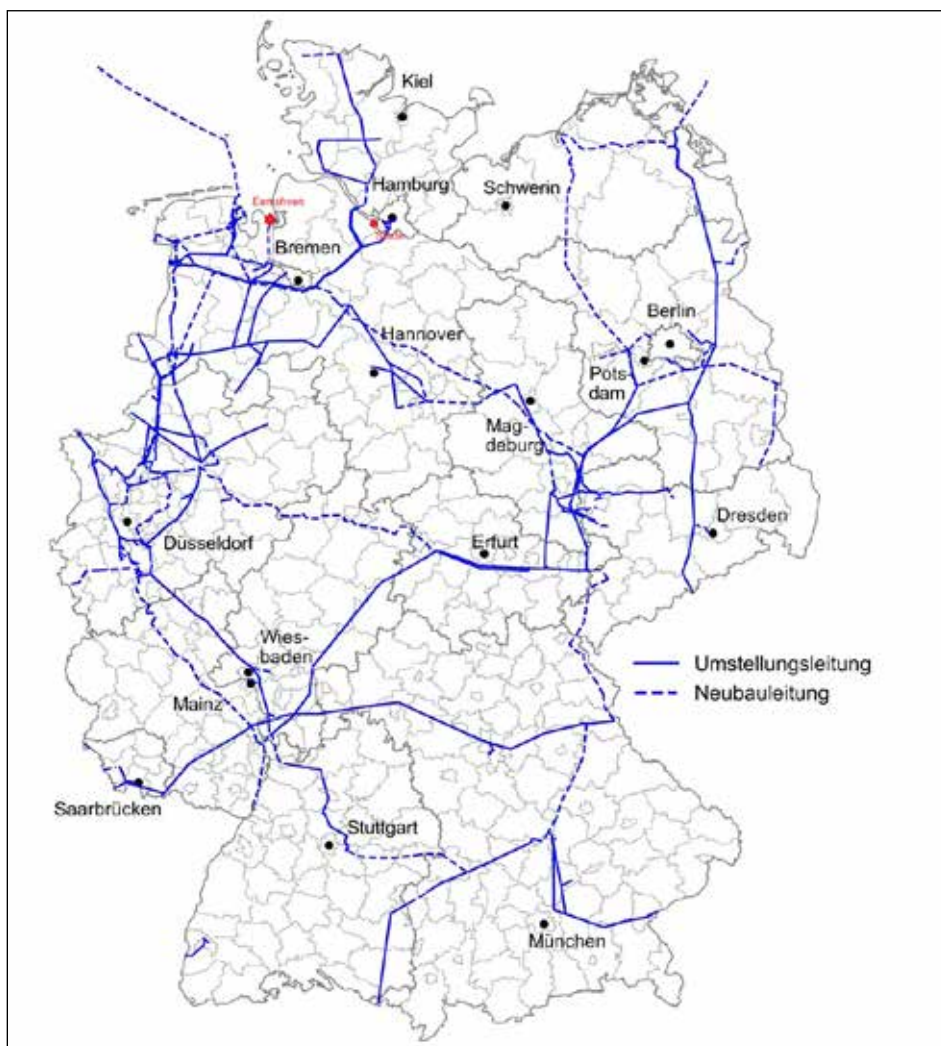
Německý provozovatel sítě Gascade s platností od 1. října omezí kapacitu na předávací stanici Brandov v Krušnohoří na 350 gigawatthodin (GWh) denně. Z tohoto množství bude tvořit 268,8 GWh denně garantovaná kapacita a zbytek bude přerušitelná kapacita (9–12 miliard m³/rok).

Stanislav Mikeska

Dosud platil limit 1 658 GWh denně, který však v praxi nebyl dosažitelný. A to od chvíle, kdy se přestal dodávat plyn baltským plynovodem Nord Stream. Německo sice získalo náhradní zdroje plynu z Norska a LNG terminálů, ty však směřují do severozápadní části země. Vzhledem k omezeným kapacitám pro přepravu plynu na německém území je problém dostat větší množství plynu do jihovýchodní části země.

Zmíněné množství nepřerušitelné kapacity ve výši 268,8 GWh denně není z pohledu zásobování

ČEZ má pronajatou kapacitu v Eemshavenu cca 3 miliardy m³ do roku 2027 a od roku 2027 má kapacitu 2 miliardy m³ ve Stade...

českého trhu žádnou pohromou. V přepočtu se jedná o 98 TWh za rok (s přerušitelnou kapacitou o 128 TWh), což postačí na pokrytí spotřeby plynu v Česku ve výši 75 až 90 TWh ročně. Problém nastane ve chvíli, kdy bude zapotřebí zásobování slovenského a rakouského trhu přes české území. Na pokrytí spotřeby tří zemí už zmíněných 269 nebo 350 GWh denně stačit nebude... A to se ještě nevzpomíná zajištění plynem pro záložní PPE. O náhradě uhlí ani nemluvě, tedy dalších 12 miliard m³...

Protože se začne modernizovat plynárenská síť Německa na vodík včetně terminálů, kde vezmeme takovou kapacitu plynu pro ČR?

Máme dost zemního plynu v podzemních zásobnících?

Přátelé, hohohoho, toť energetická otázka! V základu je potřeba porozumět číslům! Pořád slyším, že je vše v pořádku. Že máme plynu dost. Že plynu bylo uloženo více než „včera, dnes a zítra, a v sobotu večer a v neděli ráno“ (komedie jako od Felixe Holzmana).

Tak prý máme v ČR plynu pořád přes 51 %! Super, je únor, Zmrzlý ještě před námi a jaká je skutečnost!?

Pojďme si to rozklíčovat! Uváděné číslo je % podíl celkového technického objemu podzemního zásobníku. JENŽE... už vidíte toho zakopaného psa? Zásobník v Dolních Bojanovicích patří Slovensku a je napojený na slovenskou infrastrukturu... a je naplněný 85 % (4. 2. 25). Tak to už tak radostně nevypadá. Když tedy přepočítám zásobníky patřící do české infrastruktury, tak to máme celých a závatných 43 %...! Ale pořád dobrý. JENŽE... už tušíte, kde je problém?

Každý zásobník musí mít tzv. podušku! Co to je? V zásobníku po vytěžení ložiska (těch je většina) se musí zachovávat téměř dvacet procent plynu jako tzv. „poduška“. Tento plyn udržuje tlak, potřebný k zabránění zavodnění ložiska, čímž by byl zásobník nenávratně zničen.

Možná si řekneme: pořád dobrý, „únor bílý – pole sílí“, a „březen – za kamna vlezem, a duben – tak tam ještě budem!“ A budeme mít ještě plyn? Tak teď trochu počtů!

Technická kapacita podzemních zásobníků v ČR je cca 45,21 TWh. Ale bez slovenského v Dolních Bojanovicích to je o minus 6,95 TWh, takže počítáte správně, máme 38,29 TWh. A jak to dlouho vydrží? JENŽE... pokud bude současná zima pokračovat podobným stavem, tak denní spotřeba ze zásobníků se pohybuje cca 0,4–0,6 % denně!

Pro jednodušší výpočet použijeme spotřebu 0,5 %/d a vychází mi, že bychom mohli vydržet celých krásných 86 dní... to je do tramtáradááááá, „do kočiček“! ALE! Pokud se zima zeptá a přitvrdí... A NAVÍC tu máme nenažrané Německo, a ne všechen plyn patří ČR! Jako rallye na hraně!

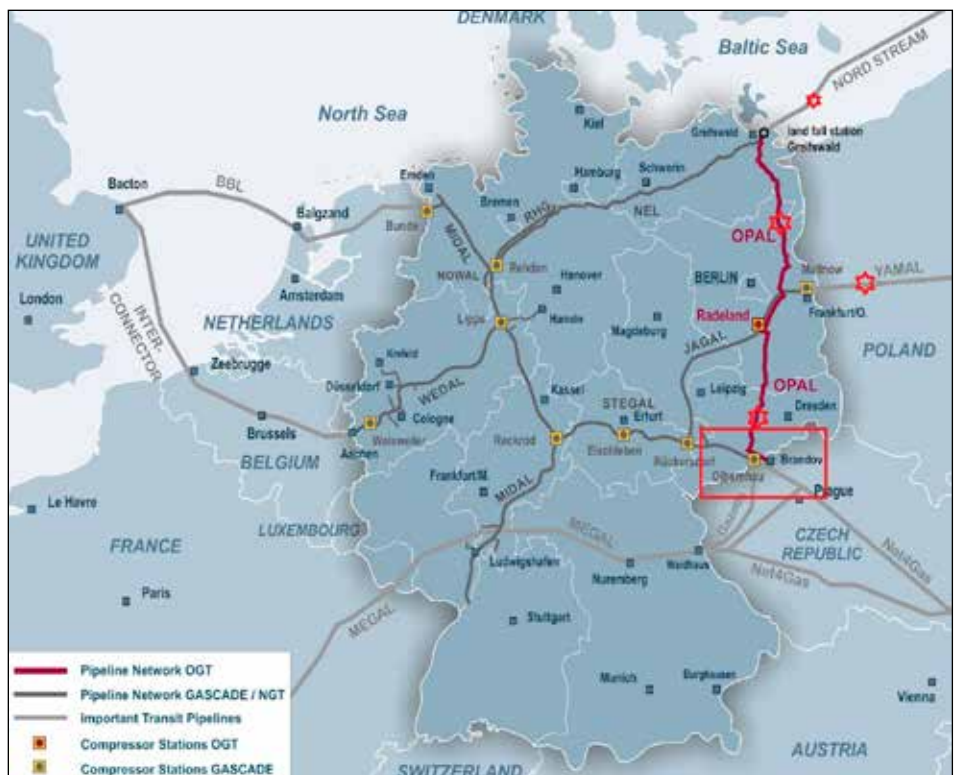
Už se modlíte k OTEPLOVÁNÍ? Ale i když se oteplí, tak chleba bez plynu většinou už neupečete... ALE! To není úplně všechno milé děti, pohádka pokračuje. Jak vidíte v tabulce <https://agsi.gie.eu/#/>, tak takové problémy má většina států ve střední EU.

A co se stane na jaře – no všichni se vrhnou na doplňování zásobníků, včetně Německa, takže vše v pořádku. Sice s odřenými „ušiskami“, ale přežili jsme.

JENŽE! Trading Hub Europe (THE) vyhlásil dotaci na ukládání ZP do podzemních zásobníků... a co milé děti, pohádka z Elm Street nekončí! Protože

Tyto německé terminály LNG budou přestavěny na vodík...

Porovnejte současnou situaci, kdy NS, JAMAL, a nakonec i Družba přes Lanžhot jsou a budou nefunkční...

je Německo rovnější a my jsme závislí na dovozu jen přes Německo, tak už chápete, že plyn do českých zásobníků bude „sakra“ drahý, nejenže je teď drahý na TTF (přes 53 EUR), ale ještě k tomu dotace, kterou by jinak německý dodavatel dostal od německého daňového poplatníka, kterého platíme my...

Takže otázka je nasnadě: Kde tedy vezmeme dostatek plynu?

Stanislav Mikeska
partner firmy ENERGY-IZOL, s. r. o.

Vítáme nové členy v OHK Most

Alsomat protection s.r.o.

Telefon: 777 059 979

E-mail: alsomatprotection@gmail.com

ENERGY IZOL, s.r.o.

www.energy-izol.eu

Telefon: 605 255 387

E-mail: miroslav.havlik@energy-izol.eu

Josef Frencl

Telefon: 721 013 930

E-mail: info@frencljosef.cz

OHK Most

Střední odborná škola

pro ochranu a obnovu

životního prostředí

– Schola Humanitas

www.humanitas.cz

Telefon: 476 111 226

E-mail: stovicek@humanitas.cz

OHK Most představila vysoké a vyšší odborné školy na tradičním veletrhu SOKRATES 2

Okresní hospodářská komora Most, opět uspořádala ve spolupráci s ÚP ČR, krajskou pobočkou v Ústí nad Labem, kontaktním pracovištěm Most, pod záštitou hejtmána Ústeckého kraje Mgr. Richarda Brabce, veletrh vzdělávání SOKRATES 2. Generálním partnerem pro letošní 17. ročník je společnost VUHU a.s. Akci také podporují Statutární město Most a město Litvínov.

Hosty slavnostního zahájení byli místostarostka Litvínova Květuše Hellmichová, náměstek primátora města Mostu Ing. Václav Zahradníček, ředitelka ÚP v Mostě Mgr. Veronika Kubalová, jednatel Odborné sekce vzdělávání při OHK Most Ing. Josef Švec, za VUHU a.s. člen představenstva RNDr. Jan Burda, Ph.D., ředitel Podkrušnohorského gymnázia Mgr. Karel Vacek a další.

Na podzim komora ve spolupráci s úřadem práce opět zrealizují veletrh středního vzdělávání SOKRATES 1.

Veletrhy SOKRATES jsou již dlouholetou tradicí a nedílnou součástí aktivit OHK Most.

Cílem těchto veletrhů je seznámit širokou veřejnost, zvláště pak zájemce o studium, o možnostech vzdělávání. Zájemci o studium mohou

Zleva: Václav Zahradníček, Josef Švec, Květuše Hellmichová, Jan Burda a Veronika Kubalová.

tyto komorové veletrhy využít právě pro přímou komunikaci se zástupci vzdělávacích institucí.

Ing. Jiřina Pečnerová
ředitelka úřadu OHK Most

DRZÝ SMAJLÍK

Vážně? – spíše nevážně a s komentářem...

Je u nás vůbec možné, že:

- ? vyplývající z veřejně dostupných dat, ceny benzínu jsou dnes zhruba na úrovni roku 2012, cestovní náhrady poslancům od té doby automaticky díky složitým a nezapamatovatelným vzorečkům stouply o 70 procent? (Práskli to Piráti – takže národe budme v klidu – česká parlamentní demokracie je náhradami, funkcími, výborovými a podvýborovými příplatky – alespoň pokud jde o její materiální zajištění, v bezpečí.)
- ? prestižní týdeník The Economist před několika léty zařadil české zákonodárce v žebříčku vzdělanosti podle prezentovaných akademických titulů z 56 států, které si na tituly potrpí, na třetí místo? (prof. PhDr. XXX Ph.D., LL.M, nebo doc. Ing. YYY, Ph.D., MBA a též prof. MUDr, ZZC, CSc., MBA, EBIR. – to jsou naši šampioni – tak budme pyšní, kdovíkdě bychom byli, kdyby to nebylo.)
- ? vláda z plánovaných 30 miliard na povodně navyšujících schodek loňského státního rozpočtu zaplatila pouze 15,4 miliardy korun, takže se zamýšlený třicetimiliardový polštář zjevně částečně využil jinak? (Budme rádi, že máme schopného ministra financí, který ví jak na to, a to by bylo, aby nebylo.)
- ? MŠMT ČR chce průlomovým krokem umožnit žákům, tedy i dětem starším 15 let, aby třetinovým členstvím ve školních radách spolurozhodovali a dohlíželi na chod škol, ač se to nelíbí některým odvážným ředitelům a asociacím? (Chceme nového ředitele školy, chceme změny ve způsobu, jakým se učíme, nebo začátek školy od devíti. I takové požadavky může mít školská rada, aby naše školství bylo světové.)
- ? za poslední rok v Česku výrazně narostl počet žádostí o připojení takzvaných „mařičů“ přebytečné „OZE“ elektřiny do distribučních sítí formou jakých obřích fénů, foukající horký vzduch do ovzduší naší i tak, prý „oteplující“ se, a aby bylo jasno, tedy jen atmosféry planety? (S nevidanou pečlivostí zasazené semínko energoblosti, vzklíčilo, vykvetlo a přináší plody, ovšem kdyby se nad ty „fény“ zároveň ještě stříkla vodní mlha – i Duha by byla.)
- ? vlnu emocí vyvolal nedávný návrh Ministerstva zemědělství na změnu vyhlášky o požadavcích na maso a masné výrobky, podle které by měly z obchodů i restaurací zmizet názvy jako kapustový karbanátek, sójový párek, vegetariánský burger či bedlový řízek, aby neměl spotřebitel? (Snad rozum zvíťezí, ale návrh tu byl a v duchu „Podle sebe, soudím tebe“ vyplývá předpoklad navrhovatelů, že spotřebitel je též pitomec.)
- ? V současnosti pobírá 43 poslanců a poslankyň, pokud je to jejich nejvyšší funkce v rámci Poslanecké sněmovny, měsíční příplatek 21 tisíc korun za předsedování a 10,5 tisíc za místopředsedování 63 podvýborů? (Celkově za práci předsedů a místopředsedů mnohdy exotických podvýborů dala Sněmovna zhruba 35 milionů korun. Inflaci je třeba holt čelit na všech frontách.)
- ? Ministerstvo vnitra pořídilo v letech 2018 až 2022 výstroj za 2,4 miliardy korun, kdy mj. ve skladech Ministerstva vnitra leží podle zjištění NKÚ dámské bundokošile, které se při současné spotřebě budou vydávat ještě 50 let? (Správně – „Kdo je připraven, nebývá překvapen“, když ani ministr a jeho poradci nemůžou vědět, kolik pohlaví se nakonec v duchu moderních trendů ve sboru policejním ukáže.)
- ? náš premiér je za premiéry Maďarska a Slovenska se svým platem jako více jak šestinásobkem průměrné mzdy ve své zemi na čestném 3. místě v naší, svět poučující Evropě? (Což o to, přej a bude ti přáno, i když v absolutních částkách to vypadá jinak, ale každé prvenství se počítá, ale že by zrovna v tomto premiéři dýchali s národem???)
- ? čeští důchodci obdrželi koncem ledna dopis, ve kterém kromě „velkoryse“ valorizovaného výměru důchodu se jim dostalo sdělení, že si mají do budoucna dopis zaplatit, nebo zařídit internet, včetně dopisu ministra s přáním klidného předvánočního času (asi už vzhledem k volebním odhadům toho letošního) a jakou má odvalu k reformám, a to vše na třech listech papíru s jednostranným tiskem? (Zde ministerstvo projevilo trestuhodnou nehospodárnost nevyužitím oboustranného tisku na papíru s vysokou gramáží, vylučující i po pomuchlání jiné využití, a navíc nutící důchodce i v pokročilém věku ke vstupu do digi světa, ve kterém mimochodem selhal i gesční vicepremiér. Ale na druhou stranu, k čemu bychom měli univerzity třetího věku. Tak penzisti, místo krmení holubů – ruče do školy?)
- ? „Ekologická“ organizace Děti Země podala žalobu, kdy napadla územní rozhodnutí MMR v souvislosti s plánovanou přehradou v Nových Heřminovech na Bruntálsku, o které se hovoří už od roku 1997, mající chránit oblast před ničivými povodněmi? (V temné minulosti stačila na nezbedné děti rákoska na prdýlku, což dnes v osvětlené době už bohužel nejde. Jednak se rákosky hůře shánějí, a i ty zelené prdýlky jaksi nabobtnaly. Takže nejen s již nepojistitelnými Krnovskými budeme odevzdané a tupě čekat na povodně příští.)
- ? nejnovější změna energetického zákona mimo jiné říká, že: „přečerpávací vodní elektrárna není zařízením pro ukládání elektřiny“? (Zdali se z Ameriky včas vrátí i k nám zdravý selský rozum, který už se tady na nás asi nemohl dívat, je málo pravděpodobné, takže si zařizneme to, co má technický smysl a můžeme si sami komplet vyrobit – a hurá pro baterky do Číny.)
- ? tým, nebo náš premiér sám, zajistili při své návštěvě Etiopie, že nejslavnější kostra světa jedné z nejstarších známých lidských předchůdkyň zvané Lucy, která žila před více než třemi miliony let, bude vůbec poprvé vystavena v Evropě, a to právě v Praze? („A sláva mu! On je pašák! Piškumpře a krucajdá! A šupajdá a hojaja! Zdar! Zdar! Zdar!“ – to ne já smajlík, to je z písně od Wericha a Voskovce z „Těžké Barbory“, – ale hodí se, protože kdo to má, tedy Lucy, když už z Etiopie nic jiného zatím nedoputovalo.)
- ? stát zase přidává a zvažuje pro zaměstnavatele zavedení povinného příspěvku na produkty spojení na stáří, pokud ho tedy zaměstnanec má, za práci v rizikovém prostředí? (Jen houšť a větší kapky, a to by bylo, abychom ty kapitalisty nezničili, což už tu sice jednou bylo, ale pamětníků jaksi ubývá.)
- ? naše vláda už nesplní jeden, pro naši prosperitu zásadní, navíc zřetelný a srozumitelný bod svého vládního prohlášení, a to anketou vybraní národního ptáka? (Válka – neválka, je to trestuhodná nezodpovědnost Ministerstva ŽP, kdy právě v předvolebním období by si kreativní Češi mohli vlastní anketou a s využitím květnatosti našeho jazyka vytvořit svého „ptáka“ a to ne z řady opeřenců.)
- ? podle Transparency International (TI) si Česká republika loni pohoršila v celosvětovém žebříčku 180 států vnímané korupce, když se propadla o pět pozic na 46. příčku? (Jestli podle TI víme, kde je pro boj s ní zakopaný pes, tj. nedostatečná vládní strategie proti korupci či nedostatečná morální zásadovost politiků, tak to není zas až tak špatné, když navíc naše soudy jsou spravedlivé a vzhledem k zajištěným platům i nezávislé.)

! Je to možné!
a kdo nevěří, ať k nám běží.

Mgr. Richard Brabec

Otázka na závěr

pro hejtmana Ústeckého kraje Mgr. Richarda Brabce

Pane hejtmane, vítáme Vás na stránkách TEMA a věříme, že se zde budeme potkávat častěji. Toto číslo jsme věnovali našemu regionu, který se shodou okolností a s trochou nadsázky ocitl z periferie státu v centru Evropy. O historii, současnosti a potenciálu regionu Severozápadních Čech, se nejen v tomto čísle mluvilo, a i psalo mnohokrát, a to většinou jako o regionu postiženému, což jako formulaci odmítáme, protože evokuje myšlení jakéhosi charitativního odškodnění s uctivým poděkováním. Je faktem, že tento region byl naším státem s rozvíjejícím se průmyslem dodávkami energií doslova vysáván, a to se všemi většinou negativními vlivy, které to výrobou elektřiny, paliv a těžbou uhlí mělo a ve své době úrovní techniky, technologie, ale i chováním, přinášelo. Nejde tedy podle našeho mínění o jakousi charitu, ale o splátku společenského dluhu. To je spolu s naším snažením základní předpoklad, abychom se někdy v budoucnosti stali opravdu tím výstavním centrem Evropy, k čemuž potenciál našeho regionu tady bezesporu už dnes i je. Jde o to jej využít a společensky „prodat“.

„Pane hejtmane, jak Vy hodnotíte a vidíte současnost, a onen potenciál regionu v jeho rozvoji, a s jakými předsevzetími jste se ujal své funkce?“

Redakce TEMA

Vzdělání a pracovní trh: Musíme zastavit odliv mladých lidí

Dalším klíčovým tématem je vzdělání a pracovní příležitosti. Chceme, aby mladí lidé neodcházeli z kraje jinam, ale aby tu měli kvalitní školy, moderní zázemí, a hlavně zajímavou perspektivu. Proto podporujeme nové obory, které odpovídají potřebám trhu, investujeme do středních škol a spolupracujeme s firmami, aby absolventi měli kam nastoupit. Bez vzdělané generace nebude mít kraj šanci na rozvoj.

Nové investice a transformace krajiny

Ústecký kraj prochází hlubokou ekonomickou proměnou. Musíme zajistit, aby lidé, kteří zde dnes pracují v tradičních průmyslových odvětvích, našli novou perspektivu. Proto podporujeme příchod moderních technologických firem a startupů, které nabídnou nová pracovní místa. Jednou z našich největších příležitostí je transformace krajiny po těžbě. Místa, která byla kdysi symbolem devastace, mohou být přeměněna na rekreační a turistické oblasti. Jezera, která vznikla v důsledku těžby, mají obrovský potenciál stát se atraktivními destinacemi nejen pro obyvatele kraje, ale i pro návštěvníky z celé Evropy. Nechceme, aby to byla jen voda v krajině – chceme zde vybudovat místa, která přilákají podnikatele, sportovce, rodiny i turisty. Pokud se nám podaří udělat z jezer Milada a Most atraktivní lokality, může to významně změnit vnímání Ústeckého kraje. Pokud to dobře uchopíme, můžeme v budoucnu hovořit o Ústeckém kraji jako o jednom z nejzajímavějších regionů pro rekreační i ekonomický rozvoj.

Boj proti obchodu s chudobou a sociálním problémům

Obrovským problémem, který musíme řešit, je obchod s chudobou. Je nepřijatelné, aby někteří

„podnikatelé“ zneužívali těžké situace sociálně slabších a profitovali na systému dávek. Bez zásadní pomoci státu a změny legislativy se v této oblasti neheme. Jednáme proto s Úřadem práce a tlačíme na konkrétní opatření, která by situaci zlepšila.

Ústecký kraj nesmí přijít o miliardy

Dalším tématem, které řeším nejen jako hejtmán, ale i jako poslanec, je financování krajů. Současný návrh vládní koalice by náš kraj připravil o stovky milionů korun ročně. To považuji za nehoráznost – naopak bychom měli dostat miliardy navíc, abychom mohli dohnat ztráty minulých dekád. Tento boj nevzdám a budu se za Ústecký kraj rvát.

Ústecký kraj jako centrum Evropy?

Ano, ale...

Máme zde jedinečnou příležitost změnit náš kraj z místa, které bylo desítky let na periferii, na dynamický region Evropy. Ale musíme aktivně jednat. Potenciál zde je – Ústecký kraj už dávno není jen industriální zónou s doly a kominými. Máme nádhernou přírodu, historické památky, skvělé vinařské oblasti, špičkové univerzity i podnikatelskou základnu. Teď je potřeba tuto vizi prodat a dát lidem perspektivu, že zde mohou mít stejně kvalitní život jako v jiných částech Evropy. Cesta k tomu, aby se Ústecký kraj stal skutečně výstavním regionem Evropy, vede přes investice, odvahu a chytrá strategická rozhodnutí. A přes jednoznačné uznání, že to, co se tady děje, není žádná charita, ale dlouho odkládaná splátka dluhu.

Jsem připraven se o to postarat.

Mgr. Richard Brabec
hejtmán Ústeckého kraje

Děkuji za pozvání k rozhovoru. Plně se ztotožňuji s myšlenkou, že náš kraj není „postiženým regionem“, který by měl žádat o charitativní pomoc. Naopak – Ústecký kraj byl dlouhá desetiletí jedním z klíčových motorů české ekonomiky. Jeho energetická a průmyslová výroba zajišťovala stabilitu celého státu, ovšem za cenu značné ekologické a sociální zátěže. Nyní je čas, aby byl tento dluh splácen nejen slovy, ale především konkrétními činy a investicemi.

Vnímám svůj úkol hejtmána jako jasně definovaný: zajistit, aby se Ústecký kraj stal moderním, prosperujícím regionem s kvalitní infrastrukturou, zdravotnictvím, školstvím a bezpečností. Především však, aby byl místem, kde lidé chtějí žít, pracovat a vychovávat své děti.

Zdravotnictví jako priorita

Jedním z nejdůležitějších témat je zdravotnictví. Začali jsme obrovskými investicemi do modernizace nemocnic – miliardy korun směřují do výstavby nových pavilonů, rekonstrukcí a špičkového zdravotnického vybavení. Jenže ani ty nejlepší nemocnice nebudou fungovat bez kvalitních lékařů a sester. Proto jsme rozšířili stipendijní program pro budoucí zdravotníky, který už přinesl hmatatelné výsledky. Jen v loňském roce jsme podpořili na 90 stipendistů, z toho téměř 50 budoucích lékařů. Letos v programu pokračujeme s rozpočtem 20 milionů korun. Současně usilujeme o vznik samostatné lékařské fakulty v Ústeckém kraji, protože víme, že absolventi mají tendenci zůstat v regionech, kde vystudovali.

Areál **Hipodrom Most a.s.** je významným centrem dostihového sportu a významnou součástí sportovního a kulturního života nejen v Mostě, ale i v celém Ústeckém kraji. Tento historický dostihový areál nabízí nejen vzrušující podívanou během konaných dostihových dní, ale také široké možnosti využití samotného areálu veřejnosti.

Historie mosteckého hipodromu sahá až na počátek 20. století, kdy v souvislosti s úvahami o využití Velebudické výsypky byl v roce 1973 zpracován záměr o vybudování rekultivačního parku jako areálu odpočinku a zdraví, jehož dominantou se stane dostihová dráha.

Dostihové závodiště v Mostě vítá příznivce dostihového sportu již od září 1997, kdy byl uspořádán úvodní dostihový den. Ročně se zde koná celkem šest či sedm dostihových dní, ve kterých se na startovních listinách představí zhruba šest set koní. Dostihový sport je zajímavý pro diváky všech věkových kategorií, pro ty nejmenší doprovodným programem a dětskými atrakcemi, pro dospělé především svou dynamičností a možností vsadit si na svého favorita.

Dostihy a celý dostihový svět, to není jen sport. Jedná se především o společenskou událost a setkání lidí v krásné a ojedinělé atmosféře. Mostecký hipodrom také nabízí kromě dostihů řadu dalších akcí pro volný čas. Jak pro širokou veřejnost, tak i s možností rezervací pro uzavřenou společnost. Areál mosteckého hipodromu nabízí nádherné prostory pro svatební obřady, parkurové závody, fotbaltgolf i skvělé grilování. Děti si užijí čas na dětském hřišti, zatímco dospělý si zrelaxují na in-line dráze.

Letošní dostihovou sezonu zahájíme již 12. dubna 2025. Přijďte zažít napínavé závody, neuvěřitelnou atmosféru a pocit vítězství přímo u dráhy. Podrobné informace o dostihové sezoně a organizaci jednotlivých závodů naleznete na sociálních či webových stránkách areálu www.hipodrom.cz

DOSTIHOVÁ SEZÓNA
2025

- 12. DUBNA
- 3. KVĚTNA
- 17. KVĚTNA
- 8. ČERVNA
- 23. SRPNA
- 13. ZÁŘÍ
- 18. ŘÍJNA

HIPODROM MOST

- údržba travnatých ploch
- řez živých plotů
- likvidace keřů
- prodej kompostu a substrátu

- strojní a ruční čištění komunikací v areálech
- mytí kropíciemi vozy
- odstraňování graffiti
- zimní údržba areálů
- dodávka posypové soli
- opravy výtluků asfaltových ploch

- přistavení a svoz velkokapacitních kontejnerů
- svoz odpadu běžných nádob
- sběrný dvůr

✉ poptavky@tsmost.cz

www.tsmost.cz

Dělnická 164, Most

TECHNICKÉ SLUŽBY MĚSTA MOSTU a.s.